

Жъмар

Пешготын

Эве к'ътебе наве xwə: Жъмар жь дö щаред навньвисара щымэ'та Исраел^Ф стандийэ, к'ижан кö wæхте р'ешитийа жь Мъсьре ə'rде Кэнанеда^Ф натынэ навньвисаре. Бы ибрани^Ф наве ве к'ътебе те wəлгəр'андыне, чаша «Ль бэр'ийеда». Бы ван хәбәра тек'ста ибранийэ к'ътеба Жъмар дәстпедьбә у əw дъдә к'ъфше к'идәре сәрнатиийед we qəwьми нэ. Пәй we йәкер'a гава Хöдан^Ф ль сәре ч'ийайе Синайе қанун да щымэ'та Исраел, Муса h'əсабе щымэ'та Исраел ньвиси, йед кö шер'p'a назыр бун (h'əсабе лешия жи башqә), ѡса жи анәгори т'эмийа Хöдан, чәнд қанун зедә кърын у щымэ'та Исраел bona чуйина wi ə'rде кö Хöдан соз дабу, назыр кърын (с. 1-9). Ле гава əw ль Қадеш-Барнеайе бун (алийе башура синоре Кэнане), щымэ'та Исраел жь дәст сальхед щә'сусяйэ дәрәw, йане ль wър ə'савә дъжин, търсийан кö həр'янэ Кэнане кö wi ə'rди бъ ə'мъре Хöдан зәфти xwə кын. Бона ве йәке əw натынэ щәзакърыне, чыл сали т'эркәсәри we бэр'ийе бун (с. 10-19). h'эта h'ему нысьле Исраелей кö нә гöр'a Xwəдеда нә нәмър. Пәй мърна wi нысьлиr'a, паше щымэ'те hеди-hеди ə'rded дор-бәре Кэнане зәфт кыр. Бы ви awайи исраелийа k'аре xwə кърын у гъништынэ ə'rде Mowab^Ф, алийе р'oһылата ч'әме Урдоне (с. 20-36). Т'эмамийа wi зәманида, щымэ'та Исраел гәләк щара hындава Мусада бина xwə тэнг дъкърын у hымбәри Xwəдe р'адьбун, т'ыме бешекър у нэ сәр йа xwə бунэ,

чаша ль бънийат'а меръв дык'эвэ. Ле гава дыбу кё Хёдан мэрьвед нэгöндар щэза дыкър, диса хындава мълэте хвэйи бъжартыда амьн дымна, bona wan хэм дыкър, мъдабыли дъжмынед Исраел дысэкъни, эш сэр дъжмын дыхьстын. H'эта wi h'алида жи, гава сэршере мълэт, Муса у harун жи гёр'a Xwэде нэдькърын, ле диса Xwэде сэр йа хвэ бу, wi дыкър кё щымэ'та Исраел бъбэ wi э'рде кё соз дабу, бъда кал-бавед wan.

Навньвисара Исраел^Ф

1 Хёдан^Ф ль бэр'ийя Синайе Коне^Ф Щьвинеда йэке мэха дёда, дёсалийя зар'ед Исраелэ кё жь э'рде Мъсьре дэрк'этъбун, Мусар'a хэбэрда у гот: ²«Г'эмамийа щьвина зар'ед Исраел анэгори малбэтед wan, олк'ед wan, наве hэр мери йэко-йэко бъжмърэ. ³То у harун hэр кэсе эскэрийер'a назър жь бистсалийе жортър анэгори ордийед wan нава Исраелда бъжмърэн. ⁴Т'эви wэ гэрэ мэрьвэж жь hэр qэбилие hэбэ. Мэрьве кё сэршере олк'a хвэ йэ. ⁵Эв ын навед мэрьвед кё we т'эви wэ бъсэкънын: Жь Р'убен Элисуре кёр'e Шьдейур. ⁶Жь Шьмх'ун Шьлумийеле кёр'e Суришадай. ⁷Жь Щьнуда Нэхшоне кёр'e Аминадав. ⁸Жь Исахар Ныт'анеле кёр'e Сунар. ⁹Жь Зэбулон Элиабе кёр'e H'елон. ¹⁰Жь qэбила зар'ед Усьв: Жь Эфрайим Элишамайе кёр'e Эмишад. Жь Мьяншэ Гамалийеле кёр'e Пьдансур. ¹¹Жь Бынйамин Абидане кёр'e Гидони. ¹²Жь Дан Ахицэзэрэ кёр'e Эмишадай. ¹³Жь Ашер Пагийеле кёр'e Ок'ран. ¹⁴Жь Гад Элиасафе кёр'e Дынуйел. ¹⁵Жь Нэфтэли Ah'ираие кёр'e Эйнан». ¹⁶Эв ын бъжартийед жь щьвине, сэршеред qэбилиед бавед wan, сэршеред э'лалэтед Исраел.

¹⁷Муса у harун эв мэрьвед бь нав к'ыфшкыри hылдан. ¹⁸У йэке мэха дёда wана т'эмамийа щьвине щьванд у эш анэгори малбэтед wan, олк'ед wan, наве йед жь

бистсалийе жортър йэко-йэко жъмартын,¹⁹ чаша кё Хёдан т'эми Муса кыр шан бъжмърэ ль бэр'ийа Синайеда.

²⁰ Зар'ед Р'убене ныхёрийе Исраел, зёр'эт, малбэт, олк'ед хвэва, h'эсабе h'эр мере бистсалийе жортър, h'эр кэсе эскэрийер'a назър,²¹ h'эсабе qэбила Р'убен 46500 нэфс бун.

²² Зар'ед Шымh'ун зёр'эт, малбэт, олк'ед хвэва, h'эсабе h'эр мере бистсалийе жортър, h'эр кэсе эскэрийер'a назър,²³ h'эсабе qэбила Шымh'ун 59300 нэфс бун.

²⁴ Зар'ед Гад зёр'эт, малбэт, олк'ед хвэва, h'эсабе h'эр мере бистсалийе жортър, h'эр кэсе эскэрийер'a назър,²⁵ h'эсабе qэбила Гад 45650 нэфс бун.

²⁶ Зар'ед Щынуда зёр'эт, малбэт, олк'ед хвэва, h'эсабе h'эр мере бистсалийе жортър, h'эр кэсе эскэрийер'a назър,²⁷ h'эсабе qэбила Щынуда 74600 нэфс бун.

²⁸ Зар'ед Исахар зёр'эт, малбэт, олк'ед хвэва, h'эсабе h'эр мере бистсалийе жортър, h'эр кэсе эскэрийер'a назър,²⁹ h'эсабе qэбила Исахар 54400 нэфс бун.

³⁰ Зар'ед Зэбулон зёр'эт, малбэт, олк'ед хвэва, h'эсабе h'эр мере бистсалийе жортър, h'эр кэсе эскэрийер'a назър,³¹ h'эсабе qэбила Зэбулон 57400 нэфс бун.

³² Жь qэбила зар'ед Усьв, зар'ед Эфрайим зёр'эт, малбэт, олк'ед хвэва, h'эсабе h'эр мере бистсалийе жортър, h'эр кэсе эскэрийер'a назър,³³ h'эсабе qэбила Эфрайим 40500 нэфс бун. ³⁴ Зар'ед Мьяншэ зёр'эт, малбэт, олк'ед хвэва, h'эсабе h'эр мере бистсалийе жортър, h'эр кэсе эскэрийер'a назър,³⁵ h'эсабе qэбила Мьяншэ 32200 нэфс бун.

³⁶ Зар'ед Бынийамин зёр'эт, малбэт, олк'ед хвэва, h'эсабе h'эр мере бистсалийе жортър, h'эр кэсе эскэрийер'a назър,³⁷ h'эсабе qэбила Бынийамин 35400 нэфс бун.

³⁸ Зар'ед Дан зёр'эт, малбэт, олк'ед хвэва, h'эсабе h'эр мере бистсалийе жортър, h'эр кэсе эскэрийер'a назър,³⁹ h'эсабе qэбила Дан 62700 нэфс бун.

⁴⁰ Зар'ед Ашер зöр'эт, малбэт, олк'ед хwэва, h'эсабе hэр мере бистсалийе жортър, hэр кэсе эскэрийер'a назър,
⁴¹ h'эсабе qэбила Ашер 41500 нэфс бун.

⁴² Зар'ед Нэфтэли зöр'эт, малбэт, олк'ед хwэва, h'эсабе hэр мере бистсалийе жортър, hэр кэсе эскэрийер'a назър,
⁴³ h'эсабе qэбила Нэфтэли 53400 нэфс бун.

⁴⁴ Эв ын h'эсабед wан мэрьвед кё Муса, harун у hэр донздэh сэрперед жь олк'ед Исраел кё жьмартьн. ⁴⁵ h'эму зар'ед Исраел анэгори олк'ед хwэ, жь бистсалийе жортър, h'эмуйед эскэрийер'a назър Исраелда hатьнэ жьмартьне ⁴⁶ у т'эмамийа h'эсабе wан 603550 нэфс бун. ⁴⁷ Ле леши qэбила бавед хwэва т'эви wан нэhатьнэ жьмартьне.

Борще лешийа

⁴⁸ Хёдан Musar'a хэбэрда у гот: ⁴⁹ «Qэбила Леши нэжмьрэ, wан т'эви зар'ед Исраел h'эсаб нэкэ. ⁵⁰ Ле тё лешийа ль сэр КонеФ Шэ'дэтийе, ль сэр h'эму haщтед we у ль сэр h'эму тьштед we к'ыфш кэ. Эw бьра кон у h'эму haщтед we бьбын, weda qёльх кын у зомед хwэ дора we лехын. ⁵¹ У чахе щигöнастьна Коне Шэ'дэтийе, леши бьра we hэвдьн у вэгъртына Коне Шэ'дэтийе жи бьра леши бькын, йэки дын кё незик бэ we бе кёштыне. ⁵² Гава зар'ед Исраел зомед хwэ лехын, hэр кэс гэрэ ль зома хwэда у hэр кэс ль бэр ала хwэ бэ анэгори ордийед хwэ. ⁵³ Ле леши гэрэ зоме дора Коне Шэ'дэтийе лехын, wэки heрса myн ль сэр щьвина зар'ед Исраел r'анэбэ. У лешийе хwэйттийа Коне Щьвина Шэ'дэтийе бькын». ⁵⁴ Зар'ед Исраел анэгори wан h'эму т'эмийед кё Хёданэ данэ Муса, öса жи кырьн.

Щишаркърьна зоме

2 Хёдан Муса у harунr'a хэбэр да у гот: ² «Зар'ед Исраел бьра зомед хwэ hэр кэс т'эви ала хwэ, бь нишанед олк'ед хwэ лехэ. Эw гэрэ ль дора Коне Щьвине hынэки дур зомед хwэ лехын. ³ Пешийева алийе r'оавайе

Щынуда гәрә зома хвә т'еви ала хвә анәгори ордийед хвә лехә. Сәрвепе зар'ед Щынуда Нәһшоне көр'е Аминадав бу. ⁴h'әсабе ордийа wi 74600 нәфс бун.

⁵Р'эх шида бъра қәбила Исахар зомед хвә лехә. Сәрвепе зар'ед Исахар Ныт'анеле көр'е Сүхар бу. ⁶h'әсабе ордийа wi 54400 нәфс бун.

⁷Пәйр'а бъра қәбила Зәбулон бә. Сәрвепе зар'ед Зәбулон Элйабе көр'е h'елон бу. ⁸h'әсабе ордийа wi 57400 нәфс бун.

⁹Т'эмамийа h'әсабе зома Щынуда анәгори ордийед хвә 186400 нәфс бун. Эвана гәрә пешийе р'е к'эвън.

¹⁰Ала зома Р'убен анәгори ордийед хвә гәрә алийе башуре бә. Сәрвепе зар'ед Р'убен Элисуре көр'е Шьдейур бу. ¹¹h'әсабе ордийа wi 46500 нәфс бун.

¹²Р'эх шида бъра қәбила Шымh'ун зомед хвә лехә. Сәрвепе зар'ед Шымh'ун Шылумийеле көр'е Суришадай бу. ¹³h'әсабе ордийа wi 59300 нәфс бун.

¹⁴Пәйр'а бъра қәбила Гад бә. Сәрвепе зар'ед Гад Элйасафе көр'е Р'ъхуел бу. ¹⁵h'әсабе ордийа wi 45650 нәфс бун.

¹⁶Т'эмамийа h'әсабе зома Р'убен анәгори ордийед хвә 151450 нәфс бун. Эw гәрә йе дöда р'ек'эвън.

¹⁷h'ынгe we Коне Щывине r'е к'эвә, зома лешийа бъра нава зомада бә. Чawa кö зомед хвә we лехын оса жи r'ек'эвън. hәр кәс щийе хвәда бә анәгори алед хвә.

¹⁸Ала зома Эфрайим анәгори ордийед хвә гәрә алийе р'оавайе бә. Сәрвепе зар'ед Эфрайим Элишамайе көр'е Э'миүнду бу. ¹⁹h'әсабе ордийа wi 40500 нәфс бун.

²⁰Р'эх шида бъра қәбила Мынашә бә. Сәрвепе зар'ед Мынашә Гамалийеле көр'е Пъдансур бу. ²¹h'әсабе ордийа wi 32200 нәфс бун.

²²Пәйр'а бъра қәбила Бынйамин бә. Сәрвепе зар'ед Бынйамин Абидане көр'е Гидони бу. ²³h'әсабе ордийа wi 35400 нәфс бун.

²⁴Т'эмамийа h'әсабе зома Эфрайим анәгори ордийед хвә 108100 нәфс бун. Эw гәрә йе съсийа r'е к'эвън.

²⁵ Ала зома Дан анәгери ордийед wан гәрә алийе ба-
көре бә. Сәрвепе зар'ед Дан Ахинәзәре көр'е Ә'мишадай
бу. ²⁶ h'есабе ордийа wi 62700 нәфс бун.

²⁷ P'әх шида әбила Ашер бъра зоме лехә. Сәрвепе за-
р'ед Ашер Пагийеле көр'е Ок'ран бу. ²⁸ h'есабе ордийа
wi 41500 нәфс бун.

²⁹ Пәйр'a бъра әбила Нәфтәли бә. Сәрвепе зар'ед
Нәфтәли Ah'ираие көр'е Эйнан бу. ³⁰ h'есабе ордийа wi
53400 нәфс бун.

³¹ Т'эмамийа h'есабе зома Дан 157600 нәфс бун. Әw
гәрә хълазийе p'e к'әвүн анәгери алед xwә.

³² Әв ын h'есабе зар'ед Исраел анәгери олк'ед xwә.
Т'эмамийа h'есабе зома анәгери ордийед xwә 603550
нәфс бун. ³³ Ле леши нә hатынә жъмартыне т'әви зар'ед
Исраел, чawa кö Хöдан т'әми ль Муса кърьбу.

³⁴ Зар'ед Исраел h'ему ёса дъкърын чawa кö Хöдан т'әми
ль Муса кърьбу. Wана зомед xwә анәгери алед xwә ле
дъдан у ёса жи p'e дък'әтън, hәр кәс т'әви малбәтед xwә
анәгери олк'ед xwә.

Навнъвисара лешийайә пешын

3 Әв ын зöр'етед hарун у Муса, we p'оже гава Хöдан
т'әви Муса ль ч'ийайе Синайе хәбәрда. ² Әв ын наве
көр'ед hарун, ныхорийе wi Надаб пәйр'a Абиу, Елазар
у Ит'амар, ³ әw к'аһинед^Ф р'ункъри йед кö hарун әw к'а-
һинтийер'a әшин-әдим кърън. ⁴ Надаб у Абиу ль бәр
Хöдан мърън, гава wан бәр'ийа Синайеда шаш* агър ль
бәр Хöдан дан у әw безöр'ет бун. Елазар у Ит'амар ль
бәр ч'ә'ве hаруне баве xwә к'аһинти дъкърын.

⁵ Хöдан Мусар'a хәбәрда у got: ⁶ «Qәбила Леви бинә у ль
бәр hаруне к'аһин бъдә сәкънандыне кö бәрдәстийа wi бъ-

---

* ^{3:4} Бынънер'ә Қануна К'аһинтийе 10:1-2.

кын.⁷ Быра әш борще нобәдарийе bona ши у h'emu щывине ль бәр Коне Щывине бъәдинын, хъзмәтк'арийа пиrozгәhe бъкын.⁸ Xwәйиттия hәр тыштед Коне Щывине у борще зар'ед Исраел бъкын awa готи хъзмәтк'арийа пиrozгәhe бъкын.⁹ Tö гәрә лешийа бъди harun у кör'ed ши. Эш шир'a hатынә дайине жъ нава зар'ед Исраел.¹⁰ Tö гәрә harun кör'ава к'ыфш ки bona кө әш дöльхе к'аһинтия xwә бъәдинын. Ле гава йәки дын незики пиrozгәhe бә, гәрә бе кёштыне».

¹¹ Хёдан Мусар'a хәбәрда уgot:¹² «Awa мын Леши жъ нава зар'ед Исраел hълдан, дәвса wan h'emu ныхорийед кө бәт'ыне вәдькын жъ нава зар'ед Исраел. Awa лешийе bona мын бын¹³ чымки hәр ныхори p'ара мын ә. We р'ожа кө мын h'emu ныхорийед wәлате Мъсьре хъстын hънгә мын h'emu ныхорийед Исраелда жъ меръв h'ета h'айшен xwәр'a böhörti-жъбарә кърын. Эwe p'ара мын бын, әз Хёдан ым».

¹⁴ Хёдан диса т'эви Муса ль бәр'ийя Синайеда хәбәрда, got:¹⁵ «Зар'ед Леши анәгори олк'ед wan, малбәтед wan бъжмърә. hәр qъсъме нерини жъ йәкмәhe бъжмърә». ¹⁶ Муса анәгори хәбәра Хёдан, чаша кө шир'a hатыбу готыне әш жъмартын.

¹⁷ Эв бун наве зар'ед Леши: Гершон, Qohat' у Мерари. ¹⁸ Эв жи наве зар'ед Гершон ә, малбәтед wanva: Либни у Шими.¹⁹ Зар'ед Qohat' жи малбәтед wanva әв ын: Э'м-рам, Ichap, hеброн у Узиел. ²⁰ Зар'ед Мерари малбәтед wanva әв ын: Mah'ли у Муши. Эвана малбәтед лешийа нә анәгори олк'ед wan.

²¹ Малбәта либни у малбәта шими дыгънижынә Гершон. Эвана малбәтед гершонийя нә. ²² h'есабе wan, awa готи h'есабе hәр qъсъме нерини жъ йәкмәhe 7500 нәфс бун. ²³ Малбәтед гершонийа бъра пышт пиrozгәhe, awa готи алийе р'оавайе, зома xwә лехын. ²⁴ Cәрвепе олк'а гершонийя Элиасафе кör'e Лайел бу. ²⁵ Борще зар'ед Гершон ль Коне Щывинеда xwәйиттия Пирозгәh, сәргъра сәр гъртыне у сәрк'еша we у p'эр'dа бәр дәре Коне Щывине йә,²⁶ p'эр'dед

h'әwше у p'әr'да бәр дәре h'әwше кö дора пиrozgëh у горигэhеф йә, öса жи hәбынед we, öса жи h'әму шыхöле we йә. ²⁷Малбәта э'mрамийа, малбәта Ичарийа, малбәта небронийа у малбәта узиелийа дыгыhижынә Qohat'. Эвана малбәтед qohat'ийа нә. ²⁸h'әсабе hәр qысьме нерини жь йәк мәhе 8600 нәфс бун. Вана хwәйитийа щийе пиroz дыкър. ²⁹Малбәтед зар'ед Qohat' быра зомед хwә алийе башура пиrozgëhе лехын. ³⁰Сәрвепе олк'a малбәтед qohat'ийа Элисафане кöр'e Узиел бу. ³¹Борще хwәйитийа wan: сындоq, сыфырә, шәмдан, горигэh у haщәтед пиroz bona хәбата wan, öса жи p'әr'dә у h'әму шыхöле we нә. ³²Сәрвепе сәрвепед лешийа Елазаре кöр'e harуне k'анин бу. Эw сәрвепе wan бу йед кö хwәйитийа щийе пиroz дыкърын.

³³Малбәта mah'лийа у малбәта мушийа дыгыhижынә Мерари. Эвана малбәтед меарийа нә. ³⁴h'әсабе hәр qысьме нерини жь йәкмәhе 6200 нәфс бун. ³⁵Сәрвепе олк'a малбәтед Мерари Сурийеле кöр'e Абихайил бу. Эw быра алийе бакöра пиrozgëhе зоме хwә лехын. ³⁶Борще хwәйитийа кöр'ед Мерари: Читед пиrozgëhе, дәстүйе we, стунед we, бынгәhед we, h'әму haщәтед we у h'әму шыхöле wan, ³⁷öса жи стунед дора h'әwше, бынгәhед wan, сынгед wan у hәбынед wan э.

³⁸Муса, harун у кöр'ед wi зомед хwә быра алийе р'ohь-лата пиrozgëhе, пешбәри Коне Щывине лехын. Эw гәрә хwәйитийа щийе пиroz быкын bona бехофийа зар'ед Исраел. Гава йәки дын незик бә, гәрә бе кöштыне. ³⁹Муса у harун анәгори хәбәра Хöдан h'әму леши анәгори малбәтед wan жымартын. h'әсабе h'әму qысьме нерини жь йәкмәhе 22000 нәфс бун.

Леши жь бәр ныхöрийе Исраелва тенә дайине

⁴⁰Хöдан готә Муса: «h'әму ныхöрийед qысьме нерини зар'ед Исраел жь йәкмәhе бъжмърә. Р'әдәма навед wan чекә. ⁴¹У лешийа дәwса h'әму ныхöрийе зар'ед Исраел

мънр'a к'ыфш кэ ёса жи h'эйшане лешийа дәwса h'эмү ныхöрие h'эйшане зар'ед Исраел. Эз Хёдан ьм». ⁴² Муса h'эмү ныхöриед зар'ед Исраел жъмартын, чаша кё Хёдан т'еми ль wi кърьбу. ⁴³ h'эсабе h'эмү ныхöрие цысьме не-рини йæk мәhi у жор анэгори р'эqэма навед wan 22273 нэфс бун.

⁴⁴ Хёдан Мусар'a хэбэрда у гот: ⁴⁵ «лешийа дәwса h'эмү ныхöрие зар'ед Исраел к'ыфш кэ ёса жи h'эйшане лешийа дәwса h'эйшане wan. У лешийе p'ара мън бын, эз Хёдан ьм». ⁴⁶ У bona ван 273 ныхöриед зар'ед Исраел кё жь лешийа зедэтър ьн, ⁴⁷жь бэр wan h'эр кэсиша пенщ шекъли* h'ылдэ, анэгори шекъле пиrozгэhe кё бист гер** э. ⁴⁸ У əw p'эрэ бэр йед зедэвэа дайи бидэ hарун у кöр'ед wi». ⁴⁹ Муса p'эрэ жь бэрвадайи bona ие жь лешийа зедэтър h'ылдан, ⁵⁰ awa готи əви жь ныхöриед зар'ед Исраел 1365 шекъл анэгори шекъле пиrozгэhe h'ылдан. ⁵¹ Муса əв p'эрэд бэрвадайнэ анэгори хэбэра Хёдан, чаша кё Хёдан т'еми дабу Муса, данэ hарун у кöр'ед wi.

Борще малбәтед лешийа

4 Хёдан Муса у hарунr'a хэбэрда у гот: ² «Зар'ед Qohat' анэгори малбәтед wan у олк'ед wan жь нава зар'ед Леши бъжмърэ, ³ awa готи h'эр кэсе жь сисалийе h'эта пенщисалийе к'ижан qöльхкърнэр'a назыр э, кё хэбата Коне Щывине быкэ. ⁴ Шыхёле зар'ед Qohat' ль Коне Щывине хwэйитийа тыштед h'эрэ пиroz э. ⁵ Wэхте p'ек'этына зоме hарун у кöр'ед wi быра бен p'эр'да навбър'ийе вэкън у бь we СындоqaФ Пэймане бънъхемън. ⁶ Бь сэрг'еша жь ч'эр-ме га-мэ'сийя əw бънъхемън, тэже шин бавежънэ сэр у дэстуйя тер'a дэрбаз кын. ⁷ Тэже шин бавежънэ сэр т'эхте нанеF Хwэдер'a дайи у сънийа, т'аса, к'аса, щер'ед bona

* 3:47 «Шекъл» незики 12 гырама бу.

** 3:47 «Герэк» даси 0,6 гырама бу.

дийарийа^Ф сәрдакърыне дайнынә сәр. У нане кö hәр т'ым сәр э ль бәр Хөдан, гәрә ль сәр жи быминә. ⁸Тәже сори гәвәз бавежынә ль сәр wан, бы сәрк'еша жь ч'әрме гамә'сийа we бынъхемын у дәстуя тер'a дәрбаз кын. ⁹Быра әw тәже шин һылдын шәмдан, ч'ыред we, дәстүкед we, сънийед we у h'әму дәрданед bona бъзыре we кö bona шәмдан дъдьнә хәбате, бынъхемын. ¹⁰We у h'әму haщәтед we бы сәрк'еша жь ч'әрме гамә'сийа бып'еч'ын у дайнынә ль сәр чите. ¹¹Тәже шин бавежынә ль сәр горигәһа зер'ин у бы сәрк'еша жь ч'әрме гамә'си бынъхемын у дәстуя тер'a дәрбаз кын. ¹²h'әму haщәтед bona хәбата щийе пиroz һылдын, дайнынә ль нава тәже шин, бы сәрк'еша жь ч'әрме гамә'сийа бынъхемын у дайнынә ль сәр чите. ¹³К'озийа горигәһе т'эмъз кын у тәже сори гәвәз бавежынә ль сәр. ¹⁴У h'әму haщәтед weйә хәбате дайнынә ль сәр we: Съния, гоштгъра, мәр'ка у т'әшта awa готи h'әму haщәтед горигәһе. Сәрк'еша жь ч'әрме гамә'сийа бавежынә ль сәр у дәстуя тер'a дәрбаз кын. ¹⁵Гава harун у кöр'ед wi ныхамтына щийе пиroz у hәр тыштед щийе пиroz хълаз кын, wәхте р'ек'әтъна зоме зар'ед Qohat' we бен кö һылдын, ле быра әw дәст нәдьнә пирозийе wәки нәмърын. Эв э баре зар'ед Qohat' ль Коне Щъвине.

¹⁶Елазаре кöр'e harуне к'аһин щабдаре: Бъзыре bona p'онайе, быхура^Ф бинхwәш, дийарийа^Ф нанийә hәр гав, p'уне p'ункърыне йә. Щабдаре т'эмамийа пиrozgәһе у hәр тыштед навда, ёса жи Щийе Пироз у haщәтед we йә».

¹⁷Хөдан Муса у harунr'a хәбәр да у got: ¹⁸«haш жь xwә hәбә qәбила малбәтед qоhат'ийа жь нава лешийа нәйе ондакърыне. ¹⁹Awa hун чь гәрә bona wан бъкын кö әw сах быминын у нәмърын гава әw незики Щийе hәри Пироз бын: harун у кöр'ед wi быра бен у hәр кәси ль бәр хәбата wi у борще wi бъдьнә сәкънандыне. ²⁰Кahати т'ё щар бәри ныхамтына тыштед пиroz быра нәk'әвье кö бъбиньн, wәки нәмърын».

²¹Хёдан Мусар'a хэбэрда у гот: ²²«Зар'ед Гершон жи анэгоро олк'ед wan у малбэтед wan бъжмэрэ, ²³awa готи hэр кэсе жь сисалийе h'эта пенщисалийе кё дольхкърнэр'a назыр э шыхёле Коне Щьвине бъкэ, бъжмерэ. ²⁴Эв э хэбата малбэтед гершонийа, чь гэрэ бъкын у чь hылдын: ²⁵Эw гэрэ тэже пирозгэhe, Коне Щьвине у сэргъра we, сэрг'еша жь ч'эрме га-ма'sийа кё ль сэр э у п'эр'да ль бэр дэре Коне Щьвине, ²⁶п'эр'дед h'эwше, п'эр'да бэр дэре h'эwше кё дора пирозгэh у горигэhe йэ, hэбънед wan у h'эму haщтед bona хэбата wan hылдын. У hэр шыхёле кё bona ван тышта лазым э бъра əw бъкын. ²⁷h'эму хэбата зар'ед гершонийа, awa готи hэр чь кё əw hылдын у hэр чь кё əw бъкын, əw гэрэке бь готьна harун у кёр'ед wi бе кърyne. hэр тыштед hылдане бъкынэ бын сэ'витийа wan. ²⁸Эв э хэбата малбэтед зар'ед гершонийа Коне Щьвинеда. Эw гэрэ ве йэке бь сэрверийа Ит'амаре кёр'e harуне k'аин бъкын.

²⁹Зар'ед Мерари анэгоро малбэтед wan у олк'ед wan бъжмерэ, ³⁰awa готи hэр кэсе жь сисалийе h'эта пенщисалийе кё дольхкърнэр'a назыр э, шыхёле Коне Щьвине бъкэ, бъжмерэ. ³¹Эв э баре wan кё əw гэрэ hылдын анэгоро т'эмамийа шыхёле wани Коне Щьвинеда, awa готи читед пирозгэhe, дэстуйед we, стунед we, бынгэhед we, ³²стунед дора h'эwше, бынгэhед wan, сынгед wan у hэбънед wan у h'эму haщтед wan bona т'эмамийа хэбата ван тышта. hун наве haщтете кё əw гэрэ hылдын бъкынэ p'эqэм бъжмърн. ³³Эв э h'эму шыхёлед малбэтед зар'ед Мерари Коне Щьвинеда, бь сэрверийа Ит'амаре кёр'e harуне k'аин».

³⁴Муса, harун у сэрверед щьвине зар'ед qohat'ийа анэгоро малбэтед wan у олк'ед wan жьмартын, ³⁵hэр кэсе жь сисалийе h'эта пенщисалийе кё дольхкърнэр'a назыр э шыхёле Коне Щьвине бъкэ, ³⁶h'эсабе wan анэгоро малбэтед wan 2750 нэфс бун. ³⁷Эв э h'эсабе малбэтед

Канатийа h'эмуйед кё Коне Щъвинеда дыхэбтийн, к'ижан кё Муса у нарун жъмьрин, чава кё Хёдан пе Муса т'эми кърьбу.

³⁸ h'эсабе зар'ед Гершон анэгэри малбэted wан у олк'ед wан, ³⁹h'эр кэсе жь сисалийе h'эта пенщисалийе кё дольхкърьнер'a назыр бу шыхёле Коне Щъвине бъкъра, ⁴⁰h'эсабе wан анэгэри малбэted wан, олк'ед wан 2630 нэфс бун. ⁴¹Эв э h'эсабе малбэted зар'ед Гершон h'эмуйед кё Коне Щъвинеда дыхэбтийн, к'ижан кё Муса у нарун анэгэри т'эмиийа Хёдан өш жъмартын.

⁴² h'эсабе малбэted зар'ед Мерари анэгэри малбэted wан у олк'ед wан, ⁴³h'эр кэсе жь сисалийе h'эта пенщисалийе кё дольхкърьнер'a назыр бу шыхёле Коне Щъвине бъкъра, ⁴⁴h'эсабе wан анэгэри малбэted wан 3200 нэфс бун. ⁴⁵Эв э h'эсабе малбэted Мерари к'ижан кё Муса у нарун анэгэри т'эмиийа Хёдан өш жъмартын.

⁴⁶ Т'эмамийа лешийа анэгэри малбэted wан у олк'ед wан кё Муса, нарун у сэрвперед Исраел өш жъмартын, ⁴⁷h'эр кэсе жь сисалийе h'эта пенщисалийе кё назыр бу шыхёл у һылдана Коне Щъвине бъкъра, ⁴⁸h'эсабе wан 8580 нэфс бун. ⁴⁹Эвана wækэ готьна Хёдан, h'эр кэс бь дэст Муса анэгэри дольхе xwэ у бархылдане aha натынэ жъмаре, чава кё Хёдан т'эми ль Муса кърьбу.

Пацъжкърьна зоме

5 Хёдан Мусар'a хэбэрда у хот: ²«Э'мьри зар'ед Исраел кэ кё h'эмуйед к'отиф, h'эмуйед гэмар же дьчэ у h'эмуйед нэпацъж кё дэст данэ щынийаз жь нава зоме дэрхын. ³Чава мер ёса жи жын жь зоме дэрхынэ дэр wækэ өш зомед xwэ, нава к'ижана эз hewьrimэ нэh'эр'ьминьн». ⁴Зар'ед Исраел хут ёса кърьн өш жь нава зоме дэрхьстынэ дэр. Чава кё Хёдан готьбу Муса зар'ед Исраел хут ёса кърьн.

Жъ бэр гёнава дайин

⁵Хёдан т'эви Муса хәбәрда уgot: ⁶«Бежә зар'ед Исраел, hәгәр мер йан жынәк, ль бэр Хёдан беә'сълийе быкә, awagotи гёнәки һындава йәки дында быкә у әw мәрьев гёне xwә фә'm быкә, ⁷быра әw гёне xwәйи кыри быйдә p'үйе xwә, быра әw жъ бэр гёне xwәва t'am быйдә у быра чарика пенща жи сәрда зедәкә у быйдә wi ль бэр k'e гёнә кырий. ⁸Ле hәгәр пысмаме wi мәрьеви t'ёнә бә^{*} кö жъ бэр гёнәва бъдынә wi, һынге дайина жъ бэр гёнәва, дыгънижә Хёдан bona k'aинин, сәрда жи бәране гёнәк'әшандын, бý к'ижани гёнәк'әшандын we bona wi бе кырыне. ⁹У h'ему h'әдийед жъ h'ему тыштед пирозә зар'ед Исраел кö әwe биньнә ль щәм k'aинин, быра p'ара wi бә. ¹⁰Тыштед пирозә hәр кәси p'ара k'aинин ьн, k'e чъ кö быйдә wi әw p'ара wi йә».

Мере к'öмр'әш

¹¹Хёдан Musar'a хәбәрда уgot: ¹²«Зар'ед Исраелr'a хәбәр дә у бежә wan: һәр мере кö жына wi жъ p'ийа xwә дәре у һындава мере xwәда ширh'әлал нибә, ¹³мерәк сәре xwә wep'a дайнә у эва йәка жъ мере we вәшарты быминә, ле әw дъзива h'әр'үмийә, шә'dә жи мъқабыли we t'ёнәйә, әw нәнатийә гыртыне. ¹⁴hәгәр p'öh'e к'öмр'әшийе бе ль сәр мере we у әw к'öмр'әшийе жына xwә быкә, жын жи h'әр'үми йә, йан жи hәгәр p'öh'e к'öмр'әшийе бе ль сәр wi у әw к'öмр'әшийе жына xwә быкә ле жын нә h'әр'үмийә, ¹⁵быра мер жына xwә бинә ль щәм k'aинин. Быра bona we

---

* 5:8 Йане гава йәк бэр йәки гёнә дыкә гәрә жъ бэр гёне xwәва ль wi вәгәр'инә. Ле hәгәр әw мәрьев бымырә һынге гәрә бъдынә пысмаме шийи незик. Ле hәгәр пысмаме wi t'ёнәбә әw дыгънижә Хёдан bona k'aинин. Ле хенщи ве йәке ие гёнәk'ap гәрә бәранәки жи bona гёнәк'әшандын быйдә. Бона ве қануне бъньhер'ә Қануна K'aинитийе 6:2-7.

йёрбане бъдэ awa готи п'арæk жь дэһа ефа* аре щәһә, ле бъра р'ун нәр'ежә ль сэр we у нә жи бъхуре, чымки әв дийарийа нанийә к'öмр'әшийе йә, дийарийа нанийә биранине йә bona әйанкърьна нәһәqийе. ¹⁶ K'aһин бъра we бъбә у ль бәр Хёдан бъдэ сәкънандыне. ¹⁷ K'aһин бъра ава пиroz бъкә дәрдана ахин, аха ә'rде Коне Шә'dәтийе һылдә у бъкә нава we аве. ¹⁸ Пәйр'a k'aһин бъра жыне ль бәр Хёдан бъдэ сәкънандыне у лач'ка сәре we вәкә*, дийарийа нанийә биранине бъдэ дәсте we awa готи дийарийа нанийә к'öмр'әшийе. Ле дәсте k'aһинда жи гәрә ава тә'lә ныфыр' кърыне hәбә. ¹⁹ K'aһин гәрә we бъдэ сонде у бежә жыне: һәгәр т'ö мери сәре xwә тәр'a данәни-йә хенци мере тә йан hәгәр тö р'ийа xwә дәрнәk'әтийи, нәh'әr'ымийи, тö азайи жь ве ава тә'lә ныфыр' кърыне, ²⁰ ле hәгәр тö жь бын доле мере xwә дәрк'әтийи, h'әr'ымийи у мерәки дын хенци мере тә сәре xwә тәр'a данийә...> ²¹ (Нынгे бъра k'aһин жыне бъ сонда ныфыр'e бъдэ сонде у бежә жыне) <...бъра Хёдан тә бъкә ныфыр' у сонд ль нава мъләте тәда, бъ дайина Хёдан бәт'ыне тә p'уч' бә у зыке тә жи бъшәрьмә. ²² Бъра эва ава hanә ныфыр' кърыне бъ-к'әвә зыке тә wәки зыке тә бъшәрьмә у бәт'ыне тә жи p'уч' бә. Бъра жын жи бежә: «АминФ, амин». ²³ K'aһин бъра ван ныфыр'a ль сэр k'ахазе бънъвисә у ль ава тә'lда бышо r'э-сит kә*. ²⁴ У ава тә'lә ныфыр' кърыне бъдэ жыне кö вәхwә, ава ныфыр' кърыне we бък'әвә зыке we у we тә'lайе пеш-да бинә. ²⁵ Паше k'aһин бъра жь дәсте жыне дийарийа нанийә к'öмр'әшийе һылдә, we дийарийа нани ль бәр

* 5:15 «Ефа» дәрдане 10 литъре бу.

* 5:18 ИбраниФ aha жи те фә'mкърыне «P'or'e сәре we бәр'dә».

* 5:23 Wi wә'dәйи бъ шүр'ә h'öбър дынъвисин кö нава аве дыh'әлийа. Ле ль вър ha те фә'mкърыне, wәки әw хәбәред ны-фыр'ә ль сэр k'ахазе нъвисар нава аведа дыh'әлийан у әw bona жыне дъбуnә ныфыр'. Йане әwe ава ныфыр'къри вәдъхwar.

Хёдан бъh'эжинә у we дайнә ль сәр горигәhe. ²⁶ К'аһине к'öлмәке жь we дийарийа нанийә биранине һылдә у ль сәр горигәhe агършәвати кә у паше әwe аве ль жыне бъдә вәхварыне. ²⁷ К'энге әw жыне бь we аве бъдә вәхварыне hәгәр әw h'эр'ымибә, мере xwәr'a ширh'әлал нибуйә әw ава ныфыр' кърыне зыке weda we тә'lайе пешда бинә у зыке we we бышәрьмә, бәт'ыне we p'uch' бә у әw жыне ль нава мъләте xwәда бъбә ныфыр' лебуий. ²⁸ Ле hәгәр әw жына нә h'эр'имиыйә, h'әлал ә, әwe аза бә we бъкарьбә зар'a бинә». ²⁹ Эва һинкърына bona к'öмр'әшийе йә, гава жын бын доле мере xwә дәре у бъh'эр'ымә, ³⁰ йан жи hәгәр р'ö-h'е к'öмр'әшийе бе ль сәр мер у әw к'öмр'әшийе ль жына xwә бъкә у жына xwә бъбә ль бәр Хёдан, һынгә к'аһине h'ему анәгори ве һинкърыне бъкә. ³¹ Мере бесущ бә жь гёна, ле жыне bona гёне xwә сущдар бә.

Qануна bona нәзирийе

6 Хёдан Musar'a хәбәрда у got: ² «Зар'ед Исраел'r'a хәбәр дә у бежә wan: һәгәр мер йан жын bona нәзирийе дыхвазә ад-قърар кә, кö әw бъбә нәзирие Хёдан, ³ Гәрәке әw xwә жь шәрав у араде дур быгърә, сырка шәраве у сырка араде вәнәхwә, т'ö щар жь тыште тьрийа чекъри вәнәхwә у нә тьрийе гъништи бъхwә у нә жи к'ышмиша. ⁴ H'ему р'ожед нәзирийа xwәда, әw гәрәке hәр тыште жь тьрийа чекъри нәхwә, жь дәндиқада гырти h'ета қалька. ⁵ H'ему р'ожед ад-قърарейә нәзирийа xwәда, гәрәке дузан сәре wi нәк'евә, h'ета т'эмамбуна р'ожед кö әви xwә Хёданr'a нәзир кърийә әw бъра пиroz бә, p'or'e сәре xwә бъра бъhелә дыреж бын. ⁶ H'ему р'ожед кö wi xwә Хёданr'a нәзир кърийә әw бъра незики т'ö щынийази нәбә, ⁷ нә щынийазе баве xwә, нә дийа xwә, нә быре xwә нә жи хушка xwә. H'ета bona мърьна wan жи әw бъра пацъжийа xwә нәh'эр'ыминә, чымки нәзирийа bona Xwәдейе wi ль сәр сәре wi йә. ⁸ H'ему р'ожед wийә нәзирийе бъра әw Хёданr'a пиroz бә.

⁹ Ле həgər йæk нышкева ль бэр wi бымърэ у əw сәре xwəйи нәзирийе býh'ər'ыминә, hынгэ əw гәрә p'op'e xwə р'ожа xwəйэ пацъжбуне кöp' кә. P'ожа h'əfta бъра əw p'op'e xwə кöp' кә ¹⁰ у ль р'ожа h'əйшта бъра дö фатъмока йан жи дö щущукед kəwa бинә ль бэр дәре Коне Щьвине ль щем k'a-hин. ¹¹ K'a-hине йәки бъдә чawa дийарийа gönök'əшандыне йе дыне жи чawa дийарийа^Ф t'əvайишәвате у wi жъ гёнәйе шийи bona дәстдайина йе мъри бък'əшинә. Ль we р'оже сәре wi пиroz бъкә. ¹² У диса р'оже xwəйэ нәзирийе Хöданr'a k'ьфш кә, бәрхәки йækсали Хöданr'a бъдә чawa дийарийа жъ бэр нәhәqийева. P'ожед шийэ бәри ве йәке онда дъбын, чымки нәзирийа wi h'ər'ымийэ.

¹³ Эв ə кануна bona нәзирийе: Чахе р'ожед нәзирийа wi т'эмам бын, бъра wi биньнә ль бэр дәре Коне Щьвине.

¹⁴ Эwe дийарийа xwə бәрхәки йækсалийи бе qöсур Хöданr'a t'əvайишәват кә у бәрхәкә мейә йæk салийә бе qöсур bona пацъжбуне дийариф^Ф кә, öса жи бәранәки бе qöсур bona дийарийа^Ф həләqәтийе бъдә, ¹⁵ сәлә нане бе həвиrtle'r'шк, awa готи k'атед жъ аре хас p'унда стърайи у лошед бе həвиrtle'r'шкә сәр p'ункъри, t'əви дийарийа wanә нани у дийарийа wanә вәхварыне бъдә. ¹⁶ K'a-hин бъра van дайнә ль бэр Хöдан у дийарийа шийэ пацъжбуне у t'əvайишәвате бъдә. ¹⁷ Ле бәран t'əви сәла нане бе həвиrtle'r'шк чawa дийарийа həләqәтийе бъдә Хöдан, öса жи k'a-hин бъра дийарийа шийэ нани у вәхварыне бъдә.

¹⁸ Hынгэ йе нәзир ль бэр дәре Коне Щьвине p'op'e xwəйи нәзирийе кöp' кә. P'op'e сәре xwəйи нәзирийе hылдә у дайнә ль сәр агъре быне дийарийа həләqәтийе. ¹⁹ K'a-hин жи бъра пила бәране k'эланди, k'атәки бе həвиrtle'r'шк, лошәки бе həвиrtle'r'шк жъ сәле hылдә у бъдә дәстед нәзир, пәй кöp'кърына p'op'e нәзирийа wirp'a. ²⁰ K'a-hин гәрә wan чawa дийарийа^Ф h'əжандыне ль бэр Хöдан бýh'əжинә, эва йәка пиroz ə у p'ара k'a-hин ə т'əви синге дийарийе у пиле дийарийе. Пәйr'a нәзир дъкарә шәраве вәхwә.

²¹ Эв ә қануна bona нээрийе. Ле həggər әw ад-çырар дъ-кэ кё ль сэр қануна нээзирр'a h'эдике зедэ бъдэ Хёдан, чь кё жь дэсте wива te, әw гэрэ хут ѿса бъкэ, чawa кё ад-çырар кър бэ».

Бымбарэкийа к'аин

²² Хёдан Мусар'a хэбэрда у got: ²³ «Нарун у кёр'ед шир'a хэбэр дэ, бежэ: *«Aha зар'ед Исраел бымбарэк кын, бежь-нэ wan:*

²⁴ Быра Хёдан тэ бымбарэк кэ
у хвэйи кэ!

²⁵ Быра ч'э've Хёдан ль сэр тэ бэ
у р'э'me ль тэ бъкэ!

²⁶ Быра Хёдан бэрэ хвэ бъдэ тэ
у хер у хвэшийе бъдэ тэ!»

²⁷ Бы ви awайи наве myne зар'ед Исраелва бе гъредын у эзе wan бымбарэк кым».

Дийарийед сэршеред զәбила

7 Гава Муса пирозгэh да сэкънандыне хълаз кър, әw у hər тыштед we p'ун кърын у пироз кър, hънгэ гориггэh у h'эму нащэтед we жи p'ун кърын у пироз кър. ² Сэршеред Исраел, сэршеред олк'ед wan, awa готи сэршеред զәбилиед wan, иед кё сэршерийа навнъвисаре дъкърын, дийари ани. ³ Дийарийед хвэ ани нэ ль бэр Хёдан: Шэш ә'rэбе гърти, донздэh га, hər ә'rэбэk дö сэршеред бун у hərэкир'a гак, вана әв ани нэ ль бэр Пирозгэhe. ⁴ Хёдан Мусар'a хэбэрда у got: ⁵ «Жь wan hълдэ, әwe bona хъзмэтк'арийа Коне Щывине бенэ хэбате. Wan бъдэ лешийа, hər кэсир'a анэгори хэбата wi». ⁶ Муса ә'rэбэ у га hълдан у әw данэ лешийа. ⁷ Дö ә'rэбэ у чар га данэ зар'ед Гершон, анэгори хэбата wan. ⁸ Чар ә'rэбэ h'эйшт га данэ зар'ед Мерари, анэгори хэбата wan бъ сэршерийа Ит'амаре кёр'e наруне

к'аин. ⁹ Ле нэда кёр'e Qohat' чымки хэбата Щийе Пироз ль сэр wан бу, wана эв гэрэ ль сэр мъле xwэ бъбрана.

¹⁰ Сэрвера дийарийа пирозкърьна* горигэхе р'ожа р'ункърьне анин. Сэрвера дийарийед xwэ анинэ ль бэр горигэхе. ¹¹ Хёдан готэ Муса: «Р'оже сэрвэрэк бъра дийарийа xwэ бинэ, bona пирозкърьна горигэхе».

¹² Р'ожа пешын Нэхшоне кёр'e Аминадав жь дэбила Щь-худа дийарийа xwэ ани. ¹³ Дийарийа wi эв бу: т'эштэкэ зивинэ 130 шекъле*, т'асэкэ зивинэ 70 шекъле, анэгори шекъле пирозгэхе, hэр дö жи бь аре хаси р'унда стърайи дагърти bona дийарийа нани, ¹⁴ кэвч'ики зер'ини 10 шекъле бъхурева дагърти, ¹⁵ щанэгак, бэрэнэк, бэрхэки йэксали bona дийарийа т'эвайишэвате, ¹⁶ нерики bona дийарийа пацъжбуне, ¹⁷ дö га, пенщ бэрэн, пенщ нери у пенщ бэрхед йэксали bona дийарийа hэлэдэтийе. Эва дийарийа Нэхшоне кёр'e Аминадав бу.

¹⁸ Р'ожа дöда Ныт'анеле кёр'e Сүхар сэрвере Исахар дийарийа xwэ ани. ¹⁹ Дийарийа wi эв бу: Т'эштэкэ зивинэ 130 шекъле, т'асэкэ зивинэ 70 шекъле, анэгори шекъле пирозгэхе, hэр дö жи бь аре хаси р'унда стърайи дагърти bona дийарийа нани, ²⁰ кэвч'ики зер'ини 10 шекъле бъхурева дагърти, ²¹ щанэгак, бэрэнэк, бэрхэки йэксали bona дийарийа т'эвайишэвате, ²² нерик bona дийарийа пацъжбуне, ²³ дö га, пенщ бэрэн, пенщ нери у пенщ бэрхед йэксали bona дийарийа hэлэдэтийе. Эва дийарийа Ныт'анеле кёр'e Сүхар бу.

²⁴ Р'ожа съсийа Элиабе кёр'e H'елон сэрвере зар'ед Зэбулон ани. ²⁵ Дийарийа wi эв бу: Т'эштэкэ зивинэ 130 шекъле, т'асэкэ зивинэ 70 шекъле, анэгори шекъле пирозгэхе, hэр дö жи бь аре хаси р'унда стърайи дагърти bona дийарийа нани, ²⁶ кэвч'ики зер'ини 10 шекъле

---

* 7:10 Бы готынэкэ дын: «Бöхөрти-жъбарэкърьна».

* 7:13 «Шекъль» незики 12 гърама бу.

бъхурева дагърти, ²⁷ щанәгак, бәранәк, бәрхәки йәксали bona дийарийа т'әвайишәвате, ²⁸ нерик bona дийарийа пацъжбуне, ²⁹ дö га, пенщ бәран, пенщ нери у пенщ бәрхед йәксали bona дийарийа hәләqәтийе. Эва дийарийа Элый-абе көр'e h'елон бу.

³⁰ Р'ожа чара Элисуре көр'e Шьдейур сәрвепе зар'ед Р'убен ани. ³¹ Дийарийа wi әв бу: Т'әштәкә зивинә 130 шекъле, т'асәкә зивинә 70 шекъле, анәгори шекъле пирозгәhe, hәр дö жи бь аре хаси р'унда стърайи дагърти bona дийарийа нани, ³² кәвч'ики зер'ини 10 шекъле бъхурева дагърти, ³³ щанәгак, бәранәк, бәрхәки йәксали bona дийарийа т'әвайишәвате, ³⁴ нерик bona дийарийа пацъжбуне, ³⁵ дö га, пенщ бәран, пенщ нери у пенщ бәрхед йәксали bona дийарийа hәләqәтийе. Эва дийарийа Элисуре көр'e Шьдейур бу.

³⁶ Р'ожа пенща Шьлумийеле көр'e Суришадайе сәрвепе зар'ед Шьмһ'ун ани. ³⁷ Дийарийа wi әв бу: Т'әштәкә зивинә 130 шекъле, т'асәкә зивинә 70 шекъле, анәгори шекъле пирозгәhe, hәр дö жи бь аре хаси р'унда стърайи дагърти bona дийарийа нани, ³⁸ кәвч'ики зер'ини 10 шекъле бъхурева дагърти, ³⁹ щанәгак, бәранәк, бәрхәки йәксали bona дийарийа т'әвайишәвате, ⁴⁰ нерик bona дийарийа пацъжбуне, ⁴¹ дö га, пенщ бәран, пенщ нери у пенщ бәрхед йәксали дийарийа hәләqәтийе. Эва дийарийа Шьлумийеле көр'e Суришадай бу.

⁴² Р'ожа шәша Элыйасафе көр'e Дьнуйеле сәрвепе зар'ед Гад ани. ⁴³ Дийарийа wi әв бу: Т'әштәкә зивинә 130 шекъле, т'асәкә зивинә 70 шекъле, анәгори шекъле пирозгәhe, hәр дö жи бь аре хаси р'унда стърайи дагърти bona дийарийа нани, ⁴⁴ кәвч'ики зер'ини 10 шекъле бъхурева дагърти, ⁴⁵ щанәгак, бәранәк, бәрхәки йәксали bona дийарийа т'әвайишәвате, ⁴⁶ нерик bona дийарийа пацъжбуне, ⁴⁷ дö га, пенщ бәран, пенщ нери у пенщ бәрхед йәксали bona дийарийа hәләqәтийе. Эва дийарийа Элый-асафе көр'e Дьнуйел бу.

⁴⁸ Р'ожа h'эфта Элишамайе кёр'e Э'mиһүде сэрвепе зар'ед Эфрайим ани. ⁴⁹ Дийарийа wи әв бу: Т'эштәкә зивинә 130 шекъле, т'асәкә зивинә 70 шекъле, анәгори шекъле пирозгәhe, hәр дö жи бь аре хаси р'унда стърайи дагърти bona дийарийа nани, ⁵⁰ кәвч'ики зер'ини 10 шекъле быхурева дагърти, ⁵¹ щанәгак, бәранәк, бәрхәки йәксали bona дийарийа т'эвайишәвате, ⁵² нерик bona дийарийа пацъжбуне, ⁵³ дö га, пенщ бәран, пенщ нери у пенщ бәрхед йәксали bona дийарийа hәләqәтийе. Эва дийарийа Элишамайе кёр'e Э'mиһүд бу.

⁵⁴ Р'ожа h'эйшта Гамалйеле кёр'e Пъданcуре сэрвепе зар'ед Мышашә ани. ⁵⁵ Дийарийа wи әв бу: Т'эштәкә зивинә 130 шекъле, т'асәкә зивинә 70 шекъле, анәгори шекъле пирозгәhe, hәр дö жи бь аре хаси р'унда стърайи дагърти bona дийарийа nани, ⁵⁶ кәвч'ики зер'ини 10 шекъле быхурева дагърти, ⁵⁷ щанәгак, бәранәк, бәрхәки йәксали bona дийарийа т'эвайишәвате, ⁵⁸ нерик bona дийарийа пацъжбуне, ⁵⁹ дö га, пенщ бәран, пенщ нери у пенщ бәрхед йәксали bona дийарийа hәләqәтийе. Эва дийарийа Гамалйеле кёр'e Пъданcур бу.

⁶⁰ Р'ожа нәha Абидане кёр'e Гидонийе сэрвепе зар'ед Бынiamин ани. ⁶¹ Дийарийа wи әв бу: Т'эштәкә зивинә 130 шекъле, т'асәкә зивинә 70 шекъле, анәгори шекъле пирозгәhe, hәр дö жи бь аре хаси р'унда стърайи дагърти bona дийарийа nани, ⁶² кәвч'ики зер'ини 10 шекъле быхурева дагърти, ⁶³ щанәгак, бәранәк, бәрхәки йәксали bona дийарийа т'эвайишәвате, ⁶⁴ нерик bona дийарийа пацъжбуне, ⁶⁵ дö га, пенщ бәран, пенщ нери у пенщ бәрхед йәксали bona дийарийа hәләqәтийе. Эва дийарийа Абидане кёр'e Гидони бу.

⁶⁶ Р'ожа дәha Ахинhәзәре кёр'e Э'mишадайе сэрвепе зар'ед Дан ани. ⁶⁷ Дийарийа wи жи әв бу: Т'эштәкә зивинә 130 шекъле, т'асәкә зивинә 70 шекъле, анәгори шекъле пирозгәhe, hәр дö жи бь аре xwәси р'унда стърайи да-

гърти bona дийарийа нани, ⁶⁸кэвч'ики зер'ини 10 шекъле бъхурева дагърти, ⁶⁹щанәгак, бәранәк, бәрхәки йәксали bona дийарийа т'әвайишәвате, ⁷⁰нерик bona дийарийа пацъжбуне, ⁷¹дö га, пенщ бәран, пенщ нери у пенщ бәрхед йәксали bona дийарийа hәләqәтийе. Эва дийарийа Ахи-hәзәре көр'e Э'mишадай бу.

⁷²P'ожа йанзәhа Пагийеле көр'e Ок'ране сәрвепе зар'ед Ашер ани. ⁷³Дийарийа wи әв бу: Т'әштәкә зивинә 130 шекъле, т'асәкә зивинә 70 шекъле, анәгори шекъле пирозгәhе, hәр дö жи бь аре хаси р'унда стърайи дагърти bona дийарийа нани, ⁷⁴кэвч'ики зер'ини 10 шекъле бъхурева дагърти, ⁷⁵щанәгак, бәранәк, бәрхәки йәксали bona дийарийа т'әвайишәвате, ⁷⁶нерик bona дийарийа пацъжбуне, ⁷⁷дö га, пенщ бәран, пенщ нери у пенщ бәрхед йәксали bona дийарийа hәләqәтийе. Эва дийарийа Пагийеле көр'e Ок'ран бу.

⁷⁸P'ожа донзәhа Ah'ираие көр'e Эйнане сәрвепе зар'ед Нәфтәли ани. ⁷⁹Дийарийа wи әв бу: Т'әштәкә зивинә 130 шекъле, т'асәкә зивинә 70 шекъле, анәгори шекъле пирозгәhе, hәр дö жи бь аре хаси р'унда стърайи дагърти bona дийарийа нани, ⁸⁰кэвч'ики зер'ини 10 шекъле бъхурева дагърти, ⁸¹щанәгак, бәранәк, бәрхәки йәксали bona дийарийа т'әвайишәвате, ⁸²нерик bona дийарийа пацъжбуне, ⁸³дö га, пенщ бәран, пенщ нери у пенщ бәрхед йәксали bona дийарийа hәләqәтийе. Эва дийарийа Ah'ираие көр'e Эйнан бу.

⁸⁴Эв ә дийарийа кö сәрвепед Исраел bona пирозкърна горигәhе, р'ожа р'ункърна we анин: Донзәh т'әштед зивин, донзәh т'асед зивин, донзәh кэвч'ийед зер'ин. ⁸⁵hәр т'әштәкә зивин 130 шекъл бу, hәр т'асәк 70 шекъл бу, h'әму бь hәвр'a 2400 шекъл бу, анәгори шекъле пирозгәhе. ⁸⁶Донзәh кэвч'ийед зер'ин бъхурева дагърти, hәр кэвч'ик 10 шекъл бу, анәгори шекъле пирозгәhе, h'әму бь hәвр'a 120 шекъл бу. ⁸⁷H'әму h'әйшане bona дийарийа

т'эвайишәвате әв бун: Донздәһ щанәга, донздәһ бәран, донздәһ бәрхед йәксали т'эви дийарийа шанә нани. У донздәһ нери bona дийарийа пацъжбуне.⁸⁸ Т'эмамийа h'эйшане bona дийарийа hәләqәтийе әв бун: Бистчар га, шест бәран, шест нери у шест бәрхед йәксали. Эва дийарийа пирозкърна горигәһе бу, пәй р'ункърна wep'a.

⁸⁹ Гава Муса дык'әтә Коне Щьвине bona кö т'эви Хёдан хәбәр да, әши дәнгә кö шир'a хәбәр дъда, жь сәр қалп'ахе бахшандынейи ль сәр Сындоға^Ф Шә'дәтийейә нава hәр дö херубада^Ф дъбынист. У Хёдан т'эви wi хәбәр дъда.

Ч'райед шәмдане

8 Хёдан Мусар'a хәбәрда уgot:² «harunr'a хәбәр дә у бежә wi: Гава тö ч'ра саз ки, hәр h'әфт ч'ра гәрә пешийа шәмдане р'онайи кын».³ harun хут ёса жи кыр, әши ч'райед шәмдане пешийа we саз кырьын, чаша кö Хёдан э'мър ль Муса кырьбу.⁴ Шәмдан ha hатыбу чекърыне: Жь бынгәha we h'ета кöлиркед we әw жь зер'e к'оланди бу. Анәгори щур'e кö Хёдан нишани Муса кырьбу хут ёса әши шәмдан чекър».

Пацъжкърна лешийа

⁵ Хёдан Мусар'a хәбәрда уgot:⁶ «лешийа жь нава зар'ед Исраел башqә кә у шан пацъж кә. ⁷Бона пацъжбуне шан аha быкә: Ава пацъжкърыне бүр'ешинә ль сәр шан, быра әw бь дузен h'әму пър'ч'a ль сәр xwә hылдын, к'ынщед xwә бышон у әwe пацъж бын. ⁸Быра әw щанәгаки т'эви дийарийа шийә нани жь аре хаси р'унда стърайи hылдын у щанәге дöда жи bona дийарийа пацъжбуне тö hылдә. ⁹Пәйр'a лешийа бинә ль бәр Коне Щьвине у т'эмамийа щывата зар'ед Исраел бышьвинә. ¹⁰лешийа бинә ль бәр Хёдан у зар'ед Исраел быра дәстед xwә дайннынә ль сәр лешийа. ¹¹harun лешийа жь нава зар'ед Исраел ль бәр Хёдан чаша дийарийа h'әжандыне быйдә, кö әw бъбынә

хъзмэтк'аре хэбата Хёдан. ¹² Леши жи быра дэстед хвэ дайнынэ ль сэр сэре щанэга у bona к'эшандына лешийа йэке чаша дийарийа пацъжбуне бьдэ, йе дын жи чаша дийарийа т'эвайишэвате Хёданр'a. ¹³ лешийа ль бэр һарун у кör'ед wi бьдэ сэкънандыне у чаша дийарийа h'эжандыне бьдэ Хёдан. ¹⁴ Бы ви awайи лешийа жь нава зар'ед Исраел башqэ кэ. лешийе p'ара мын бын. ¹⁵ Пэй ве йэкер'a лешийе бен Коне Щьвинеда быхэбтын, гава тö wан пацъж ки у чаша дийарийа h'эжандыне бьди. ¹⁶ Эw т'ам жь нава зар'ед Исраел мынr'a hатынэ дайине, жь бэр h'эму ныхöрийед кö бэг'ыне вэдъкын awa готи h'эму ныхöрийед жь зар'ед Исраел мын өw xwэр'a һылдан. ¹⁷ Чымки h'эму ныхöриед Исраел, жь мервь гырти h'эта h'эйшен p'ара мын ын. Ль we р'ожа кö мын h'эму ныхöрийед ө'rде Мъсьре զър' кърын, мын һынгэ өw xwэр'a к'ыфш кърын. ¹⁸ Мын леши жь бэр h'эму ныхöрийед зар'ед Исраелва һылдан. ¹⁹ У мын леши жь нава зар'ед Исраел данэ һарун у кör'ед wi, өw wанr'a hатынэ дайине bona кö дэwса зар'ед Исраел хъзмэтк'арийа Коне Щьвине бъкын, bona к'эшандына гёне зар'ед Исраел, wэки бэла ль нава зар'ед Исраел т'ёнэ бэ wэхте кö зар'ед Исраел незики пирозийе бын».

²⁰ Муса, һарун у т'эмамийа щьвина зар'ед Исраел bona лешийа ёса жи кърын. Анэгори h'эму э'mьред кö Хёдан bona лешийа ль Муса кърьбун, зар'ед Исраел ёса жи кърын. ²¹ лешийа хвэ пацъж кърын, к'ынщед хвэ шуштын у һарун өw чаша дийарийа h'эжандыне ль бэр Хёдан да-нэ сэкънандыне. Бона пацъжбуна wан һарун к'эшандын кър. ²² Пэй ве йэкер'a леши hатын хъзмэтк'арийа хвэ бэр һарун у кör'ед wi ль Коне Щьвинеда бъкын. Чаша кö Хёдан э'mьр ль Муса кърьбу bona лешийа, ёса жи кърын.

²³ Хёдан Мусар'a хэбэрда у гот: ²⁴ «Эва жь Лешийа дык'э-вэ: Эw гэрэке жь бистпенцсалийе жортър бен быхэбтын, хъзмэтк'арийа Коне Щьвине бъкын. ²⁵ У пенщисалийа хвэда бъра өw хъзмэтк'арийе бъхельн у иди нэхэбтын.

²⁶ Эw дъкарън Коне Щъвинеда бъ нобэдарийе бэрдэстийа бърайед xwэ бъкън, ле хъзмэтк'арийе нэкън. Aha бъкэ bona борще стуйе лешийя».

ЩэжънаФ Дэрбазбуне ль бэр'ийа Синайеда

9 Мэха йэкийэ сала дёда пэй дэрк'этьна жь э'рде Мъсьре, Хёдан ль бэр'ийа Синайеда Мусар'a хэбэрда у гот: ²«Бъра зар'ед Исраел ЩэжънаФ Дэрбазбуне wэ'де weda бъкън. ³Ль бэре еваре р'ожа чардэхе ве мэхе wэ'де weda, анэгори h'эму qэйдэ-цанун у цырапед we, бъкън». ⁴Муса зар'ед Исраелr'a хэбэрда кё Щэжъна Дэрбазбуне бъкън. ⁵Wана Щэжъна Дэрбазбуне ль бэре еваре р'ожа чардэхе мэха йэке ль бэр'ийа Синайеда кърын. Анэгори h'эму чь кё Хёдан э'мър ль Муса кърьбу, зар'ед Исраел ёса жи кърын.

⁶hэбуn мэри кё дэст дабунэ щънийаз у нэпацъж бун у нъкарьбуn Щэжъна Дэрбазбуне we р'оже бъкърана. Эw we р'оже незики Муса у hарун бун ⁷у wан мэрьва готьнэ Муса: «Эмэ нэ пацъж ьн чымки мэ дэст дайэ щънийаз, чьма эм гэрэ xwэ жь we йэке бъгърын кё дийарийа Хёдан wэ'де weda t'эви зар'ед Исраел нэдън?» ⁸Муса готэ wан: «hэла бъсэкънън, эз бъзаньбым к'a Хёдане bona wэ чь э'мър кэ».

⁹Хёдан Мусар'a хэбэрда у гот: ¹⁰«Т'эви зар'ед Исраел хэбэр дэ у бежэ: *hэгээр* йэк жь wэ йан жь зёр'эта wэ р'ийа дурда бэ йан нэпацъж бэ чымки дэст дайэ щънийаз, эw жи бъра Щэжъна Дэрбазбуне Хёданr'a бъкэ, ¹¹ле бъра бэре еваре р'ожа чардэхе мэха дёда we бъкэ. Бъра бь нане шкэва у п'янщар'a тэл Щэжъна Дэрбазбуне бъхwэ, ¹²жь we h'эта събэхе нэхелэ, нэ жи hэстуйед we бъшкенэ. Бъра анэгори h'эму qэйдэ-цанунед Щэжъна Дэрбазбуне бъкэ. ¹³hэгээр мэрьв пацъж бэ у ль r'ешитийе nibэ ле Щэжъна Дэрбазбуне нэкэ эw нэфса гэрэ жь нава мълэте xwэ бе бър'ине, чымки дийарийа Хёдан wэ'де weda нэ дайэ, эw мэрьве гэрэке гёне xwэ бък'ышинэ. ¹⁴hэгээр нава wэда

хәрибәк бъжи у әш быхвазә Щәжына Дәрбазбуне Хөданр'а бъкә, бъра анәгори әйдә-қануне Щәжына Дәрбазбуне у қырара we бъкә. Қәйдә-қанун bona wә, bona хәриб у bona бъналийе wi ә'рди гәрә йәк бә».

Ә'wp ль сәр Пирозгәһе

¹⁵ Ль р'ожа сәкънандына Пирозгәһе ә'wp Пирозгәһ awa готи Коне Щьевине ныхамтъбу у еварда h'эта събәһе әш мина агър ль сәр Пирозгәһе бу. ¹⁶ h'эр гав ѡса бу: Р'оже ә'wp әш дынъхамт, шәве жи әш мина агър бу. ¹⁷ h'эр щар гава ә'wp жь сәр кон р'адьбу һынге зар'ед Исраел р'е дък'әтын у ль wi щийе кö ә'wp датини ль wыр зар'ед Исраел зомед хwә ле дъдан. ¹⁸ Бы готына Хөдан зар'ед Исраел р'е дък'әтын у бь готына Хөдан зомед хwә ле дъдан, h'әму р'ожед кö ә'wp данийа ль сәр Пирозгәһе әш ль wыр дъман. ¹⁹ Гава ә'wp дъреж ль сәр Пирозгәһе бъма зар'ед Исраел röh дъданә нишана Хөдан у р'е нәдьк'әтын. ²⁰ Дьбу wәки ә'wp чәнд р'ожа ль сәр Пирозгәһе дъма. Бы готына Хөдан wана зомед хwә ле дъдан у бь готына Хөдан әш р'е дък'әтын. ²¹ Дьбу wәки ә'wp жь еваре h'эта събәһе дъма у събәһе кö ә'wp бъльнд дьбу әш р'е дък'әтын. Р'ож буйай йан шәв, гава ә'wp бъльнд буйай әш жи р'е дък'әтын. ²² h'әгәр дö р'ожа, йан мәһәке, йан саләке ә'wp ль сәр Пирозгәһе бъма, зар'ед Исраел жи ль wыр дъман у р'е нәдьк'әтын. Ле к'әнгә ә'wp р'абуйай, әш һынге р'е дък'әтын. ²³ Бы готына Хөдан зомед хwә ле дъдан у бь готына Хөдан р'е дък'әтын. Готына Хөданә бь дәсте Муса хwәйи дъкърын.

Дö бор'ийед зивин

10 Хөдан Мусар'a хәбәрда у гот: ² «Xwәr'a дö бор'ийед зивинә к'оланди чекә, әш тәр'a бъбын bona газикърына щывине у bona р'ек'әтына зома. ³ Гава дъреж wан h'эр дö бор'ийа хын т'эмамийа щывине we бышъвә ль щәм тә ль бәр дәре Коне Щьевине. ⁴ Ле гава жь wан йәкә

хън, сэрвеп, awa готи сэрэкед ә'лалэтед Исраел we бъ-щъвънә ль щэм тә. ⁵ Ле hәгәр hун кын лехън hынгэ зомед алийе р'оһылате ледайи р'e к'эвън. ⁶ Ле гава щара дöда кын лехън hынгэ зомед алийе башуре р'e к'эвън. Эв ледана кын bona r'e к'этьна wан ә. ⁷Бона щъвандына щъвине дъреж ледын, нә кын. ⁸Зар'ед hарунә к'аһин we бор'ийа хън, эве wәr'a бъбә qәйдә-дануна h'әта-h'әтайе ль нава зöр'етед wәда. ⁹Гава hун ль нава ә'rde xwәда hәр'ынә шер' мъдабыли дъжмыне кö wәr'a дъжмънатийе дыкә, hынгэ кын бор'ийа хън, hуне ль бәр Xöдан Xwәдейе xwә benә биранине у жь дъжмънед xwә benә хълазкърыне. ¹⁰ Оса жи r'ожа шабуна xwәда, щәжынед xwәйә к'ыфшкърида у дәстпебуна мәһед xwәда бор'ийа хън, wәхте t'әвайишәватед xwә у дийарийед xwәйә hәләqәтийе жи. Эве wәr'a бъбә чаша биранин ль бәр Xwәдейе wә. Эз Xöдан Xwәдейе wә мә».

P'ек'этьна жъ Синайе

¹¹ Бисте мәhа дöдайә сала дöда ә'wp жъ сэр Пирозгәh Шә'dетийе бъльнд бу ¹²hынгэ зар'ед Исраел жъ бәр'ийа Синайе p'ек'этын чун у ль бәр'ийа Паране ә'wp дани. ¹³ Эв щара пешийе бу кö әw ль гора готьна Xöдан бь дәсте Муса p'ек'этын, ¹⁴ у ала зома зар'ед Щынуда анәгори орди-йед xwә пешийе чу. Сэрвепе ордийа wi Нәhшоне кöр'e Аминадав бу. ¹⁵ Сэрвепе ордийа qәбила зар'ед Исахар Ныт'анеле кöр'e Cyhар бу. ¹⁶ Сэрвепе ордийа qәбила зар'ед Зәбулон Эллабе кöр'e h'елон бу. ¹⁷ Ле гава Пирозгәh дънатә hәвдане hынгэ зар'ед Гершон у зар'ед Мерари дъчун у Пирозгәh дъбърын.

¹⁸ Пәйr'a ала зома P'убен анәгори ордийед xwә дъчу у Элисуре кöр'e Шьдейур сэрвепе ордийа wi бу. ¹⁹ Сэрвепе ордийа qәбила зар'ед Шымhун Шьлумийеле кöр'e Суришадай бу. ²⁰ Сэрвепе ордийа qәбила зар'ед Гад Элласафе кöр'e Дынуйел бу. ²¹ Пәйr'a Каһати дъчун, йед кö тыштед пиroz дъбърын. Пирозгәh гәрә бәри hатына wан бънатына вәгъртъне.

²²Пэйр'a ала зома зар'ед Эфрайим анэгери ордийед хwэ дьчу у Элишамайе кёр'e Э'mиүд сэрвере ордийа wi бу. ²³Сэрвере ордийа өбили зар'ед Мънашэ Гамалийеле кёр'e Пъдансур бу. ²⁴Сэрвере ордийа өбили зар'ед Бънийамин Абидане кёр'e Гидони бу.

²⁵Пэйр'a чава пыштгъре h'эму зома, ала зома зар'ед Дан анэгери ордийед хwэ дьчу у Ахинэзэрэ кёр'e Э'mишадай сэрвере ордийа wi бу. ²⁶Сэрвере ордийа өбили зар'ед Ашер Пагийеле кёр'e Ок'ран бу. ²⁷Сэрвере ордийа өбили зар'ед Нэфтэли Ah'ираие кёр'e Эйнан бу. ²⁸Эв ын өйдед чуйина зар'ед Исаэл анэгери ордийед wан. Эw би авайи дьчун.

²⁹Нынгэ Муса готэ h'оваве кёр'e Р'hyуеле мъдийанийи хэзуре хwэ: «Эм дьчынэ ль wi щийе кё Хёдан гот: *Эзе wi бьдымэ wэ*. Т'эви мэ wэрэ эме өнщийе bona тэ бькын, чымки Хёдан өнщи соз дайэ Исаэл». ³⁰Ле өши щаба Муса да: «Эз найем, ле өзе вэгэр'ым hэр'ымэ ль ө'rde хwэ у нава мэрийед хwэ». ³¹Муса гот: «Жь к'эрэма хwэ мэ нэхелэ, чымки тё зани кё бэр'ийеда эм к'идэрэ зомед хwэ ледын, те бьби р'ебэрэ мэ. ³²Awa hэгэр тё т'эви мэ бейи, эме жи bona тэ бькын».

³³Оса өw жь ч'ийайе Хёдан р'ийа се р'ожа чун. Сындооца Пэймана Хёдан жи пешийа wанва р'ийа се р'ожа дьчу, wэки щийе р'h'этбуне wanr'a r'ач'э'в кэ. ³⁴Э'wре Хёдан р'оже ль сэр wан бу чахе өw жь зоме р'едьк'этън.

³⁵У дэма барьна сындооце, Муса дьгот: «Р'абэ Хёдан! У бьра дьжмынед тэ бэла бын, йед дьжэньнэ тэ бьра жь бэр тэ бэр'эвьн». ³⁶Ле чахе сэкънандынэ өши дьгот: «Хёдан ль h'эзар-h'эзаред Исаэл вэгэр'э!»

Бинтэнгийя Т'аберайеда

11 У бу wэки щымэ'te тэнгасийеда нындава Xwэдэда бина хwэ тэнг кър. Хёдан бьнист, herса wi r'абу у агье Хёдан нава wанда алэвек'эт у п'еша зоме h'уфи хwэ кър. ²Нынгэ щымэ'te h'эвара хwэ Муса ани.

Муса бъ дёа xwэ авитэ Хёдан у агър весийа. ³Наве wi шийи Муса данин T'авэ'ра^{*}, чымки агъре Хёдан ль нава шанда алав пек'эт.

Бинтэнгийа **Киброт-Һат'арайеда**

⁴Мылэтед башqэйэ бе п'эргал нава шанда дылнавьжи къryn. Зар'ед Исраел жи диса гърийан у gotten: «K'e we гошт бъдэ мэ эм бъхвън? ⁵Те бира мэ əw мэ'сийед Мъсъреда кё мэ бе hæq дъхварын. Öса жи хъяар, зэвэш, пивазок, пиваз у сир. ⁶Ле нъха нэфса мэ ч'ла буйэ, т'ö тъшт т'ёнэ, т'энэ манайэ ль бэр ч'э'вед мэ».

⁷(Мана^{*} жи мина жь к'ома т'охьме мехъке бу, p'энge we жи мина бъдолахеф бу. ⁸Щымэ'т дыгэр'ийа, т'оп дъкърын у бъ дэстар' дынеран, йан жи щонида дык'ötан, бэрошда дык'эландън у жь we к'атэ чедъкърын. Тэ'ма we мина тэ'ма к'ате р'ун бу. ⁹У гава шэв цыр'авийе ль нава зоме дадани, манайе жи сэргда датини).

¹⁰Муса бънист wэки щымэ'т нэфэред xwэва, hэр кэс ль бэр дэрэ коне xwэ, дыгъри. hынгэ herса Хёдан гэлэки r'абу, кърына ван ль сэрг Муса жи гъран r'унышт. ¹¹Муса gotten Хёдан: «Тэ чьма э'вде xwэ авитэ нава охърмэд гъран? Чьма мън к'эрэм ль бэр ч'э'вед тэ нэ дит? Тэ чьма нире h'эму ви мълэти авитэ стуйе мън? ¹²Дъбэ эз ви мълэтида пе мамэ, йан əw жь мън дыне к'этнэ, wэки тё мънр'a дъбежи: «Wan h'эмеза xwэда бъбэ», чаша дэстдэргуш зар'a ширхэр дъбэ, h'эта wi э'rде кё тэ бавед шанр'a сонд xварийэ? ¹³Эзэ гошт жь кё биньм wэки бъдьмэ т'эмамийа ви мълэти? Чымки əw ль бэр мън дыгърин, дъбежын: «Гошт бъдэ мэ эм бъхвън!» ¹⁴Эз нъкарьм т'энэ т'эмамийа ви мълэти бъбым, чымки гъран э bona мън!

---

* 11:3 «T'авэ'ра» жь к'окхэбэра хэбэра ибрани те кё те фэ'мкърье «Шэштандын».

* 11:7 Бынъher'э Дэрк'этн 16:14-15, 31.

¹⁵ Wэки тё ёса тини сәре мын, дъha р'ынд э мын бъкёжэ, hэгэр мын ль бэр ч'э'вед тэ к'эрэм дитийэ. Эзэ бэлэнгагийа xwэ нэбиньм!»

h'эфте р'успи

¹⁶ Хёдан готэ Муса: «Жь нава р'успийед Исрэал мынр'a h'эфте мэрьви бъбъжерэ, йед кё тё зани эшэ р'успи у сэршеред мълэт ын. Wана бинэ ль Коне Щьвине у бъра эш ль wыр т'эви тэ бъсэкынън. ¹⁷ Эзэ жи пэйа бым, ль wыр т'эви тэ хэбэр дым у жь P'öh'e кё ль сэр тэ йэ hылдым у дайньмэ ль сэр wан. Wэки эш жи т'эви тэ нире ви мълэти hылдьбын у тё т'эне hылнэди. ¹⁸ Мълэтр'a жи бежэ: «Xwэ пацъж кын bona събе у hуне гошт бъхвьн, чымки hун ль бэр Хёдан гъриян, wэ гот: «K'e we гошт бъдэ эм бъхвьн? Чымки ль Мъсьре мэр'a qэнщ бу». Хёдане гошт бъдэ wэ hуне бъхвьн. ¹⁹ Нэ р'ожэке hуне гошт бъхвьн, нэ до р'ожа, нэ пенщ р'ожа, нэ дэхэ р'ожа, нэ жи бист р'ожи, ²⁰ ле хут мэхэке, h'эта эш фынщьке wэр'a нэйе у мэдэ wэ ль hэв нэк'эвэ, чымки wэ Хёдан т'эхсир кыр, йед кё нава wэда йэ, ль бэр wi гъриян, гот: «Чьма эм жь Мъсьре дэрк'этън?»»

²¹ Ле Муса гот: «Мълэте кё эз навда мэ, 600000 мер ын, тё дъбэжи: Гошт эзе бъдымэ wан у эшэ мэхэке бъхвьн».

²² hэгэр пээз-дэвар бе сэржекърыне bona wан, гэло we т'ера wан бъкэ? Йан h'эму мэсийед бэ'reе бенэ гъртыне bona wан, гэло we т'ера wан бъкэ?»

²³ Хёдан готэ Муса: «Чьма жь дэсте Хёдан найе? Ньха те бъбини, хэбэра кё мын готэ тэ, we бе сери йан на». ²⁴ Муса дэрк'эт у хэбэрэд Хёдан готэ мълэт. h'эфте мэри жь р'успийед мълэт щьвандьн у эш ль дора Кон данэ сэкънандьнэ. ²⁵ У Хёдан ль э'wрда пэйя бу у т'эви Муса хэбэрда, жь P'öh'e ль сэр wi hылда у дани ль сэр h'эфте меред р'успи. Гава р'öh' дани ль сэр wан, wана п'ехэмбэртиф кыр, ле думайи нэкърьн.

²⁶ У ль нава зоме дö мäри мабун, наве йäки Элдад бу, наве йе дын Мейдад бу. P'öh' дани ль сäр wан жи, чымки ëw жь wан бун йед кö hатьбуnä ньвисаре, ле дäрнäк'ëтъбуnä бэр Кон. Wана зомеда p'ехэмбäрти дыкър. ²⁷Хортäк бäзи, э'lами Musa кър, гот: «Элдад у Мейдад зомеда p'ехэмбäртийе дыкън!» ²⁸Нынгэ Йешуйе кöp'e Нуn, кö жь щаñьлтийа хwäда бäрдäстийе Musa бу, гот: «Xwäйе myн, Musa, wан hыле!» ²⁹Musa готä wi: «Эw тö дäwса myн h'ëвсудийе дыки? Xwäзи т'ëмамийа myлäte Хöдан p'ехэмбäр буна, кö Хöдан P'öh'e xwä данийа ль сäр wан». ³⁰Musa у h'ëму p'успи-йед Исраел вäгäр'ийанä зоме.

Qap'иткФ

³¹ Нынгэ бь qыrapa Хöдан ба p'абу у qар'иткФ жь алийе бä're ажотын анинä зоме, wækä p'ийя p'ожäке ль дора зоме у дö зэнд жь э'rde быльндтър дыфыр'ин. ³²Мылэт p'абу у т'ëмамийа we p'оже, т'ëмамийа we шäве у т'ëмамийа p'ожтьра дын qар'итк дыданä hëв. Йе лапи hындык дähä hомер* т'оп кырын у wана ëw ль дора зоме p'ахьстын**. ³³Гошт he бэр дыране wанда бу, he нä щутъбуn, гава hерса Хöдан ль мылэт p'абу у Хöдан бь бälакä гäлäки мэзин ль мылэт хыст. ³⁴У наве wi щийи данин Qиброт-hat'awa*, чымки ль wыр мэрьвед дылhавыжи дäфын кырын. ³⁵Жь Qиброт-hat'awайе мылэт p'e к'ëт чу h'асероте у ëw ль h'асероте ман.

---

* 11:32 «hомер» дäрданäk бу кö незики 200 литър тышт hылдьда.

** 11:32 Зар'ед Исраел qар'иткед гырти p'адыхьстын кö h'ышкын, wäki zu хыраб нäбын. Эм занын кö мъсърийа ѡса дыкърын. Wана goшт xwe дыкърын у даданинä ль бэр тë've кö зына бä, bona кö дыреж быhата xwäйикърыне.

* 11:34 Бы зымане ибрани «Mäзэле дылhавыжийе»

Мәрйәм у һарун h'әвсуди Муса кърын

12 Мәрйәм у һарун мъқабыли Муса хәбәр дан, bona жына к'ушийә* станди (чымки әши жына к'уши стандьбу). ²Wана гот: <Дъбә Хөдан т'эне бъ дәве Муса хәбәр да? Нә бъ дәве мә жи хәбәр да?> У Хөдан әw йәк бъһист. ³(Муса мәръвәки гәләки шкәсти бу, жъ h'әму мәръвед лъ сәр р'үие ә'rде гәләктүр).

⁴Нышкева Хөдан Муса, һарун у Мәрйәмер'a хәбәр да: «hун hәр съсе дәренә лъ Коне Щывине» у hәр съсе жи дәрк'әтън. ⁵Хөдан лъ стуна ә'wrда пәйа бу лъ бәр дәре Кон сәкъни, гази һарун у Мәрйәме кър у әw hәр дö жи дәрк'әтън. ⁶Хөдан гот:

«Нъha гöh бъдынә хәбәред мън.

hәгәр нава wәда p'ехәмбәр hәбә жи,

әз, Хөдан дитънокеда wива ә'йан дъбым

у хәвшнеда wир'a хәбәр дъдым,

⁷ле t'әви Мусайе ә'вде xwә, ѡса ниньм,

әw лъ нава т'әмамийа мала мънда йәки амън ә.

⁸T'әви wi әз r'у бъ r'у хәбәр дъдым,

ашкәрә, нә бъ мәсәла

у әw дълде Хөдан дъбинә.

hун чаша нәтърсийан

кё мъқабыли ә'вде мън Муса хәбәрдүн?»

⁹hынгे hерсa Хөдан лъ wан r'абу у hышт чу. ¹⁰Гава ә'wr жъ сәр Кон чу, awa Мәрйәм мина бәрфа съпи бъ к'отибу-ненф hатә ледане. һарун дина xwә да Мәрйәме, ва йә әw к'оти буйә. ¹¹hарун готә Муса: «Xwәйе мън, hиви дъкъм! Мәr'a гёнә h'әсаб нәкә, гёне кё мә бефә'мийа xwә кър. ¹²K'әрәма xwә, бъра Мәрйәм нәбә мина wi мърийе, кё чахе жъ бәт'ына дийа xwә дък'әвә, ниве қальб иди p'уч'буий

---

* 12:1 «К'уши» әw терминәк ә, кё bona мәръвед жъ p'oһылата Африкайе дънатә хәбате.

йэ». ¹³ Муса ль бэр Хёдан гърийа, гот: «Йа Хёдан, к'эрэма хвэ, эз т'эваqdэ дыкъм, we qэнщ кэ!»

¹⁴Хёдан готэ Муса: «hэгэр баве we т'уйи р'уйе we бъкъра, гэло hынгэ əw h'эфт р'ожа гэрэ шэрмийеда нэбуйа? Быра əw h'эфт р'ожа жь зоме дэр бе хвэйикърыне, пэй'r'a əwe бе qэбулкърыне».

¹⁵У Мэрийэм h'эфт р'ожа жь зоме дэр hatэ хвэйикърыне, мълэт p'e нэдьk'эт h'эта k'о Мэрийэм hatэ qэбулкърыне. ¹⁶Паше мълэт жь h'асероте p'e k'эт, hatэ бэр'ийя Паране у зомед хвэ ледан.

Щэ'сусийа Кэнанеф

13 Хёдан Мусар'a хэбэрда гот: ²«Хвэр'a мэрьва бъшинэ k'о щэ'сусийа э'rде Кэнанеф бъкън, k'ижани k'о эз дъдьмэ зар'ед Исраел. Жь hэр qэбилэкэ бавед wан мэрьвэки бъшинэ, awa готи жь сэрвепе нава wанда». ³hынгэ Муса əw анэгори готьна Хёдан жь бэр'ийя Паране шандын. Əw h'эму мэрьв сэрвепе зар'ед Исраел бун. ⁴Эв ын навед wан: Жь qэбила P'убен Шамуайе kör'e Зак'ур бу.

⁵Жь qэбила Шымh'ун Шафате kör'e h'ори бу.

⁶Жь qэбила Щынуда К'алебе kör'e Йыфунhэн бу.

⁷Жь qэбила Исахар Игале kör'e Усьв бу.

⁸Жь qэбила Эфрайим hошайайе kör'e Нун бу.

⁹Жь qэбила Быниамин Палтийе kör'e Р'афу бу.

¹⁰Жь qэбила Зэбулон Гаддийеле kör'e Соди бу.

¹¹Жь qэбила Мьнашэ (qэбилэкэ жь Усьв) Гаддийе kör'e Суси бу.

¹²Жь qэбила Дан Э'mийеле kör'e Гъмалли бу.

¹³Жь qэбила Ашер Сыг'уре kör'e Мыхайил бу.

¹⁴Жь qэбила Нэфтэли Nah'бийе kör'e Вофси бу.

¹⁵Жь qэбила Гад Гэйуеле kör'e Махи бу.

¹⁶Эв ын навед wан мэрьвед k'о Муса шандын щэ'сусийа э'rде бъкън. Муса наве hошайайе kör'e Нун дани Йешу*.

* 13:16 «hошайай» te t'эрщьмэкърыне: «əw хълаз дыкэ». Le «Йешу» te t'эрщьмэкърыне: «Хёдан хълаз дыкэ».

¹⁷Муса әw шандын кө щә'сусийа ә'rде Кәнане бъкын у хотә wan: «Р'абын hәр'ынә Нәщәфө^Ф у h'әта ә'rде ч'ийабанийа һылк'ышын. ¹⁸Бынъhер'ын ә'рд чаша йә. Мәрьвед лъ wi ә'rди дъжин qәwat ын йан съст ын, п'ыр' ын йан һындык ын? ¹⁹Ә'rде кө әw ле нә чаша йә, qәнщ ә йан хъраб ә? Бажаред әw ле дъжин вәкъри нә йан суркъри нә? ²⁰Ә'rд чаша йә, xwәйи дәрәмәт ә йан бе бәр ә, бах hәнә йан т'ёнәнә? Сәрхwә бын у жъ бәре wi ә'rди бинън». (Әв wә'dе търийед пешын бу.) ²¹У әw р'абун щә'сусийа wi ә'rди кърын, жъ бәр'ийа Сине^{*} гърти h'әта Р'ыh'ове лъ Лъбо-hамате. ²²Әw р'абун һылк'ышыйанә Нәщәфе у гъништынә һеброне у лъ wър Ахиман, Шешай у Т'алмай, зар'ед әнацийа^Ф дыман. (һеброн h'әфт сала бәри Зойана мъсърийа hатыбу чекърыне). ²³Әw гъништынә нәшала Әшк'оле у лъ wър wана гушики търийе ч'ыцъльва чынин дарәк навр'a кърын у дö мәрийа әw һылдан, öса жи чәнд h'ынар у нежир һылдан. ²⁴Наве wi щийи данин нәшала Әшк'ол^{*}, bona гушийе лъ wър зар'ед Исраел чынин. ²⁵Пәй чыл р'ожир'a әw жъ щә'сусийа wi ә'rди вәгәр'ийан.

²⁶Әw hатын у чунә лъ щәм Муса, hарун у тә'mамийа щъвина зар'ед Исраел лъ бәр'ийа Паран, Qадеше. Wan у т'әмамийа щъвинер'a хәбәр аниң у бәред wi ә'rди нишани wan кърын. ²⁷Мусар'a сальх кърын у готын: «Әм чунә wi ә'rде кө тә әм шандыне, бъ р'асти шир у һынгъв же дык'ышә, эвана жи бәре wi нә. ²⁸Ле мъләте лъ wi ә'rди дъжи, qәwat ә, бажар жи бъ суред гәләки мәзън ын, öса жи мә зар'ед әнацийа лъ wър дитын. ²⁹Амалеки^Ф лъ Нәщәфе дъжин, h'ити, йәбуси у әмори^Ф лъ сәр ч'ийабанийа дъжин, кәнани^Ф жи дәве бә're у к'еләка Урдөне дъжин». ³⁰Ле К'алеб щымә't лъ бәр Муса да кәр'кърыне у got: «Р'абын әм һәвраз

* 13:21 Бәр'ийа Сине синоре башура Кәнане бу у Лъбо-hамат синоре бакёра Кәнане бу.

* 13:24 Бы зымане ибрани^Ф «Гуши».

hәр'ын у wi бъкынә мълк'e xwә, чымки әме ә'сә wi зәфти xwә кын». ³¹ Ле мәрьвед кө т'еви wi hәвраз чубун дъготын: «Әм ныкарын hәвраз hәр'ын мъдабыли wан, чымки әw жы мә qәшаттыр ын». ³² Wана щаб-sawed хъраб бәла дъкърын нава зар'ед Исраел bona ә'rде щә'суси кыри, дъготын: «Ә'rде кө әмә чубуне wәки щә'сусийа we бъкын, әw ә'rд bынәлийед xwә h'уфи xwә дъкә у h'ему мәрьвед кө мә ль сәр we дитын мәрьвнә бәжын-бъльнд ын. ³³ Ль wыр мә ә'савә дитын (зар'ед энацийа п'арәкә жы ә'сава бун) у әм ль бәр ч'ә'вед xwә мина кöлийа бун ѡса жи ль бәр ч'ә'вед wан бун».

Сәрһылдан у щәзайе щымә'те

14 Т'эмамийа щывине дәнге xwә hылда у we шәве мъләт гърия. ² Т'эмамийа зар'ед Исраел мъдабыли Муса у hарун бина xwә тәнг кыр, т'эмамийа щывине готә wан: «Хwәзи әм ә'rде Мъсьреда бымърана йан хwәзи әм ль ве бәр'ийеда бымърана! ³ Гэло чьма Хöдан мә дъбә ль wi ә'rди? Wәки әм бы шур бенә qыр'e? Жын у зар'ед мә т'алан hәр'ын. Гэло мәр'a нә qәнщ ә әм вәгәр'ынә Мъсьре?» ⁴ Готынә hәвдö: «Wәрьн әм сәршерәки к'ыфш кын у вәгәр'ынә Мъсьре». ⁵ Һынгे Муса у hарун ль бәр т'эмамийа щывина зар'ед исраелейә щивийайи дәвәр'үйа чунә ә'rде. ⁶ Йешуиye кöр'e Нун у K'алебе кöр'e Йыфунh жы wан йед кө щә'сусийа wi ә'rди кырьбуn к'ынщед xwә qәлаштын ⁷ у готынә т'эмамийа щывина зар'ед Исраел: «Ә'rде кө әм навр'a дәрбазбуn bona щә'сусийе, әw ә'rдәки п'ыр' xwәш ә. ⁸ Hәгәр Хöдан h'ыз кә, әwe мә бъбә wыр у wi ә'rди бъдә мә, к'ижан кө шир у һынгъв же дък'ышә. ⁹ T'әне мъдабыли Хöдан р'анәбын у жы мәрьвед wi ә'rди нәтърсын, чымки әwe бъбынә хöре мә. Сийа сәр wан жы сәр wан hatә hылдане. Хöдан т'еви мә йә, жы wан нәтърсын». ¹⁰ Ле т'эмамийа щывине гот: «Wан бъдынә ль бәр кәвъра!» Һынге р'умәта Хöдан ль Конеф Щывинеда т'эмамийа зар'ед Исраелва хöяа бу. ¹¹ Хöдан готә Муса: «h'ета к'энгे әв мъләте мын

т'эхсир кэ? h'эта к'энге әwe башэрийа хвэ мын нэйнэ, hэдэа жи нишан мын ль нава шида кырн? ¹²Эзэ бь нэхвэшийа h'ал wan хым у мылк' жь wan бьстиньм у тэ бъкьмэ мълэтэки жь wan мэзынтыр у өшвэлтийн». ¹³Муса хотэ Хёдан: «Мъсьри, жь нава к'ижанада тэ өв мълэт бь өшвата хвэ дэрхьст we бъбынен ¹⁴у we бежынэ бънэлийед wi э'рди. Эвэд кё бънистынэ wэки тё йа Хёдан, ль нава ви мълэтийи, кё p'у бь p'у тё йа Хёдан, хойя буйи. Э'wрэ тэ ль сэр wan ә у p'оже ль стуне э'wрда пешийа wanва дьчи, шэв жи бь стуна агър. ¹⁵h'эгэр тё ви мълэти чawa мэрьвэки цыр' ки, h'ынгэ әш мълэтед кё bona тэ бънистынэ we бежын: ¹⁶«Хёдан нькарьбу әв мълэта бъбьра ль э'рде кё бь сонд соз дабу wan, лэма әш ль бэр'ийеда цыр' кыр». ¹⁷Дэ бъра ньha өшвата Xwэйе мын мэзын бэ, чawa кё тэ хот: ¹⁸«Хёдан сэбүр-сык'ан ә у хвэйе h'оба амын ә, нэхээцийе у нэр'астийе дъбахшинэ. Ле сущдара бе щэза нахелэ, нэхээцийа бава тинэ сэре зар'a, h'эта ньсьле съсийа у чара» ¹⁹Жь к'эрэма хвэ нэхээцийа ви мълэти анэгори h'оба хвэйэ амынэ p'ыр' бъбахшинэ, чawa кё тэ жь Мъсьре h'эта ньha бахшандийэ ви мълэти». ²⁰Хёдан хот: «Мын анэгори готьна тэ бахшанд. ²¹Эз сахийа хвэ към, чawa бь p'умэта Хёдан we т'эмамийа э'рде т'ъжи бэ. ²²h'эму мэрьвед кё p'умэт у нишанед мын дитын, к'ижан кё мын Мъсьре у бэр'ийеда кырн у wan дэхэ щара әз щер'баньдым у гоh нэданэ дэнгэ мын, ²³әш э'рде кё мын бь сонд соз дабу бавед wan, әш набиньн. h'эмуйед кё әз т'эхсир кырьм wi э'рди набиньн, ²⁴пештири К'алебе э'вде мын, чымки p'öh'эки дын нав шида бу у т'ам гёр'a мын кыр, эзэ wi бъбьмэ wi э'рде кё әш чуйе у зёр'ета wi we ле war бэ. ²⁵АмалекиФ у кэнани нэшалада* дъжин. hун събе p'абын p'ек'эвьн р'ийя Бэ'ра Copp'a hэр'ынэ бэр'ийе».

---

* 14:25 h'ынэ занэ дъфькырн кё бэлки әв нэшала Урдыне йэ.

²⁶Хёдан Муса у һаруунр'а хәбәрда у гот: ²⁷«h'эта к'энгे эв щьвина һанә хъраб we һындава мында бина xwә тәнг кә? Бинтәнгийя зар'ед Исраел кö һындава мында бина xwә тәнг дъкын, мын бынист. ²⁸Бежэ wан: «Эз сахийа xwә кым, Хёдан дъбежә, мын бынист чь wә гот, хут ѡса эзе биньмә сәре wә. ²⁹Ль ве бәр'ийеда щьнийазе wәйе бъминын. Йе wан h'эмүйед жъмартийә wәкә h'эсабе wә, жь бистсалийе жортър, к'ижана кö һындава мында бина xwә тәнг кърынә. ³⁰Әвана we нак'евынә ль ә'рде кö мын сонд xwar wәки wә ле war кым. Пештыри К'алебе кöр'e Йыфунәh у Йешуие кöр'e Нун. ³¹Хышимед wәйә bona к'ижана wә дыгот кö әве т'алан hәр'ын, эзе wан бъбымә wыр у әве wi ә'рди тә'м кън, к'ижан кö wә т'әхсир кър. ³²Ле щьнийазед wә we ль ве бәр'ийеда бъминын. ³³Зар'ед wә жи we чыл сали т'әркәсәри бәр'ийе бын у we бъчәрчърън р'үйе беә'сүлийа wәда, h'эта щьнийазед wә бәр'ийеда бър'ызын. ³⁴Wә чыл р'ожи щә'сүсийа wi ә'рди кър, ле һуне щәзайе bona гёнәйед xwә чыл сали бъстинън. Саләке жь бәр р'ожәкева. Wәки һун бъзанъбын мъдабыли мын чуйин чыйә. ³⁵Мын Хёдан гот, хут ѡса жи эзе биньмә сәре т'әмамийя ве щьвина һанә хъраб йа кö р'абуйә мъдабыли мын. Ль ве бәр'ийеда զyr'a wане бе у ль wыр we бъмърън». ³⁶Әw мәръвед кö Муса шандьбуn wәки щә'сүсийа wi ә'рди бъкын, гава вәгәр'ийан, т'әмамийя щьвине r'акърынә мъдабыли Муса, щаб-сawe хъраб bona wi ә'рди бәла дъкърын, ³⁷h'эмү әw мәръвед кö щаб-сawe хъраб bona wi ә'рди бәла дъкърын бь бәла һатынә кöштъне ль бәр Хёдан. ³⁸Жь wан мәръвед кö чубун щә'сүсийа wi ә'рди бъкын т'әне Йешуие кöр'e Нун у К'алебе кöр'e Йыфунәh сах ман. ³⁹Гава Муса әв хәбәр гиһандынә т'әмамийя зар'ед Исраелr'a, мыләт шинәкә гыран кър. ⁴⁰Сыбәhе зу әw r'абун кö һылк'ышынә сәр ч'ийа-банийа, дыготын: «Әм назыр ын һылк'ышынә ль wи щийе кö Хёдан готьбу, чымки мә гёнә кър». ⁴¹Муса гот: «һун чьма гёр'a Хёдан

накын? Йэкә әw йәк бефәйдә йә. ⁴² һылнәк'ышын кө hун жь дъжмьнед xwә нәйенә qыр'e, чымки Хёдан т'еви wә нинә. ⁴³ Амалеки у кәнани ль wър пешийа wә нә, hуне бъшур бък'эвън, чымки wә пышта xwә да Хёдан у Хёдане т'еви wә нубә». ⁴⁴ Wана xwә h'ышыр кыр, һылк'ышыйанә сәре ч'ийя-банийа, ле СындоqaФ Пәймана Хёдан у Муса жь зоме дәрнәк'этын. ⁴⁵ һынгә амалеки у кәнани бынәлийед wan ч'ийя-банийа бәржер бун у qыr'a wan анин, h'ета h'ормайе әw hурдәхwәши кырън.

Qануна дийарийа

15 Хёдан Мусар'a хәбәрда гот: ² «Зар'ед Исраел'r'a хәбәр дә у бежә wan: Гава hун hәр'ынә wi ә'rде щи-warед xwә, к'ижани кө әз бъдымә wә ³ у hун Хёданr'a дийарийед шәвате бъдън, hәгәр әw йа т'евайишәвате бә, йан qöрбанәкә жь пез-дешер бә bona ад-قърар qәдандыне, йан дийарийед r'әзәдълийе бә, йан жи йа щәжынед wәда бә, wәки Хёданr'a дийарийа бинхwәш бъдън, aha бъкын:

⁴ Дийардар кө дийарийа xwә тинә, бъра Хёданr'a дийарийа^Ф нани бъдә, awagoti p'arәkә чапейә жь dәhа йәк* ape xас, t'еви p'arәkә hинейә жь чара йәк** r'унда стърайи. ⁵ У bona hәр бәрха дийарийа т'евайишәвате, йан жи qöрбана p'arәkә hинейә жь чара йәк шәрав, chawa дийарийа^Ф сәрдакърыне бъдә.

⁶ Ле t'еви бәран, p'arәkә чапейә жь dәhа dödö ape xаси стърайи, p'arәkә hинейә жь съсийа йәк жи r'унда стърайи, chawa дийарийа нани бъдә, ⁷ оса жи p'arәkә hинейә жь съсийа йәк шәрав bona дийарийа сәрдакърыне, chawa дийарийа бинхwәш Хёданr'a бъдә.

⁸ Гава тө щанәга chawa дийарийа т'евайишәвате, йан qöрбана bona qәдандынада ад-قъраре, йан дийарийа^Ф

---

* 15:4 «П'арәкә чапейә жь dәhа йәк» qази килограмәк бу.

** 15:4 «П'арәкә hинейә жь чара йәк» qази литърәк бу.

hәләғәтийе Хöданр'a бъди, ⁹hынгे т'эви щанәга п'арәкә чапейә жь дәһа съсе аре хас т'эви нив hин р'унда стърайи, чawa дийарийа нани бъдә. ¹⁰Öса жи нив hин шәрав bona дийарийа сәрдакърыне бъдә. Эва дийарийа шәватејә бинхwәш ә bona Хöдан.

¹¹Бы ви awайи бъра т'эви hәр бохәйи, hәр бәрани, hәр бәрхи у hәр каре нерин aha бе дайнине, ¹²чъ кö бе дайнине, бы ви awайи т'эви hәр дийарийе анәгори h'әсабе wан бъдә. ¹³hәр бынәлийе wәлат бъра öса бъкә чахе дийарийа шәвате, чawa дийарийа бинхwәш, бъдә Хöдан. ¹⁴hәгәр ль нава wәда хәрибәк бъжи йан йәк кö ль нава зöр'әтед wәда т'эви wә йә у дийарийа шәвате чawa дийарийа бинхwәш Хöданр'a бъдә бъра öса бъдә чawa кö hун дъдын. ¹⁵Щъвинер'a qәйдә-қанунәк бә, bona wә у bona хәрибе кö ль нава wәда дъжи. Qәйдә-қануна h'әта-h'әтайе бә зöр'әтед wәр'a, чawa hун бын, öса жи хәрибе ль бәр Хöдан бә. ¹⁶Qанунәк у дишанәк бә bona wә у bona хәрибе нав wәда дъжи».

¹⁷Хöдан Musар'a хәбәрда у гот: ¹⁸«Зар'ед Исраелр'a хәбәр дә у бежә wан: Гава hун бък'әвүнә wi э'rде кö эз wә дъбыме ¹⁹у hун жь нане wi э'rди быхшын, Хöданр'a п'арәкә дийарийе башqә кын. ²⁰Жь hәвире xwәйи пешын hун гәрә к'атәки чawa дийарийа бедәре дийари кын. ²¹Жь hәвире xwәйи пешын ль нава зöр'әтед xwәда hун гәрә дийарийе бъдынә Хöдан.

Гöне бен'эмде xwә кыри

²²Ле гава hун бышыh'ытын у h'әму ван э'mьред bona к'ижана Хöдан готә Musа нәдәдинын, ²³awa готи h'әму чъ кö Хöдан Xwәдейе wә бы дәсте Musа ль wә э'mыр кыр, жь we p'ожа кö Хöдан э'mыри wә кыр у пәйр'a жи ль зöр'әтед wә, ²⁴hәгәр әw йәк бе h'әмде xwә hатийә кырыне у щъвинева вәшарти майә, hынге h'әму щъвин бъра щанәгаки чawa дийарийа т'эвайишәватејә бинхwәш бъдә Хöдан, т'эви

дийарийа weйэ нани у сәрдақърыне анәгери қануне у нерики жи чawa дийарийа пацъжбуне.²⁵ Һынге к'аһин^Ф бъра bona h'ему щъвина зар'ед Исраел к'әшандыне бъкә у we ль wan бе бахшандыне. Чымки wана шаши кър, ле wана qöрбана xwә чawa дийарийа шәвате Хөдан^{r'a} у дийарийа xwәйә пацъжбуне ль бәр Хөдан bona шашие дан.²⁶ Ль h'ему щъвина зар'ед Исраел у ль хәрибе на-ва wанда we бе бахшандыне, чымки т'әмамийа щъвине бен'эмде xwә шаши кърийә.

²⁷ Ле hәгәр кәсәк бен'эмде xwә гönә бъкә бъра әw бъзынәкә йәк сали bona пацъжбуне дийари кә.²⁸ К'аһине жи bona кәсе бен'эмде xwә гönә къри к'әшандыне бъкә, чымки бе h'емде xwә ль бәр Хөдан гönә кърийә. Эwe bona wi к'әшандыне бъкә у ль wi we бе бахшандыне.²⁹ Бъра қа-нуңәкә тә hәбә bona бынәлиje жь зар'ед Исраел у bona хәрибе ль нава wанда йе кö бе h'емде xwә гönә бъкә.³⁰ Ле hәгәр әw кәс бынәли бә, йан хәриб бә, кö бе әста тыштәки бъкә әw бь ве йәке к'ыфьрийа Хөдан дыкә, әw кәс бъра жь нава мъләте xwәда бе ондакърыне.³¹ Чымки әwi хәбәра Хөдан т'әхсир кър у ә'mыре wi т'әр'банд, әw кәс бъра бе ондакърыне, гöне wi стүйе wi бә»».

Щәзакърына йе қырш т'оп дыкър

³² Щарәке гава зар'ед Исраел бәр'ийеда бун, wана мә-ръвәк дит кö р'ожа^Ф шәмиие қырш т'оп дыкър. ³³ Йед кö wәхте қырш т'опкърыне әw дитын, гыртын аниңе ль щәм Musa, harun у т'әмамийа щъвине³⁴ у әw һынтынә бын но-бәдарийе, чымки he нәнатыбу сафи кърыне, кö чы биньнә сәре wi. ³⁵ Паше Хөдан готә Musa: «Әw мәръв бъра бе кёштыне, т'әмамийа щъвине бъра wi жь зоме дәр бъдә ль бәр кәвъра». ³⁶ Т'әмамийа щъвине әw жь зоме дәр-хыстә дәр у әw данә бәр кәвъра кёштын, чawa кö Хөдан ә'mыри Musa кър.

Р'ишийе п'ешед к'ынща

³⁷Хёдан Мусар'a хәбәрда у гот: ³⁸«Зар'ед Исраел'r'a хәбәр дә у бежә wан кö әw ль нава зöр'етед xwәда п'еше к'ынщед xwә р'iши кын у qэйт'ана шин п'ешева кын. ³⁹Эwe wәr'a бъбынә r'iши у гава кö hун we бъбинын hуне h'emu эмьред Хёдан бир бинын у wан бъqәдинын. hуне пәй xwәстъна дыле xwә у ч'ә'вед xwә нәчън, бь к'ижани кö hун беә'сълийе дыкын, ⁴⁰бона кö hун бир бинын у бъqәдинын h'emu эмьред мън у Xwәдейе xwәr'a пироз бын. ⁴¹Эз Хёдан Xwәдейе wә мә, кö hун жь wәлате Мъсьре дәрхъстън, wәки бъбымә Xwәдейе wә. Эз Хёдан Xwәдейе wә мә».

Сәрһылдана Qорах, Дат'ан у Абирам

16 Qорахе кöр'e Иshape кöр'e Qohat'e жь зöр'ета Леши, xwәr'a Дат'ан у Абираме кöр'ед Эллайаб у Оне кöр'e Пәләте жь зöр'ета Р'убен hылдан ²у т'еви дöсьд пенщи мәръвед жь зар'ед Исраелә сәрвегеред щъвине, бъжартийед щъвине у мәръвед нав у дәнг мъqабыли Муса r'абун. ³Лъ сәр Муса у hарун к'ом бун у готынә wан: «Бәс ә иди wәr'a! Т'эмамийа щъвине, h'emu жи пироз ын у Хёдан ль нава wанда йә. Ле чьма hун xwә ль сәр щъвина Хёданr'a дыгърын?» ⁴Муса бънист у дәвәр'у к'эт. ⁵Муса Qорах у т'эмамийа щъвина wир'a хәбәрда у гот: «Сыбе Хёдан we э'йан кә, к'и п'ара wi жи йә у к'и пироз ә, әwe незики xwә кә. К'ижани кö әw бъбъжерә, wi жи we незики xwә кә. ⁶Ныha ве йәке бъкын: Qорах у т'эмамийа щъвина wi xwәr'a агърданга hылдын, ⁷сыбе агър wанда дайнын у бъхуреф ль сәрда кын дайнынә ль бәр Хёдан. Эw мәръве кö Хёдан бъбъжерә әw ә пироз. Бәс ә wәr'a иди, зар'ед Леши!» ⁸Муса готә Qорах: «Ныha бъбынен зар'ед Леши, ⁹Гэло әв йәк wәr'a hындьк ә, кö Xwәдейе Исраел hун жь щъвина Исраел башqә кърын у hун незики xwә кърын, bona хәбата Пирозгәhа Хёдан бъкын у ль бәр щъвине бъсәкынън, хъзмәтк'арийа wан бъкын?

¹⁰ Тö у h'emu бърайед тэйэ кör'ed Леши т'эви тэ незики xwэ кърын, ле hун ньha дэ'wa к'аинтийе жи дъкын? ¹¹ Лэма тö у h'emu щъвина xwэва мъцабыли Хёдан щъвийан нэ, hарун к'и йэ, wэки hун бина xwэ ль wи тэнг дъкын?» ¹² У Муса шанд кё гази Дат'ан у Абираме зар'ед Элыйаб кън. Ле wана got: «Эм найен! ¹³ Гэло бэс нинэ, тэ эм жь wэлате кё шир у hынгъв же дык'ышийа дэрхьстын, кё мэ бэр'ийеда qыр' ки, сэрда жи he дыхази сэрверийа мэ бъки? ¹⁴ Тэ эм нэ бърынэ ль э'rде кё шир у hынгъв же дык'ышэ, нэ жи эм кърынэ xwэйе wape к'эшэн у бахе тьрия. Тö дыхази ч'э'вед ван мэрьва дэрхи? Эм найен!» ¹⁵ hынгэ hерса Муса p'абу у gotэ Хёдан: «Дина xwэ нэдэ дийарийа wан! Мын qэт к'эрэк жи жь wан hыннэда йэ у хъраби жь ль wан т'ö кэси нэкърийэ». ¹⁶ Муса gotэ Qорах: «Тö у т'эмамийа щъвина xwэва събе ль бэр Хёдан бъсэкънън, тö, ews у hарун. ¹⁷ hэр кэс бъра агърданга xwэ hылдэ, быхуре дайнэ ль сэр у бинэ ль бэр Хёдан. hэр кэс агърданга xwэ, awa gotи досьд пенщи агърданги, öса жи тö у hарун hэр кэс бь агърданга xwэ». ¹⁸ Wана hэр кэси агърданга xwэ hылдан агър wанда данин, быхур сэр wанда кърын у ль бэр дэрэ Коне Щъвине т'эви Муса у hарун сэкънин. ¹⁹ У Qорах ль бэр дэрэ Коне Щъвине, мъцабыли wан т'эмамийа щъвине т'оп кър. hынгэ р'умэта Хёдан т'эмамийа щъвинева хойа бу.

²⁰ Хёдан Муса у hарунr'a хэбэрда у got: ²¹ «Жь нава ве щъвине xwэ хэвлэ кън, кё эз ньшкеva к'эwa wан биньм». ²² Ле ewsана дэвэр'у к'этын у gotten: «Йа Xwэде, Xwэдэйе p'öh'e hэр бэдэне! Мэрьвэки гёнэ кър hерса xwэ h'emu щъвине p'адьки?»

²³ Хёдан Musar'a хэбэрда у got: ²⁴ «Ве щъвинер'a хэбэр дэ у беже: Жь дора коне Qорах, Дат'ан у Абирам дур k'эвьн». ²⁵ Муса p'абу чу щэм Дат'ан у Абирам, p'успийед Исраел жи пэй wи чун. ²⁶ Эши щъвинер'a хэбэрда got: «Жь конед ван мэрьвед hанэ нэhэq дур k'эвьн у дэст нэ-дьнэ т'ö тыштед wан, wэки p'уйе гёнэйед wанда нэйенэ

р'ақәтандыне». ²⁷Әw жь дора коне Qорах, Дат'ан у Абирам дур к'этын. Дат'ан у Абирам жи дәрк'этын у ль бәр дәре конед xwә т'еви жынед xwә, зар'ед xwә у бъч'укед xwә сәкъинин. ²⁸Муса гот: «Бъ ве йәке hуне бъзаньбын кө Хөдан әз шандымә h'ему ван кърына бъкым, кө әз xwә сәре xwә накым. ²⁹hәгәр әвана бы мърына кө h'ему мәрьев дымърын бъмърын у фәләка wан мина фәләка h'ему мәрьевба бә, wәки öса нә Хөдан әз нә шандымә. ³⁰Ле hәгәр Хөдан тыштәки нәбуий бинә сәре wан: Ә'рд дәве xwә вәкә wан у h'ему тыштед wан h'уфи xwә кә у әw сахә-сах бък'эвынә Дијаре Мърийа. һынге hуне бъзаньбын wәки ван мәрьевана Хөдан т'эхсир кърын». ³¹Гава Муса әв h'ему хәбәр сәр hәвда анин, ә'rде бын шанда ғәльши. ³²Ә'rде дәве xwә вәкър у әw, малед wан, h'ему мәрьевед Qорах у h'ему hәбука wан h'уфи xwә кър. ³³Әw у h'ему тыштед wан сахә-сах к'этынә Дијаре Мърийа, ә'rде әw ныхамт у әw жь нава щывине hатынә hылдане. ³⁴Т'әмамийа Исраелә дор-бәре wан жь дәнгө wан р'еви, гот: «Нәбә кө ә'rд мә жи h'уфи xwә кә!» ³⁵Öса жи агър жь Хөдан дәрк'эт у әw дöсьд пенщи мәрьевед кө быхур анибун шәштанд.

³⁶һынге Хөдан Musar'a хәбәрда у гот: ³⁷«Бежә Елазаре көр'e hаруне к'аһин бъра агъранга жь нава егър һылда у к'озийе жи бър'ежә, чымки әw hатынә пиrozкърыне. ³⁸Агърангед ван кәсед кө r'үие гоңе xwәда мърын, бъра бъкынә бәлгед пә'нкъри bona къраскърына горигәһе, чымки wана әw незики Хөдан кърыбу у әw пиroz бъбун. Әwe бъбынә нишан bona зар'ед Исраел». ³⁹Елазаре к'аһин әw агърангед съфырә кө wан мәрьевед шәшти дабун, һылдан у әw пә'н кърын bona къраскърына горигәһе, ⁴⁰чawa биранин зар'ед Исраел'r'a, bona әwe хәриб, ие кө нә жь р'ык'ыйата hарун ә незик нәбә кө быхуре ль бәр Хөдан вехә. Wәки öса нәйе сәре wi чawa кө hатә сәре Qорах у щывина wi, чawa кө Хөдан бы дәсте Муса готьбу wi.

Сәрһылдан у щәза Исраел

⁴¹ Р'ожтъра дыне т'эмамийа щъвина зар'ед Исраел би на хwэ ль Муса у һарун тэнг кърън, готын: «Wэ щъмә'та Хöдан кöшт». ⁴² У гава щъвин мъқабыли wан щъвийиа Муса у һарун бәре хwэ данә Коне Щъвине, ва йә ә'wр әw нъхамтийә у р'умәта Хöдан хöйа буйә. ⁴³ Муса у һарун һатынә ль бәр Коне Щъвине, ⁴⁴ һынгे Хöдан Мусар'a хәбәрда уgot: ⁴⁵ «Жъ нава ве щъвине дәрен у әзе нышкева к'әwа wан биным». Эw дәвәр'у к'әтын. ⁴⁶ Муса готә һарун: «Агърданг һылдә, агъре ль сәр горигәhе бидә сәр, быхуре сәрда кә у зу hәр'ә нава щъвине у bona wан к'әшандын бикә. Чымки һерса Хöдан r'абу, хәзәбе дәстпекър!» ⁴⁷ Анәгори хәбәра Муса, һарун агърданг һылда у р'еви нава щъвине, ва йә хәзәбе нава мъләтда иди дәстпекърийә. Эши быхур кърә сәр у bona мъләт к'әшандын кър. ⁴⁸ һарун ль нава мърийа у зендийа сәкъни у хәзәб сәqъr'i. ⁴⁹ Жъ дәст хәзәбе 14700 мәри мърын, хенци әwед кö р'үие Qорахда мърын. ⁵⁰ Пәй we йәкер'a кö хәзәб сәqъr'i, һарун вәгәр'ийа ль щәм Муса ль бәр дәре Коне Щъвине.

Шъвдара һарун

17 Хöдан Мусар'a хәбәрда уgot: ² «Т'еви зар'ед Исраел^Ф хәбәр дә у жъ hәр qәбиләкә wан, шъвдарәке жъ hәр сәршерәки qәбилед wан һылдә, awa готи донздәh шъвдара. Наве hәр кәси ль сәр шъвдара wi бынъвисә. ³ Наве һарун ль сәр шъвдара Леши бынъвисә, чымки гә-рәке bona hәр бавә'ширәки qәбиләкә wан шъвдарәк бә. ⁴ У wан дайнә пешбәри Сындоqa^Ф Шә'dәтийе ль Коне Щъвинеда, к'идәре әз wәва хöйа дъбым. ⁵ We быйә әw мәрьеve кö әзе быйжерым, шъвдара wi we гöл дә. Бы vi awайи әзе we бинтәнгийа зар'ед Исраел бәр хwэ бъдь-мә быр'ине, бы к'ижане әw бина хwэ ль wә тэнг дыкън». ⁶ Муса т'еви зар'ед Исраел хәбәрда у h'ему сәршеред wан

шъвдар данэ wи, шъвдарәк жъ hәр сәрвери анәгори qә-
билед wан, awa готи донздәh шъвдар. Шъвдара hарун
жи нава шъвдаред wанда бу. ⁷Муса шъвдар данинә ль
бәр Хёдан ль Коне Щъвинеда. ⁸Р'ожтьра дыне гава Муса
натә КонеФ Шә'дәтийе, ва йә шъвдара hарунә жъ мала
Леши гәл дайә. Ч'ә'в бышкъфти нә, гәл дайә у бәһив да-
йә. ⁹Муса h'әму шъвдар жъ бәр Хёдан дәрхъстънә ль бәр
h'әму зар'ед Исраел. Wана ныhер'ин у h'әр кәси шъвдара
xwә hылда. ¹⁰Хёдан хотә Муса: «Диса шъвдара hарун дай-
нә ль бәр Сындоqa Шә'дәтийе bona xwәйикърье, чawa
нишан bona зар'ед p'абәрик'ар, бъ ви awайи бинтэнгийя
wanе ль бәр myн bъсәqър'ә у эwe нәмърън». ¹¹Чawa кö
Хёдан э'mър кър Муса ѡса жи кър.

¹²Зар'ед Исраел Musar'a хәбәрдан у готын: «Ва йә әм
дымърън! Qыr'a мә тe! Әм h'әму онда дъбын! ¹³h'әр кәсе
кö незики Пирозгәhа Хёдан бә we бымърә. Гәло qыr'a мә
h'әмуяя we нәйе?»

Борще к'аһин у леши

18 ХёданФ хотә hарун: «Tö, кöр'ед xwә у малбәта
xwәва, hуне щабдаре нәhәqийа hындава Пироз-
гәhеда бын. Tö у кöр'ед xwәва, hуне щабдаре нәhәqийа
hындава k'аhинтийа xwәда бын. ²Оса жи бърайед xwә йә
жъ qәбила Леши, awa готи бәрәка баве xwә незики xwә
кә. Быра әw бәр дәсте тә бын у тәr'a qöльх кън. Tö у кö-
р'ед xwәва гәрәке hуне ль бәр Коне Шә'дәтийе бын. ³Быра
әw нобәдариyа тә бъкън у нобәдариyа t'эмамиyа Кон
бъкън, әв борще wан ә. Ле незики hаштәтед щийе пироз
у горигәhе нәбън кö нә әw бымърън нә жи hун. ⁴Быра әw
t'эви тә бын у нобәдариyа Коне Щъвине бъкън, нава h'әму
шъхоле Конда. Йәки дын быра незики wә нәбә. ⁵Быра но-
бәдариyа щийе пироз у горигәhе бъкън. У we иди хәзәб
нәйе сәре зар'ед Исраел. ⁶Ва йә myн бърайед wә leши жъ
нава зар'ед Исраел hылдан, әw bona wә chawa p'ешк'еш

Хёданр'a hатынэ дайине кё шыхёле Коне Щьвине бъкын. ⁷Ле тё у кёр'ед хвэва hун гэрэ к'аһинтийа хвэхэйи кын, нава h'эму шыхёле горигэгэнэда у ёса жи дольхе пышт п'эр'еда. Эз шыхёле к'аһинтийе п'ешк'еши wэ дыкым, ле гава йэки дын незик бэ we бе кёштыне».

П'ара к'аһина

⁸Хёдан готэ hарун: «Ва йэ эз тэ к'ыфш дыкым, кё хвэхэйттийа дийарийед мынр'a дайи бъки. Жь h'эму тыштед пиrozэ зар'ед Исраел эз п'аре дыдымэ тэ у кёр'ед тэ чawa qэйдэ-лануна h'эта-h'этайе. ⁹Эве бъбэ п'ара тэ жь тыштед hэрэ пиroz, жь дийарийед агър: h'эму горийед wan awa готи hэр дийарийа wanэ нани, hэр дийарийа wanэ пацъжбуне, hэр дийарийа^Ф wanэ бэрвадайине, чь кё әwe дайнынэ ль бэр мын. Эwe bona тэ у кёр'ед тэ йед hэрэ пиroz бын. ¹⁰We щийе пиrozда^{*} бъхшын. hэр цысьме нерин дыкарэ we бъхшэ. Быра әw bona тэ пиroz бэ. ¹¹Эв жи п'ара тэ йэ жь дийарийед wan: h'эму дийарийед^Ф h'эжандынейэ зар'ед Исраел, эз wan дыдымэ тэ, кёр'ед тэ улизед тэйэ т'эви тэ, чawa qэйдэ-лануна h'эта-h'этайе. hэр кэсе пацъжи мала тэда бъра жь we бъхшэ. ¹²H'эму р'уне нуйи hэри qэнщ, h'эму шэрэва нуйэ hэрэ qэнщ у гэнъиме пешийейи кё әw дыдымэ Хёдан эз wan дыдымэ тэ. ¹³Бэрэд^Ф дэрэмэта пешынэ hэр тышти кё ә'рде wanда нэ к'ижана әwe Хёданр'a биньн, быра п'ара тэ бэ. hэр кэсе пацъжи мала тэда дыкарэ we бъхшэ. ¹⁴H'эр тыште Хёданр'a к'ыфшкыри ль Исраелда быра п'ара тэ бэ. ¹⁵H'эр ныхорийе hэр бинбэри кё бэг'ыне вэдькэ, жь меръв у жь h'эйшен к'ижан кё we Хёданр'a бэдьн, быра п'ара тэ бэ. Ле тё гэрэ жь бэр ныхорийе меръвва у жь бэр ныхорийе h'эйшане нэ h'элалва цимэт быстини. ¹⁶Йэк мәнийеда

---

* 18:10 Гэлэк занэ дьбежын кё әв щи h'эшша Коне Щьвине йэ. Биньнher'э Qануна К'аһинтийе 6:16.

жъ бэр weva бъстини, hәqe we жи әв ә: пенщ шекълед съфърә пиrozгәhe. Шекъләк бист гер ә*. ¹⁷Ле жъ бэр нъхöрийе бохва йан нъхöрийе пезва йан нъхöрийе бъзынева нәстинә, әw пиroz ьн. Хуна wан бър'эшинә горигәhe у бәзе wан жи чawa дийарийа шәватейә бинхwәш болна Хöдан бъди. ¹⁸Ле гоште wан бъра p'ара тә бә. Чawa сәрсинге h'әжандыне öса жи пила r'асте бъра p'ара тә бън. ¹⁹hәр дийарийед пиroz кö зар'ед Исраел дийари Хöдан дъкън, әз дъдымә тә, кör'ед тә у qизед тәйә т'әви тә, чawa qәйдә-қануна h'әта-h'әтайе. Эва пәймана^Ф xwe йә* h'әта-h'әтайе ль бэр Хöдан, bona тә у bona зöр'әта тә т'әви тә». ²⁰Хöдан gotә harun: «Э'rде зар'ед Исраелда тö wap наби у p'ара тәйе нава wанда т'ёнә бә. Эз ьм p'ара тә у wape тә нава wанда.

П'ара лешийа

²¹Ва йә, әз hәр дәhәка^Ф Исраел, чawa wap дъдымә зар'ед Леши, жъ бэр шыхöле wани Коне Щъвинева. ²²Бона кö зар'ед Исраел незики Коне Щъвине нәбын кö wanr'a гöнә нәйе h'әсаде у әw нәмърын. ²³Бъра леши хwәха шыхöле Коне Щъвине бъкън у хwәха жи щабдаре шашие хwә бън. Эва qәйдә-қануна h'әта-h'әтайе йә bona зöр'әтед wә. Ле ль нава зар'ед Исраел wape wан we т'ёнәбә, ²⁴чымки әз дәhәке кö зар'ед Исраел дийари Хöдан дъкън, чawa wap дъдымә лешийа. Ләма мън gotә wан: «Ль нава зар'ед Исраел wape wан we т'ёнә бә».

²⁵Хöдан Musar'a хәбәрда у got: ²⁶«лешиyar'a хәбәр дә у бежә wан: Гава hун жъ зар'ед Исраел дәhәке бъстинън, k'ижан кö мън жъ wан чawa wap да wә, hынге жъ we Хöданr'a дийари бъдън, awa gotи дәhека жъ we

---

* 18:16 «Герәк» qаси 0,6 гырам бу.

* 18:19 Xwe bona h'әму дийарийа лазъм бу. Тышт тенә xweкърыне кö хъраб нәбын. Ләма әw нишана пәймана h'әта-h'әтайе йә.

дәнеке. ²⁷Әв дийарийа wә wәр'a we бе h'әсабе чawa нан жь бедәре у чawa шәрав жь h'әwз. ²⁸Һун жи ѡса дийари Хөдан кын, жь h'әму дәһәкед xwә, йед кö һуне жь зар'ед Исраел бъстинън. У жь we дийарийа Хөдан бъдънә hа-руне к'аһин. ²⁹Жь h'әму п'ешк'ешед xwә һун гәрә h'әму тыштед hәрә қәнщ башqә кын у чawa дийарийа пиroz бъдънә Хөдан. ³⁰Бежә wан: «Пәй башqәкърына п'ара hә-рә қәнщr'a, чь кö быминә we лешийар'a бе h'әсабе чawa бәр жь бедәре у шәрав жь h'әwзе». ³¹Әw hәqe wә йә, жь бәр шыхоле wәва ль Коне Щъвинеда. һун у малед wә дъкарын we ль hәр щийи быхшын, ³²wәр'a гөнә we нә-йе h'әсабе, чымки һун йа hәрә қәнщ жь we дъдън. Бы vi аwайи тыштед пиrozә зар'ед Исраел нәh'әр'ыминън wәки һун нәмърън».

Ч'еләка сор

19 Хөдан Муса у һарунr'a хәбәрда уgot: ²«Әв ә qәйдә-қануна we һинкърына кö Хөдан ә'myr кыр, got: бежә зар'ед Исраел бъра ногынәкә сорә бе qöсурә бе ләk'ә кö нә k'әтийә быне нир биньнә ль щэм тә. ³We бъдънә Елазаре к'аһин, бъра ногын жь зоме бе дәрхъстъне у ль бәр ч'ә'вед wи бе сәржекърыне. ⁴Паше бъра Елазаре к'аһин бь t'лийа xwә жь хуна we һылдә у h'әфт щара хуна we бүр'әшинә ль алийе дәре Коне Щъвине. ⁵Ногын ль бәр ч'ә'вед wи гәрә бе шәwътандыне. Ч'әрме we, гоште we, хуна we у ә'dәба we бъра бе шәwътандыне. ⁶У бъра к'аһин һылдә дара әрзе, зоха hусопeф у р'исе соре гәвәз у бавежә ль нава агъре ногыне. ⁷Паше к'аһин бъра к'ынщед xwә бышо у аве xwә кә, һынге әw дъкарә бык'әвә зоме. Ле к'аһин h'әта еваре нә пацъж ә. ⁸Йе ногын шәwътанди жи бъра к'ынщед xwә бь аве бышо у аве xwә кә. Ле әw h'әта еваре нә пацъж ә. ⁹У мәрь-вәки пацъж бъра к'озийа ногыне t'оп кә у жь зоме дәр ль щики пацъж дайнә. Щъвина зар'ед Исраел гәрә we

хwэйи кэ bona ava пацъжбуне. Эва h'эдийа пацъжбунна жь гёна йэ. ¹⁰Öса жи йе к'озийа ногыне т'опкыри быра к'ынщед хwэ бышо, ле əw h'эта еваре нэ пацъж э. Быра эва bona зар'ед Исраел у хәрибе ль нава wëда бьбэ զэй-дэ-дануна h'эта-h'этайе.

Ава пацъжбуне

¹¹К'е дэст бьдэ щынийазе меръв əwe h'эфт р'ожа нэ пацъж бэ. ¹²Əw гэрэ бь ava пацъжбуне ль р'ожа съсийа у р'ожа h'эфта хwэ пацъж кэ у we пацъж бэ. Ле hэгэр əw ль р'ожа съсийа у р'ожа h'эфта хwэ пацъж нэкэ əw пацъж набэ. ¹³hэр кэсе кё йе мъри к'эвэ awa готи щынийазе меръв к'эвэ у хwэ пацъж нэкэ əw Пирозгэha Хёдан дьh'эр'ыминэ. Əw кэса гэрэ жь нава Исраелда бе ѿндакърыне чымки ava пацъжбуне нэ hatэ r'эшандыне ль сэр wi, əw дьминэ нэ пацъж, нэпацъжийа wi he ль сэр wi йэ.

¹⁴Əв э данун: Гава мэрьвэк ль конда бымрэ hэр кэсе кё бьк'эвэ кон у hэр кэсе кё иди конда йэ h'эфт р'ожа we нэ пацъж бэ, ¹⁵hэр дэрдана вэкъри кё զалп'ах р'ынд нэ сэр э, əw нэ пацъж э. ¹⁶hэр кэсе кё ль дэште ль мэрьвэки бь шур кёшти к'эвэ йан ль йэки бь əмьре хwэ мъри йан ль hэстуйед меръв йан ль мэзэл к'эвэ h'эфт р'ожа we нэ пацъж бэ. ¹⁷У bona йед нэ пацъж быра жь к'озийа ногына bona пацъжбунейэ шэвьтанди һылдын, бъкынэ дэрдане у ava зэлал сэ尔да кын. ¹⁸Мэрьве пацъж быра зоха hусопе һылдэ, we аведа кэ у бир'эшинэ сэр кон, h'эму hyp-мур, h'эму мэрьвед кё ль wър бунэ у йе кё ль hэсту, йе кёшти, йе мъри у мэзэл к'этийэ. ¹⁹Мэрьве пацъж быра р'ожа съсийа у р'ожа h'эфта бир'эшинэ сэр йе нэ пацъж у ль р'ожа h'эфта wi пацъж кэ. Эwe к'ынщед хwэ бышо, аве хwэ кэ у еваре we пацъж бэ. ²⁰Ле hэгэр йэк нэ пацъж бэ у хwэ пацъж нэкэ əw кэса быра жь нава щывине бе ѿндакърыне. Чымки əw Пирозгэha Хёдан дьh'эр'ыминэ, ava пацъжбуне нэ hatэ r'эшанды-

не лъ сэр wi әш нә пацъж э. ²¹Быра әва bona wан бъбә әйдә-дануна h'ета-h'етайе. Оса жи йе ава пацъжбуң р'ешанди быра к'ынщед хвә бышо у йе кö ава пацъжбуңе к'әвә we h'ета еваре нә пацъж бә. ²²Йе нә пацъж чь жи к'әвә we нә пацъж бә, кәсе кö wi үшти к'әвә h'ета еваре we нә пацъж бә».

Гёне Муса у һарун

20 Мәһа йәкеке т'эмамия щьевина зар'ед Исраел һатә бәр'ийа Сине у лъ Қадеше мъләт щи-war бу. Вър Мәриәм мър у лъ wър жи һатә дәфынкърыне. ²Ав т'ёнә бу bona щивине у әш мъқабыли Муса у һарун щивийан. ³Мъләт бина хвә лъ Муса тәнг дъкър у дъгот: «Хвәзи әм жи һынге бымърана гава бърайед мә лъ бәр Хөдан мърын! ⁴Чьма wә щивина Хөдан ани лъ ве бәр'ийе? Wәки әм у h'әйшане мә զыр' бын? ⁵Чьма wә әм жъ Мъсьре дәрхъстын, wәки мә бинънә лъ ви щийе һани хъраб? Нә щийе чандыне йә, нә щийе даред һежира, нә бахед търийа, нә h'ынара, h'ета ав жи вър т'ёнә әм вәхшъян!» ⁶Муса у һарун дури щымә'te к'әтън, чунә лъ бәр дәре Коне Щивине, дәвәр'у к'әтън у р'умәта Хөдан wанва хойа бу. ⁷Хөдан Мусар'a хәбәрда уgot: ⁸«Шывдаре һылдә, тө һаруне бъре хвәва щивине бъщивинън, лъ бәр ч'ә'вед wан әйер'a хәбәрдън кö әш жъ хвә аве бъдә. У те bona wан аве жъ әйайе дәрхи кö щивин у h'әйшанед wан бъди вәхшарьне». ⁹Муса шывдара кö лъ бәр Хөдан бу һылда, чаша кö Хөдан ә'mыри лъ wи кър. ¹⁰Һынге Муса у һарун щивин щивандынә лъ бәр әйайе у Муса gotә wан: «Бъбынен гәли р'абәрик'ара, дъбә кö әм жъ ви әйайи wәr'a аве дәрхън?» ¹¹Муса дәсте хвә бъльнд кър у бъ шывдара хвә дö щара әйе хъст у беh'әсаб ав дәрк'эт, щивине у h'әйшане wан вәхшарьн. ¹²Хөдан gotә Муса у һарун: «Чымки wә башарийа хвә лъ мън нә ани у пирозийа мън зар'ед Исраелва ә'йан нә кър, ләма һун

ве щъвине набынэ ль э'rде кё мън да wан». ¹³ Эва авед Мерибане^{*} бун к'идэре зар'ед Исраел Хёданр'a к'этынэ дэ'we у Хёдан пирозийа xwэ wанва э'янан кър.

Эдом^Ф наhелэ кё Исраел дэрбаз бэ

¹⁴ Жъ Qадеше Муса сасыд шандынэ ль щэм п'адше Эдоме у гот: «Aha дъбежэ бъре^{*} тэ Исраел: Тö наш жъ h'эму чэтынайед кё р'ости мэ натын hэйи, ¹⁵ кё кал-бавед мэ бэржери Мъсьре бун у эм ль Мъсьре wэдэки дъреж ман. мъсьрийа хъраби ль мэ у кал-бавед мэ дъкърын. ¹⁶ Мэ h'эwара xwэ ль Хёдан дахьст, Хёдан дэнгэ мэ бынист, сасыд^{*} шанд у эм жъ Мъсьре дэрхъстын. Ва йэ эм ль Qадеше нэ, бажаре ль сэр синоре тэ. ¹⁷ Жъ к'эрэма xwэ бынелэ эм э'rде тэва дэрбаз бын, эм ль даште тэр'a у бахе тэр'a дэрбаз набын, нэ жи эме аве жь биред тэ вэхъын. Эме р'ийя п'адшева^{*} hэр'ын, нэ вэгэр'ынэ р'аст нэ жи ч'еп, h'эта синоре тэ дэрбаз нэбын». ¹⁸ Ле Эдом готэ wi: «Тö э'rде мънва дэрбаз наби йан на эзе бь шур дэрк'эвымэ мъцабыли тэ». ¹⁹ Зар'ед Исраел готынэ wi: «Эме р'ийя сэрэкэва дэрбаз бын, hэгэр эм йан h'эйwanе мэ ава тэ вэхъын эме hэде тэ бъдьнэ тэ, т'эне изыне бъдэ эм п'ийя дэрбаз бын, haqas тышт». ²⁰ Ле эви гот: «Тö дэрбаз наби». Эдом бь ордийа гъран у бь дэсте зор дэрк'этэ мъцабыли Исраел. ²¹ Оса Эдом изын нэ да кё Исраел синоре шива дэрбаз бэ. Исраел дури wi к'эт.

---

* 20:13 Бь зъмане ибрани «Дэ'w».

* 20:14 Мълэте Эдом жъ Эсаве бъре Акубе кёр'e Ичнаq пешда натыбуун.

* 20:16 Хэбэра ибрани «Qасыд» ёса жи те т'эрщымэкърыне чawa «Мълиак'эт^Ф».

* 20:17 «Р'ийя п'адш» эш р'ек жъ р'ийед сэрэкэ бу. Кё ль Шаме дэстпелькър у дычу башуре h'эта Нэщэф^Ф. Эв р'e ёса жи bona т'ёщаэрэтийе дынатынэ хэбате.

Мърна һарун

²²Т'эмамийа щъвина зар'ед Исраел жь Ҙадеше р'e к'эт натэ ль ч'ийайе hope. ²³Ль ч'ийайе hope ль сэр синоре т'опрахе Эдом Хёдан Муса у һарунр'a хәбәрда уgot: ²⁴«Быра һарун hәр'э бъгънижә щымә'tа xwә. Әw начә ль э'рде кё мън да зар'ед Исраел, чымки wә ль бәр авед Мерибане готьнед мън инк'ар кърын. ²⁵һарун у Елазаре көр'e wi һылдә у шан һылк'ышинә ль ч'ийайе hope. ²⁶К'ынщед һарун же бехә у шан Елазаре көр'e wi кә. Быра һарун ль wър бъмърә у hәр'э бъгънижә щымә'tа xwә». ²⁷Муса анәгори э'mъре Хёдан кър у әw ль бәр ч'ә-вед т'эмамийа щъвине һылк'ышийанә ль ч'ийайе hope. ²⁸Муса к'ынщед һарун же ехъстын у ль Елазаре көр'e wi кърын. Ль wър сәре ч'ийе һарун мър. Муса у Елазар жи жь ч'ийе һатынә харе. ²⁹Т'эмамийа щъвине фә'm кър wәки һарун мърийә у си р'ожи т'эмамийа мала Исраел шина wi кър.

Алт'кърына п'адше Ә'рад

21 П'адше Ә'раде кәнани кё ль Нәщәфе дъма, бънист wәки Исраел р'ийа Ат'аримда те, т'эви Исраел кърә шәр'у жь шан heсир бърын. ²Нынгэ Исраел ль бәр Хёдан ад-զъярар кър уgot: «hәгәр тö ви мъләти бъди дәсте мън, эзе бажаред шан weran към, wi т'ам дийари Хёдан бъкъм». ³Хёдан дәнгэ Исраел бънист у кәнани данә дәстед шан. Әw у бажаред шан weran кърын, әw т'ам дийари Хёдан кърын. Наве wi щийи данин h'орма*.

---

* 21:3 Бъ зъмане ибрани «Werankърын».

Мә're сыфырн

⁴Эw жь ч'ийайе hope р'ек'этын р'ийа Бә'ра Сорва чун wәки дора ә'rде Эдомва hәр'ын. Сәбъра щымә'te р'ева т'ере нәкър.

⁵Щымә'te мъқабыли Xwәде у Муса хәбәрда у got: «Чьма wә әм жь Мъсьре hәвраз дәрхъстын кö бәр'ийеда бымърын? Чымки нә нан hәйә, нә ав hәйә у әв xварына hanә p'уч' жи, кö мә'de мә же ль hәв дык'әвә». ⁶Хöдан мә'reд жә'рдадайи шандынә ль сәр мъләт у шана мъләт хъст. Гәләк мәри жь Исраел мърын. ⁷Нынгे мъләт hatә ль щэм Муса у got: «Мә гёнә кър кö мъқабыли Хöдан у тә хәбәрда, р'әща жь Хöдан бъкә кö мә'ра дури мә хә». У Муса bona щымә'te р'әща кър.

⁸Хöдан gotә Муса: «Xwәr'a мә'rәки чекә у дарва дардакә, hәр кәсе мә'r ледайи ль wi бынъher'ә we сах быминә». ⁹Муса мә'rәки сыфыр чекър, әw дарва дарда кър. Гава мә'r мәръвәки дыхъст әши ль мә're сыфыр дынъher'i у сах дъма.

¹⁰Зар'ед Исраел р'e к'этын у ль Овот'e зомед xwә ледан. ¹¹Жь Овот'e жи р'e к'этын у ль Ийе-Hahабариме ль бәр'ийа пешбәри Mowabef алийе р'oһылате зомед xwә ледан. ¹²Жь wър r'e к'этын у ль нәвала Зәрәде зомед xwә ледан. ¹³Жь wър жи r'e к'этын у бәр'ийеда wi бәри Арноне кö жь синоре әморийа дәр te, зомед xwә ледан. Чымки Арнон синоре нава Mowab у әморийа йә. ¹⁴Ләма ль к'теба Шәр'ед Хöданда* те готьне:

«Bahev у ныхалед Арнон ль Суфайе нә,

¹⁵öса жи p'ебәржеред ныхала

кö дык'ышынә жер h'әта Ә're

у ль синоре Mowabe нылдыпәсерә».

¹⁶У жь wър чунә Бере. Әва әw бир бу bona к'ижани Хöдан gotә Муса: «Щымә'te t'опи ль сәр hәв кә у әзе аве бъдымә wан».

---

* 21:14 Әва к'тебәкә кәвүнә кö натийә ондакърыне. Жь наве we әм дыкарын te дәрхън кö әwa к'теба bona сәрк'этына Хöдан э ль сәр дыжмынед xwә.

¹⁷We һынгэ Исраел әва стырана стыра:

«Бир бъдә дәр! Wep'a бъстырен!

¹⁸ Бира кё wæk'ила әw вәданә,

ә'сълзадәйед мъләта әw к'оланә
бъ шыв у шьвдаред xwә!»

Жъ бәр'ийе әw чунә Mat'анайе. ¹⁹Жъ Mat'анайе жи чу-
нә Nah'алийеле, жъ Nah'алийеле чунә Бамот'e. ²⁰У жъ
Бамот'e чунә нәшала дәшта Mowабда ль сәре Писгайе,
кё ль бәр'ийе дыньhер'ә.

Шәр'e мъқабыли Сихон у Ог

²¹We һынгэ Исраел қасыд шандынә ль щәм Сихоне
п'адше әморийаф, гот: ²²«Изына тә hәбә әм ә'rде тәr'a
дәрбаз бын, әм вәнагәр'ынә дәшт у баҳа, әм аве жи жъ
бира вәнахшын, әме р'ийа п'адшева* hәр'ын h'әта синоре
тәr'a дәрбаз бын». ²³Ле Сихон нә һышт кё Исраел сино-
ре шир'a дәрбаз бә. Сихон h'әму щымә'tа xwә t'оп кыр
у дәрк'әтә мъқабыли Исраел ль бәр'ийе, hatә Йахасе у
т'әви Исраел кырә шәр'. ²⁴Исраел әw да бәр дәве шур,
ә'rде wi жъ Арнон h'әта Йабоце, h'әта зар'ед Амон зәфт
кыр. Чымки синоре зар'ед Амон қәваткыри бу. ²⁵Исра-
ел h'әму әв бажар һылдан у Исраел ль h'әму бажаред
әморийада щи-war бу ёса жи h'әшбоне у h'әму дор-бәре
weda. ²⁶Чымки h'әшбон бажаре Сихоне п'адше әморийа
бу. Эши т'әви п'адше Mowабейи пешийе кырьбу шәр' у
т'әмамийа ә'rде wi h'әта Арноне жъ дәсте wi стандьбу.

²⁷Ләма йе мәсәла салых дыкын, дыбежын:

«Wәрүнә h'әшбоне, быра әw ава бә

у қәдим бә бажаре Сихоне!

²⁸ Чымки агър жъ h'әшбоне дәрк'әт,

алав жъ бажаре Сихоне.

---

* ^{21:22} Бынъhер'ә шыровәкърьна Жъмар 20:17.

h'уфи xwэ кър Э'ра Mowабе,
wæk'илед Арнонейэ hеланедФ жорън.

²⁹ Wэй ль тэ Mowab!

Тöönда буйи щъмэ'та K'ымош*,
köp'ед xwэ данэ r'эве,
qизед xwэ жи данэ несирийе
ль Сихоне p'адше эморийа.

³⁰ Мэ əw ə'rde хъст,
жъ h'эшбоне h'эта Дибоне.

Мэ əw h'эта Нофah'e
кё незики Медэбайе йэ weran кърын».

³¹ Бы ви awайи Исраел ль ə'rde эморийада щи-war бу.

³² We hынгэ Musa шанд кё щэсусийа Йазере бъкън, Исраел дор-бэрэд we зэфт кър у бэри эморийед кё ль wыр дъман да ³³у вэгэрг'ийан ль r'ийа Башанеда hэвраз чун. hынгэ Оге p'адше Башане у t'эмамийа мълэте wi ль Едрэйе дэрк'этэ шер' мъцабыли wan. ³⁴Хёдан готэ Musa: «Нэтърсэ жъ wi, чымки əши, t'эмамийа щъмэ'та wi у ə'rde wi əз дъдьмэ дэсте тэ. Те ёса бини сэре wi чawa кё тэ ани сэре Сихоне p'адше эморийа кё ль h'эшбоне дъма». ³⁵У Исраел əw, köp'ед wi у t'эмамийа щъмэ'та wi кър' кърын, qэт йэк сах nэ hыштын у ə'rde wi зэфт кърын.

Бълам

22 Зар'ед Исраел p'ек'этын у ль дэштед Mowабда алийе p'oхылата Урдёне, пешбэри Эриhайе зомед xwэ ледан.

²We hынгэ Балааде köp'e Сипор əв h'эму чь кё Исраел ани сэр эморийа дит. ³Mowab гэлэки жъ Исраел търси-йа, чымки əw бе h'эсаб бу. Р'уйе зар'ед Исраелда Mowab хофе да бу. ⁴У Mowab готэ p' успийед Мъдайане: «Эв

---

* ^{21:29} «K'ымош» наве хёдане мовабийаФ бу.

щымә'tа han hәр чь кö дора мә hәйә we быхwә, чawa кö дәwar гиһайе чоле ләбәр дыкә». Баладе кöр'e Сипор жи we hынгे p'адше Mowabе бу. ⁵Әши qасыд шандынә ль щэм Быламе кöр'e Бәур ль Пыт'оре, кö дәве ч'әме Фырате йә, ә'rde Быне-Ә'mода гази wi кыр, got: «Ba йә, мъләтәк жь Мъсьре дәрк'етийә, р'үие ә'rde иди ныхамтийә у әw пешбәри мън щи-war буйә. ⁶Awa жь к'әрәма xwә wәрә bona хатыре мън ньфыр'a ль wi мъләти быкә, чымки әw жь мън qәваттыр ә, бәлки әзе hынге быкарьбым зора wi бъбым у бәр'dыме жь ә'rde xwә дәрхым. Чымки әз заным дöайе тә дöайә, ньфыр'a тә жи ньфыр'ә». ⁷P'успийед Mowabе у p'успийед Мъдйане бъ p'ешк'ешед bona сербазије дәстед шанда чун. Hатынә ль щэм Былам у хәбәред Балаq wirp'a гыли кырын. ⁸Әши gotә wан: «Ишәв ль вyr быминьн, әзе щаба wә бъдым чawa кö Хöдан мънр'a бежә». Wәk'илед Mowabе щэм Былам ман. ⁹Xwәде hатә щэм Былам, got: «Әв мәрьвед hanә щэм тә, к'и нә?» ¹⁰Былам gotә Xwәде: «Баладе кöр'e Сипор p'адше Mowabе әв хәбәр мънр'a шандынә: ¹¹«Ba йә мъләтәк жь Мъсьре дәрк'етийә у r'үие ә'rde ныхамтийә. Awa wәрә bona мън ньфыр'a ль wi быкә, бәлки әзе быкарьбым мъцабыли wi бъкымә шәр' у бәри wi дым». ¹²Xwәде gotә Былам: «T'еви wан нәчә, ньфыр'a ль wi мъләти нәкә, чымки әw мъләта böhörti йә». ¹³Былам събәhe r'абу у gotә wәk'илед Балаq: «hәр'ынә wәлате xwә, чымки Хöдан изына мън нә да кö t'еви wә bem». ¹⁴Wәk'илед Mowabе r'абун hатынә ль щэм Балаq у gotын: «Былам qайл нәбу t'еви мә бе». ¹⁵Балаq диса жь wан гәләктүр у жь wан qәдьртүр wәk'ил шандын. ¹⁶Әw hатынә ль щэм Былам у gotын: «Баладе кöр'e Сипор ha got: Жь к'әрәма xwә, t'эхсир нәкә, wәрә, ¹⁷әзе qәдьр-höр-mәтәкә мәзъын bona тә бъкым у чь кö бежи әзе бъкым, t'әне wәрә bona мън ньфыр'a ль vi мъләти быкә. ¹⁸Былам щаба бәрдәстийед Балаq да у got: «Дыхwази Балаq мала xwә t'ъжи зер' у зив бъдә мън әз нькарьм сәр gotына Хöдан

Хwәдейе хwәр'а дәрбаз бым кö тыштәки бьч'ук йан мәзын быкъм.¹⁹ Ле hун жи ишәв ль вър бъминын у эзе бъзань-бым к'a Хöдан we иди чь бежә мън». ²⁰Хwәде шәв hатә ль щәм Былам у готе: «hәгәр әв мәрьвана hатынә гази тә дыкън, р'абә т'эви wан hәр'ә, ле т'әне чь кö эзе тәр'а бежым we быкә». ²¹Былам събәhe р'абу т'ер'а к'ера xwә гъреда у т'эви wәк'илед Mowab чу. ²²Гава Былам дъчу hерса Хöдан р'абу у мълияк'әтеФ Хöдан ль сәр р'e чawa п'ехәм сәкъни. Былам жи к'ера xwә дажот, hәр дö холамед wi жи т'эви wi бун. ²³К'эр мълияк'әте Хöдан дит, кö ль сәр р'e сәкъни шуре wi жи тә'зи дестда, hынге к'эр жь р'e дагәр'ийа у к'этә дәште. Былам к'эре дыхыст кö дәр-хә сәр р'e, ²⁴мълияк'әте Хöдан ль швәр'ийа нава бахед търийада сәкънибу, ви али дишар бу, wi али дишар бу. ²⁵К'эре кö мълияк'әте Хöдан дит, xwә дишерва гöнашт у ныгे Былам жи дишерва hатә гöнаштыне, әши диса ле хыст. ²⁶Мълияк'әте Хöдан жи пешда чу у щики öса тәнг сәкъни кö р'e т'ёнә бу нә р'аст вәгәр'инънә нә жи ч'әп. ²⁷Гава к'эре мълияк'әте Хöдан дит бын Быламда мәр'ыхи, hерса Былам же р'абу у әши к'эр да ль бәр шьва. ²⁸hынге Хöдан заре к'эре вәкър у әве готә Былам: «Мън чь ль тә кърийә wәки әва се щар ә тö мън дыхи?» ²⁹Былам готә к'эре: «Чымки тә әз кърмә пек'әни, hәгәр дәсте мънда шур hәбуйя мъне hәма нына жи тö бъкёштайи». ³⁰К'эре готә Былам: «Әз әw к'эрә тә ниным кö тö т'эмамия ә'мъ-ре xwәда h'әта р'ожа иро ле сийар дъби? Qәт буйә wәки әз ha биньмә сәре тә?» Әши гот: «На». ³¹hынге Хöдан ч'әвед Былам вәкър у әши мълияк'әте Хöдан ль сәр р'e, шуре тә'зи дәсте шида сәкъни дит, та бу у дәвәр'үйа чу. ³²Мълияк'әте Хöдан готә wi: «Бона чь әва се щар ә кö тö к'эрә xwә дыхи? Ва йә әз бәр тә бумә п'ехәм, чымки р'ийа тә ль бәр мън нә р'аст ә. ³³К'эре әз дитым у се щара жь р'ийа xwә дагәр'ийа. hәгәр әва жь р'e данәгәр'ийа, мън нына ә'сә тö кöштьбуи у әва сах hыштыбу». ³⁴Былам готә

мълийак'эте Хёдан: «Мын гёнэ кыр, чымки мын нъзаньбу кё тё ий ль сэр р'е пешбэри мын сэкьни. Awa, hэгэр эв йэк ль бэр тэ хвэш найе, эзе пашда вэгэр'ым». ³⁵ Мълийак'эте Хёдан хотэ Былам: «Т'эви ван мэрьва hэр'э ле т'энэ чь кё эзе бежьмэ тэ we бежэ». Былам т'эви wæk'илед Балац чу. ³⁶ Гава Балац бынист wæk'илед Былам те, дэрк'этэ пешийа ши ль Ир-Mowabe, эв ль сэр лева синоре Арноне йэ. ³⁷ Балац хотэ Былам: «Нэ мын шандынэ пэй тэ гази тэ кыр, тё чьма нэ дынати щэм мын? Дыбэ эз ныкарьбым бын qэнчийя тэ дэрэм?» ³⁸ Былам хотэ Балац: «Ва йэ эз hатымэ ль щэм тэ, ле эз ныкарьм хвэ сэре хвэ хэбэр дым. Чь кё Хёдан дайнэ ль сэр заре мын we жи эзе бежьм». ³⁹ Былам т'эви Балац чунэ Qирыйат-hусоте. ⁴⁰ Балац пээз у дэвар кырьна qёрбан, Былам у wæk'илед т'эви шир'a шандын. ⁴¹ У събэхе Балац Былам нылда у эв hылк'ышийанэ ль сэр Бамот'-Баэл у жь wър Былам п'арэкэ щымэ'та Исраел дит.

П'ехэмбэрийаф Быламэ э'шльн

23 Былам хотэ Балац: «Мынра ль вър h'эфт горигэхаф чекэ, h'эфт щанэга у h'эфт бэрана ль вър мынра назыр кэ». ² Балац анэгори готьна Былам кыр. Балац у Былам ль сэр hэр горигэхе щанэгак у бэрэнэк дан. ³ Былам хотэ Балац: «Тё бэр т'эвайишэвате хвэ бэ, эзе hэр'ым, бэлки Хёдан мьнва хойя бэ у чь кё эв мынва э'йан кэ эзе тэр'a бежьм кым». У эв чу сэре т'апэки хькихвэли. ⁴ Хвэде Быламва хойя бу у Былам хотэ ши: «Мын h'эфт горигэх чекърынэ, щанэгак у бэрэнэк ль сэр hэр горигэхе дайэ». ⁵ Хёдан хэбэр дани ль сэр заре Былам хоте: «Вэгэр'э ль щэм Балац ha беже». ⁶ Эв вэгэр'ийа ль щэм Балац, ва йэ, эв т'эви h'эму wæk'илед Mowabе ль бэр т'эвайишэвате хвэ сэкьнийэ. ⁷ Былам мэсэла хвэ пешда ани у хот:

«Балац эз жь Араме аним,
п'адше Mowabе эз жь ч'ийайед р'охьлате:

Wәрә мънр'a ныфyr'a ль Aqub бъкә,
wәрә ль Исраел һыле!

⁸ Эзэ чаша ныфyr'a ле бъкъм,
wәки Xwәде ныфyr' ле нәкър?
Эзэ чаша ле һылем,
wәки Хöдан ле һылнәhat?

⁹ Чымки әз жь сәр сәре qäjева дъбинъм,
жь сәр гърава әз wi дыньhер'ым,
ва йә, мъләтәк башqә дъжи,
у мънәте т'ö мъләти нағырә.

¹⁰ K'e дъкарә t'оза Aqub h'есаб кә,
йан аха Исраел бъжмърә?
Хwәзи нәфса мън бъ мъръна p'аста бъмърә,
xwәзи ахърия мън мина йа wан бә!»

¹¹ Балаq готә Былам: «Тә чь ани сәре мън? Мън тö дәрхъсти ль вър кö ныфyr'a ль дъжмънед мън бъки, ле тö бъмбарәк дъки!» ¹² Былам щаба wi да у гот: «Чь кö Хöдан датинә ль сәр заре мън әз гәрә т'әне we бежым!»

П'ехәмбәртия Быламә дöда

¹³ Балаq готә wi: «Жь k'эрәма xwә t'еви мън wәрә щики дын, te wi жь wър бъбини. Te t'әне p'арәкә wi бъбини ле t'эмамия wi te нәбини, жь wър te мънр'a ныфyr'a ле бъки». ¹⁴ У Балаq әw бърә ль дәшта Софиме ль сәр сәре Писгайе у h'әфт горигәh чекърын. Щанәгак у бәранәк ль сәр hәр горигәhe да. ¹⁵ Эви готә Балаq: «Ль вър бәр t'әвайишәwate xwә бъсәкънә әзе жи ль wър p'ости Хöдан bem». ¹⁶ Хöдан Быламва хöйа бу у хәбәр дани ль сәр заре wi готе: «Вәгәr' ль щәм Балаq ha беже». ¹⁷ Былам hатә ль щәм Балаq, ва йә, әw t'еви wәk'илед Mowab ль бәр t'әвайишәwate xwә сәкънийә. Балаq готә wi: «Хöдан чь гот?» ¹⁸ Былам мәсәла xwә пешда ани у гот:

«P'абә Балаq у бъбыhе,
röh бъдә мън кöp'e Сипор!

¹⁹ Xwәде нә инсан ә кö дәрәwa бъкә,
нә жи бәни Адәм ә кö п'ошман бә.

Әши got we нәкә?

Хәбәр да we нәйнә сери?

²⁰ Ва йә, мын ә'myr станд кö бымбарәк кым.
Xwәде бымбарәк кыр әз ныкарьм бъгöнезым.

²¹ Нәhәqi ль нава Aqubda нә дитийә,
хәм ль нава Исраелда к'ыш нәкърийә.
Хöдан Xwәдейе wi т'еви wi йә,
шабуна bona п'адше нава wi йә.

²² Xwәде әw жь Мъсьре дәрхъстын.
Qәwata wan мина qәwata гайе бәйани йә.

²³ Сербази ль нава Aqubda t'önәйә,
к'оч'екти ль нава Исраелда t'önәйә.
Ныha we бежынә Aqub у Исраел:
«Kö Xwәде чь кыр».

²⁴ Awa мъләт чawa макәшер r'адьбә
у чawa шер бандыдә,
п'ал надә h'ета t'ален нәхwә
у хуна йед кёшти вәнәхwә.

²⁵ Балаq gotә Былам: «Нә ныфyr'a ль wi бъкә, нә жи
wi бымбарәк кә!» ²⁶ Былам щаба Балаq да у got: «Мын
эва йәка нә gotә тә: wәки чь кö Хöдан бежә мын эзе
we бъкъм?»

²⁷ Балаq gotә Былам: «Жъ к'эрәма xwә wәрә эзе тә бъбы-
мә щики дын, бәлки әwe ль Xwәде xwәш бе у те жь wыр
bona мын ныфyr'a ль Исраел бъки. ²⁸ У Балаq Былам бъ-
рә ль сәр сәре P'ыhоре, жь к'идәре бәр'i дынатә к'ыше.

²⁹ Былам gotә Балаq: «Мынr'a ль выр h'әфт горигәha чекә,
h'әфт щанәга у h'әфт бәрана ль выр мынr'a назър кә». ³⁰ Ба-
лаq анәгори хәбәра Былам кыр, щанәгак у бәранәк ль сәр
hәр горигәhe да.

П'ехэмбэртийа Быламэ съсийа

24 Былам дит wэки ль Хёдан хwэш те Исрaел бымбарэк кэ, мина бэрэ нэчу кё сербазийе бъкэ, ле бэрэ хwэ да бэр'ийе. ²Былам сэре хwэ бъльнд кър у Исрaел бь qäбилед хwэ щи-warбуйи дит, hынгэ P'öh'e Xwэде hatэ ль сэр wi. ³Эши мэсэла хwэ пешда ани у гот:

«Awa хэбэра Быламе кöр'e Бэур,
хэбэра мере кё зэлал дъбинэ.

⁴ Хэбэра йе кё готьнед Xwэде дъбыhe,
ийе кё дитньокед Йе hэри Зор дъбинэ,
ч'э'вед wi тенэ вэкърыне у өш та дъбэ.

⁵ Чаша бэдэв ын конед тэ Аqуб!
Щи-warед тэ Исрaел!

⁶ Чаша нэшал өш фырэ дъбын,
чаша бахче бэр дэве ч'ем,
чаша удед* кё Хёдан дач'кандийэ
чаша эрзед дэве аве.

⁷ Ав жь э'lбед wi дъhэр'ькэ,
т'охьме wi р'ынд авадайи йэ.
П'адшэ wi we Agag* дэрбазтыр бэ,
п'адшатийа wi we бъльнд бэ.

⁸ Xwэде өш жь Мьсьре дэрхьст.
Qэwата wi мина qэwата гайе бэйани йэ.
Эwe мьлэтед дъжмьнед wi даqörtинэ
у hэстуйед wan we hурдэхwэши кэ,
бы тиред хwэ we лехэ.

⁹ Эw тэлийа, мина шер вэлэзийа,
чаша макэшере кэс нькарэ өши p'акэ.

---

* 24:6 «Уд» шинайик э, кё жь ава we р'унэки бинхwэш те чекърыне.

* 24:7 Бынъher'э 1П'адшати 15:8.

К'е тә бымбарәк кә, we бымбарәк бә,
к'е ньфыр'a ль тә быкә, we ньфыр'e ль wи бә.

¹⁰Нынгे herса Балаq ль Былам р'абу, әши дәстед xwә hәв хъстын у Балаq готә Былам: «Мын гази тә кър кö ньфыр'a ль дъжмынед мын быки, ле дәвсө әва се щар ә тә әw бымбарәк кърын. ¹¹Ныha быр'евә hәр'ә щийе xwә! Мын гот әзе әддир-hörmәта мәзын bona тә быкъм, ле ва йә Хöдан әw йәк жъ дәсте кър». ¹²Былам готә Балаq: «Нә мын қасыдед тәr'a жи хәбәрда у гот, к'ижан кö тә шандыбуnә ль щем мын: ¹³Дъхвази Балаq мала xwә t'жи зер' у зив бъдә мын, әз ныкарм сәр готына Хöданr'a дәрбаз бым, кö тыштәки әннәй йан хъраб бъ хвәстяна xwә быкъм. Чы кö Хöдан бежә, әзе we бежъм. ¹⁴Ныha әз дъчымә ль щем мыләте xwә, wәрә әзе тәr'a бежъм, кö р'оже бен әв мыләт we чы бинә сере мыләте тә».

П'ехәмбәртийа Быламә чара

¹⁵Әши мәсәла xwә пешда ани у гот:

«Awa хәбәра Быламе кöр'e Бәур,
хәбәра мере кö зәлал дъбинә.

¹⁶Хәбәра йе кö готынед Хöдан дъбыhe,
йе кö наш жъ занәбуна Йе hәри Жорын hәйә,
йе кö дитынокед Йе hәри Зор дъбинә,
ч'ә'вед wи тенә вәкърыне у әw та дъбә.

¹⁷Әз wи дъбиным, ле нә nyha,
ль wи дыныhер'ым, ле нә незик.

Стәйрке жъ Aqub дәрк'евә,
шыва p'адшатиye we жъ Исраел пешда бе,
we щеника Mowab hурдәхwәши кә,
h'әму зар'ед Шет' qыр' кә.

¹⁸Әдоме бъбә war,
Сенире бъбә wape дъжмынед xwә,
Исраел жи we сәр к'әвә.

¹⁹Жъ Aqub h'акыме дәрк'евә
у йед жъ бажер майи we qыр' кә».

²⁰ Былам Амалек дит, мәсәла хвә пешда ани у гот:

«Мыләте лапи пеш Амалек бу,
ле ахърияя wi զър'бун ә».

²¹ Оени дит, мәсәла хвә пешда ани у гот:

«Щи-wape тә զәдим ә,
хелина тә ль сәр զәйайе һатийә данине.

²² Qайинийе бе զър'кърыне,
гава Ашур тә һесир бъбә».

²³ Былам мәсәла хвә пешда ани у гот:

«К'е we сах быминә гава Xwәde ве йәке бъкә?

²⁴ Гәмийе жь К'ит бен,
we Ашур у Эбәр бъзеринъын,
ле әw хвәха жи we бе օндакърыне».

²⁵ Былам р'абу у вәгәр'ийя чу щийе хвә, Балаң жи р'и-
йя хвәда чу.

Беә'сълийа Исраел т'эви Баә'l-П'ъhor

25 Исраел ль Шиттиме дъма кё мъләт дәстпекър т'эви զизед Mowab^Ф беә'съли кър. ²Wана мъләт т'эглифи զörбанед h'әйкәлед хвә кърын, мъләт xwar у ль бәр h'әйкәлед шан та бу. ³Исраел Баә'l-П'ъhorva^{*} һатә гъредане. һынге herса Хöдан ль Исраел р'абу. ⁴Хöдан готә Муса: «h'әму сәршеред мъләт һылдә у шан бәр тә've ль бәр Хöдан дальцинә. һынге алава herса Хöдан we ль Исраел дайнә. ⁵Муса готә h'акъмед Исраел: «hәр кәс жь wә, шан мәрьвед хвә бъкёжын, к'ижан кё Баә'l-П'ъhorва һатынә гъредане». ⁶Ва йә йәки жь зар'ед Исраел, ль бәр ч'ә've Муса у т'эмамийа щывина зар'ед Исраел, гава әw ль бәр дәре Коне Щывине дыгърийан, һат жынәкә мъдйани ани мала хвә. ⁷Pinhasе көр'e Елазаре көр'e наруне к'a-

* 25:3 Бы зымане ибрани «хöдане П'ъhor». П'ъhor бажарәки Mowabе бу у «Баә'l-П'ъhor» наве h'әйкәләки Mowab бу.

хин эв йэк кё дит, жь нава щъвине р'абу, р'ымек гъртэ дэсте хвэ, ⁸эв пэй ль wi исраели чу к'этэ коне wi у р'ым зыке hэр дойтар'a кыр, зыке исраели жи жыне жи. Һынгэ бэла ль нава Исаелда сэцьр'i. ⁹Жь дэст бэлайе 24000 мэри мърын.

¹⁰Хёдан Мусар'a хэбэрда у гот: ¹¹«Пиннасе кёр'e Елазаре кёр'e һаруне к'аинин һерса мън жь зар'ед Исаел вэгэр'анд, чымки әши бь хирэта мън нав шанда хирэт кыр у мън зар'ед Исаел жь к'öмр'эшийа хвэ զыр' нэкър. ¹²Лэма бежи wi: «Ва йэ эз пэйманаф хвэ йэ ә'дьлайе т'эви wi гъредьдьм, ¹³әве bona wi у bona зöр'эта wi пэй wir'a бъбэ пэймана к'аинтийа h'эта-h'этайе. Чымки әши bona Хвэдайе хвэ кырэ хирэт у bona зар'ед Исаел к'эшандын кыр»».

¹⁴Наве исраелийе кёшти, йе кё т'эви жына мъдйани натьбу кёштыне Зимри бу, кёр'e Салуйе сэрвепе олк'a шымh'унийа. ¹⁵Наве жына мъдйанийэ кёшти жи К'озби бу, киза Суре сэрвепе өбили олк'екэ мъдйани.

¹⁶Хёдан Мусар'a хэбэрда у гот: ¹⁷«Т'эви мъдйанийа дъжмынатийе бажон у զыр'a wан биньн. ¹⁸Чымки wана бь мыхэнэтийе дъжмынати wэр'a ажотын у һун хапандын, нава we զэшьмандына П'яhor у хушка wан К'озбийа киза сэрвепе мъдйанида, йа кё р'уйе П'яhorда р'ожа бэлайе натэ кёштыне».

Навжъмарда дёдайэ зар'ед Исаел

26 Пэй бэлер'a Хёдан готэ Муса у Елазаре кёр'e һаруне к'аинин: ²«Т'эмамийа щъвина зар'ед Исаел hэр кэсе кё әскэрийер'a назыр ә, жь бистсалийе жортыр ә, анэгори олк'ед wан йэко-йэко бъжмърын». ³Муса т'эви Елазаре к'аинин ль дэштед Mowabda, незики Урдёне, пешбэри Эринайе wанр'a хэбэр да у гот: ⁴«Жь бистсалийе жортыр бъжмърын», чawa кё Хёдан т'эми ль Муса кыр. Зар'ед Исаелэ кё жь ә'rде Мъсьре дэрк'этын, эв ын: ⁵P'u-

бен ныхёрийе Исраел бу. Эв ын зар'ед Р'убен: Жъ һенох малбэта һенохи. Жъ Паллу малбэта паллуйи. ⁶Жъ һесрун малбэта һесруни. Жъ К'арми малбэта к'арми. ⁷Эва малбэted р'убенийа нэ у h'есабе шан жи 43730 нэфс бун. ⁸Köp'e Паллу: Элиаб бу. ⁹Эв ын көр'ед Элиаб: Нымуйел, Дат'ан у Абирам. Эва эш Дат'ан у Абираме бъжартийед щьвине бун, йед кё р'абунэ мъцабыли Муса у һарун ль нава щьвина Qорах да, гава кё эш р'абунэ мъцабыли Xöдан. ¹⁰Нынгэ э'рде дэве хвэ вэкър у эш т'эви Qорах h'уфи хвэ кърын. Эв щьвинаёнда бу, гава егър эш досьд пенщи мэри h'уфи хвэ кърын у эш бунэ нишан. ¹¹Ле зар'ед Qорах нэмърэн.

¹²Эв ын зар'ед Шымh'ун малбэted хвэва: Жъ Нымуйел малбэта нымуйели. Жъ Йамин малбэта йамини. Жъ Йахин малбэта йахини. ¹³Жъ Зэрэн малбэта зэрани. Жъ Shawул малбэта шашули. ¹⁴Эва малбэted шымh'уни нэ: 22200 нэфс.

¹⁵Эв ын зар'ед Гад малбэted хвэва: Жъ Сыпон малбэта сыпони. Жъ һагги малбэта һагги. Жъ Шуни малбэта шуни. ¹⁶Жъ Озни малбэта озни. Жъ Э'ри малбэта э'ри. ¹⁷Жъ Арод малбэта ароди. Жъ Арели малбэта арели. ¹⁸Эва малбэted зар'ед Гад ын у h'есабе шан жи 40500 нэфс бун.

¹⁹Зар'ед Щынуда: Эр у Онан бун. Ле Эр у Онан ль э'рде Кэнанедаф мърън. ²⁰Эв ын зар'ед Щынуда малбэted хвэва: Жъ Шелан малбэта шелани. Жъ Перес малбэта переси. Жъ Зэрэн малбэта зэрани. ²¹Эв ын зар'ед Перес: Жъ һесрун малбэта һесруни. Жъ һамул малбэта һамули. ²²Эва малбэted Щынуда нэ у h'есабе шан жи 76500 нэфс бун.

²³Эв ын зар'ед Исахар малбэted шанва. Жъ Т'ола малбэта т'олайи. Жъ Пуа малбэта пуни. ²⁴Жъ Йашув малбэта йашуви. Жъ Шимрон малбэта шимрони. ²⁵Эва малбэted Исахар ын у h'есабе шан жи 64300 нэфс бун.

²⁶Эв ын зар'ед Зэбулон малбэted хвэва. Жъ Сэред малбэта сэрги. Жъ Елон малбэта елони. Жъ Йалайел

малбэта йалйели. ²⁷Эва малбэted зэбулони ын у h'эсабе wан жи 60500 нэфс бун.

²⁸Эв ын зар'ед Усьв малбэted хwэва. Мьнашэ у Эфрайим. ²⁹Эв ын зар'ед Мьнашэ: Жь Махир малбэта махири. Жь Махир Гилэд бу. Жь Гилэд малбэта гилэдий. ³⁰Эв ын зар'ед Гилэд: Жь Ийэзэр малбэта ийэзэри. Жь Хелэд малбэта хелэзи. ³¹Жь Асрийел малбэта асрийели. Жь Шэхэм малбэта шэхэми. ³²Жь Шьмида малбэта шьмидайи. Жь h'ефэр малбэта h'ефэри. ³³Ле кёр'ед Сълофh'аде h'ефэр т'ёнэ бун, т'энэлизед wi h'ебун. Эв ын наведлизед Сълофh'ад: Mah'ла, Hoha, h'огла, Милк'a у Т'ирса. ³⁴Эва малбэted Мьнашэ нэ у h'эсабед wан жи 52700 нэфс бун.

³⁵Эв ын зар'ед Эфрайим малбэted хwэва: Жь Шут'эланh' малбэта шут'эланh'и. Жь Бэк'ыр малбэта бэк'ри. Жь T'ah'ан малбэта t'ah'ани. ³⁶Эв ын зар'ед Шут'эланh'. Жь Э'ран малбэта э'раны. ³⁷Эва малбэted зар'ед Эфрайим ын у h'эсабе wан жи 32500 нэфс бун. Эва зар'ед Усьв ын малбэted wанва.

³⁸Эв ын зар'ед Бынийамин малбэted wанва: Жь Бэла малбэта бэли. Жь Ашбел малбэта ашбели. Жь Ah'ирам малбэта ah'ирами. ³⁹Жь Шьфуфам малбэта шьфуфами. Жь h'уфам малбэта h'уфами. ⁴⁰Эв ын зар'ед Бэла: Ард у Нэ'ман. Жь Ард малбэта арди. Жь Нэ'ман малбэта нэ'мани. ⁴¹Эва зар'ед Бынийамин ын малбэted хwэва. h'эсабе wан жи 45500 нэфс бун.

⁴²Эв ын зар'ед Дан малбэted хwэва: Жь Шүh'ам малбэта шүh'ами. Эва малбэта Дан э анэгэри малбэted хwэ. ⁴³h'эсабе t'эмамияа малбэта шүh'ами 64400 нэфс бун.

⁴⁴Эв ын зар'ед Ашер малбэted хwэва: Жь Имна малбэта имнайи. Жь Ишши малбэта ишший. Жь Бырина малбэта быринаий. ⁴⁵Эв ын зар'ед Бырина: Жь h'эбэр малбэта h'эбэри. Жь Малк'ийел малбэта малк'ийели. ⁴⁶Наве иза Ашер жи Сэрах бу. ⁴⁷Эва малбэted зар'ед Ашер ын. h'эсабе wан жи 53400 нэфс бун.

⁴⁸ Эв ын зар'ед Нэфтэли малбэted хwэва: Жь Йасийел малбэта йасиели. Жь Гуни малбэта гуни. ⁴⁹ Жь Йесэр малбэта йесри. Жь Шиллем малбэта шиллеми. ⁵⁰ Эва малбэted Нэфтэли нэ анэгори малбэted хwэ. h'эсабе wан жи 45400 нэфс бун.

⁵¹ h'эсабе зар'ед Исраел 601730 нэфс бун.

⁵² Хёдан Мусар'a хэбэрда у гот: ⁵³ «Быра э'рд анэгори h'эсабе наве wан чawa wap бе п'арэвэкърыне. ⁵⁴ К'ома мэзьнr'a wap зэ'фи бъде, к'ома бъч'укр'a wap hындыки бъде. hэр кэсир'a анэгори h'эсабе wан бъра wap бе дайине. ⁵⁵ Т'эне бь п'эшк авитъне бъра э'рд бе п'арэвэкърыне. Анэгори навед qэбилед кал-бавед wан өш бъра wap бъстинън. ⁵⁶ Бь п'эшк авитъне бъра wap бе п'арэвэкърыне чawa йе мэзьнr'a ёса жи йе бъч'укр'a».

⁵⁷ Эв ын лешийед анэгори малбэted хwэ жъмарти: Жь Гершон малбэта гершони. Жь Qohat' малбэта qohat'i. Жь Мерари малбэта мерари. ⁵⁸ Эва малбэted леши нэ: Малбэта либни, малбэта неброни, малбэта мах'ли, малбэта муши, малбэта дорахи. Qohat'r'a Э'мрам бу. ⁵⁹ Ле наве жына Э'мрам Йок'эбэд бу, qиза Леши йа кё Лешир'a ль Мъсьре бъбу. Эwe Э'мрамп'a harун, Муса у Мэрйэма хушка wан анин. ⁶⁰ harунr'a Надаб, Абиhу, Елазар у Ит'амар бун. ⁶¹ Ле Надаб у Абиhу мърын, гава wан шаш* агър ль бэр Хёдан дан. ⁶² h'эсабе леши, h'эму цъсьме нерини жь йэкмэхе жортър 23000 нэфс бун. Эw т'эви зар'ед Исраел нэ hатынэ жъмаре, чымки нава зар'ед Исраел wанr'a wap нэ hатэ дайнине.

⁶³ Эв ын зар'ед Исраел кё Муса т'эви Елазаре к'аhин ль дэштед Mowабеда, незики Урдёне, пешбэри Эриhайе жъмартьн. ⁶⁴ Ле ль нава ванда qэт мэрьвэк жь зар'ед Исраел т'ёнэ бу, кё Муса у harуне к'аhин бэр'ийя Синайеда

---

* 26:61 Бынъhер'э Qануна K'аhинтийе 10:1-2.

әw жъмартъбуна. ⁶⁵Чымки Хёдан bona wан гот: «Әwe ә'сәль бәр'ийеда бъмърын». У тө кәс жъ wан нә ма, пештьри К'алебе көр'e Йыфунәh у Йешуиे көр'e Нун.

Qизед Сълофh'ад

27 Qизед Сълофh'аде h'ефәре көр'e Гилә'dе Махире көр'e Мънашәйе жъ малбәта Мънашәйе көр'e Усьв натын. Эв бун навед wан: Mah'ла, Hoha, h'огла, Милк'a у Т'ирса. ²Эвана ль бәр Муса, Елазаре к'аһин, сәрвера у тәмамийа щьвине ль бәр дәре Коне Щьвине сәкънин у готын: ³«Баве мә бәр'ийеда мър, ле әw нә нава we к'омеда бу, к'ижан кö мъцабыли Хёдан щьвиия бун, awa готи щьвина Qорах. Ле bona гöне xwә мър у көр'ед wi т'ёнәбун. ⁴Чыма наве баве мә жъ нава малбәта wi гәрә бе hылдане, wәки көр'ед wi т'ёнәнә? Жъ нава бърайед баве мә, мълк' бъдә мә». ⁵Муса шыхөле wан дани ль бәр Хёдан.

Хёдан Мусар'a хәбәрда у гот: ⁷«Qизед Сълофh'ад р'аст дъбежын. Мълк' бъдә wан жъ нава бърайед баве wанда кö wap бын, awa готи wape баве wан дәрбази сәр wан кә. ⁸У зар'ед Исраел'r'a хәбәр дә, бежә: «Гава йәк бъмърә у көр'e wi т'ёнә бә, hынгe wape wi бъра дәрбази qиза wi бә. ⁹Ле hәгәр qиз жи т'ёнә, hынгe wape wi бъдьнә бърайед wi. ¹⁰Ле hәгәр бъра жи т'ёнәнә, hынгe wape wi бъдьнә апед wi. ¹¹Ле hәгәр ap жи т'ёнәнә, hынгe wape wi бъдьнә пысмаме wийи незик жъ малбәта wi кö әw ле wap бә. Бъра әв bona зар'ед Исраел бъбә qәйдә-дануна hәqийе, чawa кö Хёдан ә'mъри Муса кыр»».

Йешу щийе Муса дыгърә

¹²Хёдан готә Муса: «Һылк'ышә ль сәр ви ч'ийайе hани жъ ч'ийя-банийед Абарим у дина xwә бъдә wi ә'rде кö әзе бъдымә зар'ед Исраел. ¹³У гава wi бъбини, hынгe te жи hәр'i бъгънижи щымә'ta xwә, мина hаруне бъре xwә. ¹⁴Чымки wә бәр'ийая Синеда гöндәрийа мън нәкър, дәма

галмэ-галма щьвине, сэр аве wә пирозийа мън ль бэр ч'э'вед wan нә да к'ьфше». (Эва авед Мерибаhe нә ль Qадеше бэр'ийа Синда).

¹⁵ Муса Хёданр'a хэбэрда у гот: ¹⁶ «Бъра Хёдан Xwәдэйе p'öh'e hәр бәдәни ль сэр ве щьвинер'a мәрьвәки к'ьфш кә, ¹⁷wәки р'ебәрийе wan быкә у ч'э'ве wi сэр к'әтын у дәрк'әтына wan бә, кö щьвина Хёдан нәбә мина пәзе бе шьван». ¹⁸Хёдан готә Муса: «Xwәр'a Йешуйе кöр'e Нуn, мәрьве кö P'öh'e мън теда йә, hылдә. Дәсте xwә дайнә ль сэр wi, ¹⁹wi ль бэр Елазаре к'аин у ль бэр т'эмамийа щьвине быдә сәкънандын у ль бэр ч'э'вед wan wi к'ьфш кә. ²⁰Жъ сәрверийа xwә быдә wi кö т'эмамийа щьвина зар'ед Исраел göh быдә wi. ²¹Эw гәрә ль бэр Елазаре к'аин бысәкънә. Елазаре bona wi qырара Урим* ль бэр Хёдан быпърсә. Анәгори we qыраре әw гәрә дәрк'әвын у анәгори we әw гәрә бен, әw у т'эмамийа зар'ед Исраел awa готи т'эмамийа щьвине». ²²У Чawa кö Хёдан э'мър ль Муса кърьбу, әwi öса жи кър. Әwi Йешу hылда у әw ль бэр Елазаре к'аин у т'эмамийа щьвине да сәкънандыне. ²³Муса дәстед xwә данинә ль сэр wi у әw к'ьфш кър, чawa кö Хёдан пе Муса готьбу.

Дийарийа^Ф т'эвайишәватейә hәр p'ож

28 Хёдан Musar'a хэбэрда у гот: ² «Э'мъри зар'ед Исраел кә у бежә wan: җаш жъ xwә hәбын кö дöрбана мън, нане мъни bona дийарийа мънә шәватейә бинхwәш, wә'dәда бъдън». ³У бежә wan: «Va йә дийарийа шәвате кö hун гәрә Хёданр'a бъдън: дö бәрхед йәк салийә бе qöсур hәр p'ож, bona дийарийа т'эвайишәвате hәр t'ым бъдън. ⁴Бәрхәки събәhe бъдън у бәрхе дöда жи бәре еваре бъдън ⁵ у chawa дийарийа нани p'арәкә жъ дәha p'аре

* ^{27:21} Урим te фә'm кърьне chawa «Р'онайи». Пе ве сәрәкк'аин^Ф ль qырара Xwәде дыh'есийя. Бынъhер'ә Дәрк'әтын 28:30.

ефайе* аре хас, т'эви п'арәкә жь чар п'аре hinne** р'уне ледайида, стърайи бъдә. ⁶Эва дийарийа т'эвайишәватейә hәр т'ым ә, мина йа кö ль ч'ийайе Синайе Хёданр'a ча-wa дийарийа шәватейә бинхwәш hатыбу дайине. ⁷Эв ә дийарийа^f сәрдакърына we: П'арәкә жь чар п'аре hinne шәрав bona hәр бәрхи ль щийе пиroz чawa дийарийа сәрдакърыне бъра Хёданр'a бе р'етьне. ⁸Бәрха дöда т'эви дийарийа нани у т'эви дийарийа сәрдакърыне мина йа събәhe ль бәре еваре бъдън. We чawa дийарийа шәватейә бинхwәш Хёданр'a бъдън.

Дийарийа т'эвайишәватейә р'ожа^f шәмийе

⁹Ль р'ожа шәмийе дö бәрхед йәк салийә бе qöсур т'эви п'арәкә чапейә* жь dәha дödö аре хаси r'унда стърайи чawa дийарийа нани у дийарийа wейә сәрдакърыне бъдън. ¹⁰Эва дийарийа т'эвайишәватейә hәр шәми йә, ль сәр дийарийа т'эвайишәватейә hәр t'ымr'a у дийарийа wейә сәрдакърынер'a.

Дийарийа т'эвайишәватейә hәр мәh

¹¹Сәре hәр мәhед xwә Хёданр'a чawa дийарийа т'эвайишәвате: Дö щанәга, бәранәки, h'eft бәрхед йәксалийә бе qöсур бъдън. ¹²П'арәкә чапейә жь dәha съсе аре хаси r'унда стърайи bona hәр щанәгаки, чawa дийарийа нани у p'арәкә чапейә жь dәha дödö аре хаси r'унда стърайи bona бәрен чawa дийарийа нани бъдън. ¹³П'арәкә чапейә жь dәha йәк аре хаси r'унда стърайи bona hәр бәрхи чawa дийарийа нани бъдън. Эва дийарийа т'эвайишәватейә бинхwәшә, дийарийа шәвате йә Хёданр'a. ¹⁴Эва дийарийа сәрдакърына we йә: Нив hin

---

* 28:5 «Ефайе» дәрданәки 10 литъре бу.

** 28:5 «hинәк» незики чар литъра йә.

* 28:9 «Чап» дәрданәкә 10 литъре бу.

шәрав bona щанәге, p'арәкә hине жь съсийа йæk bona бәрен у p'арәкә hине жь чара йæk bona бәрхе бъдьн. Эва дийарийа t'эвайишәватейә мәhe йә bona hәр мәhe сале.
¹⁵ Нерики bona дийарийа пацъжбуне Хөданр'a бъдьн, ль сәр дийарийа t'эвайишәватейә hәр т'ымr'a у дийарийа weйә сәрдакърнеп'r'a.

Щәжынаф Дәрбазбуне

¹⁶ Чардәhe мәha йækе r'ожа Щәжына Дәрбазбуне йә bona Хөдан. ¹⁷У панздәhe we мәhe жи щәжын ә. h'әфт r'ожа hун гәрә нане шкәва бъхвън. ¹⁸ R'ожа ә'влын щывата пи-роз ә, т'ö шыхоли нәкын. ¹⁹ Дийарийа шәвате, дийарийа t'эвайишәвате Хөданр'a бъдьн, awa готи, дö щанәга, бәранәки у h'әфт бәрхед йәксали. Эw гәрә бе qöсур бън. ²⁰ У ёса жи дийарийа wanә нани жь аре хаси r'унда t'эвдайи. P'арәкә чапейә жь дәha съсе bona щанәга у p'арәкә чапейә жь дәha дöдö bona бәрен, ²¹ p'арәкә чапейә жь дәha йæk bona wan hәр h'әфт бәрхи бъдьн. ²² Оса жи нерики чawa дийарийа пацъжбуне bona афукърна xwә бъдьн. ²³ Ве гәрә ль сәр дийарийа t'эвайишәватейә събәhер'a, awa готи дийарийа t'эвайишәватейә hәр т'ымr'a бъдьн. ²⁴ hәр r'ож жь wan h'әфт r'ожа ha бъкын. Эв нане дийарийа шәватеи бинхwәш ә Хөданр'a. We ль сәр дийарийа t'эвайишәватейә hәр т'ымr'a у дийарийа weйә сәрдакърнеп'r'a бъдьн. ²⁵ У r'ожа h'әфта диса wәr'a щывата пи-роз бә. Т'ö шыхоли нәкын.

Щәжынаф h'әфтийа

²⁶ Ль r'ожа дәрәмәтед пешын жи гава hун дийарийа нане ә'влын Хөданр'a wәхте Щәжына h'әфтийа биньн, бъра wәr'a диса щывата пи-роз бә, т'ö шыхоли нәкын. ²⁷ hун гәрә дийарийа t'эвайишәвате чawa дийарийа бинхwәш Хөданр'a бъдьн, awa готи: Дö щанәга, бәранәки у h'әфт бәрхед йæk сали. ²⁸ У ёса жи дийарийа wanә нанийә жь

аре хаси р'унда стърайи: П'арәкә чапейә жь дәһа съсе bona hәр щанәгайи, п'арәкә чапейә жь дәһа дöдö жи bona бәрен, ²⁹ п'арәкә чапейә жь дәһа йәк жи bona hәр h'әфт бәрхә бъдын. ³⁰ Нерики жи bona к'әшандына xwә бъдын. ³¹ Ве у дийарийа wейә сәрдакърыне ль сәр дийарийа т'әвайишәватейә hәр т'ымр'a у дийарийа wейә нанир'a бъдын. Эw гәрә бе qöсур бън.

Дийарийа Щәжына^Ф Бор'ийа

29 Йәке мәһа h'әфта bona wә бъра щъвина пиroz бә, т'ö шыхöли нәкын. Бъра эw р'ожа бор'и ледане бә. ² Щанәгаки, бәранәки у h'әфт бәрхед йәксалийә бе qöсур Хөданр'a дийарийа т'әвайишәватейә бинхwәш бъдын. ³ Оса жи дийарийа wанә^Ф нани жь аре хаси р'унда стърайи. П'арәкә чапейә* жь дәһа съсе bona щанәга, п'арәкә чапейә жь дәһа дöдö bona бәрен, ⁴ П'арәкә чапейә жь дәһа йәк жи bona hәр бәрхе жь hәр h'әфт бәрхә бъдын. ⁵ Оса жи нерики чawa дийарийа^Ф пацъж-буне bona афубуна xwә бъдын. ⁶ Вана ль сәр дийарийа т'әвайишәватейә hәр мәhер'a у дийарийа wейә нанир'a, дийарийа т'әвайишәватейә hәр т'ымр'a у дийарийа wейә нанир'a у дийарийа wанә сәрдакърынер'a анәго-ри қануне бъдын. Эва дийарийа шәватейә бинхwәш э Хөданр'a.

Дийарийа дәһе мәһа h'әфта

⁷ Дәһе мәһа h'әфта жи bona wә бъра щъвина пиroz бә, нәфса xwә бышкенън у т'ö шыхöли нәкын. ⁸ Щанәгаки, бәранәки у h'әфт бәрхед йәксалийә бе qöсур Хөданр'a дийарийа т'әвайишәватейә бинхwәш бъдын. ⁹ У оса жи дийарийа wанә нани жь аре хаси р'унда т'әвдайи.

---

* 29:3 «Чап» дәрданәкә 10 литъре бу.

П'арәкә чапейә жь дәһа сысе bona щанәга, п'арәкә чапейә жь дәһа дöдö bona бәрен. ¹⁰ П'арәкә чапейә жь дәһа йәк жи bona hәр бәрхе жь wan hәр h'әфт бәрхә бъдын. ¹¹ Оса жи нерики чawa дийарийа пацъжбуне ль сәр дийарийа пацъжбунейә к'әшандынер'a*, дийарийа т'әвайишәватейә hәр т'ымр'a у дийарийа weйә нанир'a у дийарийа wanә сәрдакърънер'a бъдын.

Щәжънаф h'олькчекъръне

¹² Панздәһе мәһа h'әфта жи bona wә бъра щъвина пи-роз бә, т'ё шыхоли нәкын у h'әфт р'ожа Хöданр'a щәжъне бъкын. ¹³ Дийарийа т'әвайишәвате, дийарийа шәватейә бинхәш Хöданр'a бъдын: Сездәһ щанәга, дö бәрана у чардәһ бәрхед йәксалийә бе qöсур бъдын. ¹⁴ У оса жи дийарийа wanә нани жь аре хаси r'унда стърайи: Wan сезздәһ щанәгар'a hәр йәкер'a п'арәкә чапейә жь дәһа сысе, wan hәр дö бәранар'a hәр йәкер'a п'арәкә чапейә жь дәһа дöдö, ¹⁵ wan чардәһ бәрхар'a hәр йәкер'a п'арәкә чапейә жь дәһа йәк бъдын. ¹⁶ Оса жи нерики чawa дийарийа пацъжбуне ль сәр дийарийа т'әвайишәватейә hәр т'ымр'a, дийарийа weйә нанир'a у дийарийа weйә сәрдакърънер'a бъдын.

¹⁷ Ль р'ожа дöда: Донздәһ щанәга, дö бәрана у чардәһ бәрхед йәксалийә бе qöсур бъдын. ¹⁸ У оса жи дийарийа wanә нани, дийарийа wanә сәрдакъръне bona щанәга, бәрана у бәрхә анәгори h'әсаде wan у дануне бъдын. ¹⁹ Оса жи нерики чawa дийарийа пацъжбуне ль сәр дийарийа т'әвайишәватейә hәр т'ымр'a, дийарийа weйә нанир'a у дийарийа wanә сәрдакърънер'a бъдын.

²⁰ Ль р'ожа съсийа: Йанздәһ щанәга, дö бәрана у чардәһ бәрхед йәксалийә бе qöсур бъдын. ²¹ У оса жи дийарийа

---

* 29:11 Бынъhер'ә Qануна К'аһинтийе 16.

wanэ нани, дийарийа wanэ сәрдакърье бона щанэга, бәрана у бәрхә аңәгори h'әсабе wan у қануне бъдьн. ²²Öса жи нерики чава дийарийа пацъжбуне лъ сәр дийарийа т'әвайишәватейә hәр т'ымр'a, дийарийа weйә нанир'a у дийарийа weйә сәрдакърье нер'a бъдьн.

²³Лъ р'ожа чара: Дәһә щанэга, дö бәрана у чардәh бәрхед йәксалийә бе қосур бъдьн. ²⁴У öса жи дийарийа wanэ нани, дийарийа wanэ сәрдакърье бона щанэга, бәрана у бәрхә аңәгори h'әсабе wan у қануне бъдьн. ²⁵Öса жи нерики чава дийарийа пацъжбуне лъ сәр дийарийа т'әвайишәватейә hәр т'ымр'a, дийарийа weйә нанир'a у дийарийа weйә сәрдакърье нер'a бъдьн.

²⁶Лъ р'ожа пенща: Нәhә щанэга, дö бәрана у чардәh бәрхед йәксалийә бе қосур бъдьн. ²⁷У öса жи дийарийа wanэ нани, дийарийа wanэ сәрдакърье бона щанэга, бәрана у бәрхә аңәгори h'әсабе wan у қануне бъдьн. ²⁸Öса жи нерики чава дийарийа пацъжбуне лъ сәр дийарийа т'әвайишәватейә hәр т'ымр'a, дийарийа weйә нанир'a у дийарийа weйә сәрдакърье нер'a бъдьн.

²⁹Лъ р'ожа шәша: h'әйшт щанэга, дö бәрана у чардәh бәрхед йәксалийә бе қосур бъдьн. ³⁰У öса жи дийарийа wanэ нани, дийарийа wanэ сәрдакърье бона щанэга, бәрана у бәрхә аңәгори h'әсабе wan у қануне бъдьн. ³¹Öса жи нерики чава дийарийа пацъжбуне лъ сәр дийарийа т'әвайишәватейә hәр т'ымр'a, дийарийа weйә нанир'a у дийарийа weйә сәрдакърье нер'a бъдьн.

³²Лъ р'ожа h'әфта: h'әфт щанэга, дö бәрана у чардәh бәрхед йәксалийә бе қосур бъдьн. ³³У öса жи дийарийа wanэ нани, дийарийа wanэ сәрдакърье бона щанэга, бәрана у бәрхә аңәгори h'әсабе wan у қануне бъдьн. ³⁴Öса жи нерики чава дийарийа пацъжбуне лъ сәр дийарийа т'әвайишәватейә hәр т'ымр'a, дийарийа weйә нанир'a у дийарийа weйә сәрдакърье нер'a бъдьн.

Р'ожа h'эйшта

³⁵ Р'ожа h'эйшта бъра bona wә щьвина пиroz бә, тө шьхöли нәкын. ³⁶ Дийарийа т'эвайишәвате, дийарийа шәватейә бинхwәш Хöданр'a бъдьн: Щанәгаки, бәранәки у h'эфт бәрхед йәксалийә бе qöсур бъдьн. ³⁷ У öса жи дийарийа wanә нани, дийарийа wanә сәрдакърье bona щанәге, бәран у бәрхе анәгори h'эсабе wan у ҹануне бъдьн. ³⁸ Öса жи нерики чawa дийарийа пацъжбуне ль сәр дийарийа т'эвайишәватейә hәр т'ымр'a, дийарийа weйә нанир'a у дийарийа weйә сәрдакърьнер'a бъдьн.

³⁹ Van bona Хöдан щәжънед хwәда чawa дийарийед хwә-йә т'эвайишәвате, дийарийед хwәйә нани, дийарийед хwәйә сәрдакърье у дийарийед хwәйә hәләqәтийе ль сәр созед хwәр'а у дийарийед хwәйә р'эзәдълийер'a бъдьн». ⁴⁰ Муса h'ему чь кö Хöдан әмъри ль wi кърбу, готә зар'ед Исраел.

Ад-قърар

30 Муса сәрвегед qәбилед зар'ед Исраелр'a хәбәрда у got: «Әв ә хәбәра кö Хöдан әмър кър: ² Гава мерәк ль бәр Хöдан ад-قърар быкә йан сонд бъхwә кö борщәки hылдә ль сәр хwә, әw гәрә иди хәбәра хwә нәт'эр'бинә, ле hәр тышт чь кö жь дәве wi дәрк'етийә, гәрәке бинә сери.

³ Ле гава жынәк ль мала баве хwә, щаһылтия хwәда ль бәр Хöдан ад-قърар кә кö борщәки hылдә ль сәр хwә ⁴у баве we жи bona ад-قърар у борще weийи hылдайи ль сәр хwә бъбыhe, дәнгө хwә нәкә, hынгө h'ему ад-قъраред we у h'ему борще hылдайи ль сәр хwә, дъминын. ⁵ Ле hәгәр баве we ль we p'ожа кö бъбыhe изына we нәдә, hынгө h'ему ад-قъраред we у борщед weйә ль сәр, p'есит дъбын. Хöдан we бъбахшинә we, чымки баве we изын нә дайә we.

⁶ Ле hәгәр әw мер кә у ад-قъраред we у хәбәред дәве weйә бе h'эмде хwә goti, ль сәр we нә, ⁷ль we p'ожа кö

мере we бъбыhe у дэнге xwә нәкә, hынгे ад-զъярапед we у борще wейә hылдайи ль сәр xwә, дыминън. ⁸Ле hәгәр мере we бъбыhe у хут we р'оже изына we нәдә, hынге әw р'әсит дыкә ад-զъярапе ль сәр we у хәбәред дәве wейә бе h'эмде xwә готи. Хёдан we бъбахшинә we.

⁹Ле ад-զъярапе жынәбийе йан мербәрдайе, hәр борще кө we hылда йә ль сәр xwә, ль сәр we бъминә.

¹⁰Ле hәгәр жынәк ль мала мере xwәда ад-զъярап кърийә йан борщ бы сонд hылда йә ль сәр xwә, ¹¹мере we бъбыhe, дэнге xwә нәкә у изына we бъдә, hынге h'әму ад-զъярапед we у h'әму борщед we ль сәр we бъминън. ¹²Ле гава мере we ль р'ожа кө бъбыhe, wan р'әсит кә, hынге h'әму тышт чь кө жь дәве we дәрк'әтийә, awa готи ад-զъярапед we у борщед wейә ль сәр we, h'ököme wan т'ёнә. Мере we әw р'әсит кърын у Хёдан we бъбахшинә we.

¹³Мер дыкарә мак кә йан жи р'әсит кә wan h'әму ад-զъярап у борщед сондхварийә кө bona нәфса xwә шкенандыне кърийә. ¹⁴Ле hәгәр мере we, we р'оже дэнге xwә нәкә, бы we йәке әw h'әму ад-զъярапед we у h'әму борщед ль сәр we мак дыкә. Чымки ль р'ожа кө wi бънистийә дэнге xwә нәкърийә. ¹⁵Ле hәгәр әw паши бънистына xwә р'әсит кә, hынге әwe дәвса we сущдар бә»».

¹⁶Әв ын qәйдә-данунед кө Хёдан ә'mьри ль Муса кърын, bona мер у жына wi, bona бав у qиза wi, щаңлтия weda ль мала баве xwәда.

Шәр'e мъқабыли Мъдйанийа

31 Хёдан Muscar'a хәбәрда уgot: ²«h'әйфа зар'ед Исраел жы мъдйанийа hылдә, паше hәр'ә бъгънижә щымә'tа xwә». ³Муса gotә мъләт: «Мера жы нава xwә bona шер' назыр кын кө әw мъқабыли мъдйанийа шәр' бъкын, h'әйфа Хёдан жы Мъдйанийа hылдын. ⁴h'әзар мери жы hәр qәбилед Исраел бъшинынә шер'». ⁵Донздәh h'әзар мер жы ордийед Исраел натынә назыркырыне bona шер', жы hәр

qәбилие h'әзарәк. ⁶Муса жь hәр qәбилие h'әзарәк шандынә шер'. Т'әви wан Пинhasе көр'e Елазаре к'aин жи шанд, кө тыштед пироз у бор'ийед hәware дестда бун. ⁷Әw мъ-
қабыли Мъдйане чунә шер', чawa кө Ходан ә'mыри ль Муса
кър у h'әму мер көштын. ⁸У ль сәр wанr'a пенщ p'адшед
Мъдйане көштын: Ewi, Р'әqәм, Сур, hүр у Р'әба. Wана
öса жи Быламе көр'e Бәур бъ шур көшт. ⁹Зар'ед Исраел
жын у зар'e мъдйанийа hesip hылдан. h'әму h'әйшанед
wan, пәз-дәшаред wan у h'әму hәбука wan т'алан бърын.
¹⁰У h'әму бажаред wanә ль щи-wаред wan, h'әму зомед
ордийед wan шәwътандын, ¹¹ле h'әму т'алан у h'әму чь
кө зәфт кърьбун, жь меръв h'әта h'әйшен xwәr'a бърын.
¹²Wана hesиред hылдайи у т'алан анина зоме щәм Mu-
са, Елазаре к'aин у т'әмамийа щъвина зар'ед Исраел,
ль дәштед Mowабе, незики Урдöне, пешбәри Эриhайе.

¹³hынге Муса, Елазаре к'aин у h'әму сәршеред щъвине
жь зоме дәр дәрк'етынә пешийа wan. ¹⁴Муса herса xwә
ль сәрәскәра, сәрph'әзара у сәрсәдед кө жь шер' вәгәр'ийә
бун r'акър. ¹⁵Муса готә wan: «Wә h'әму жын сах hыштынә?
¹⁶Нә wана бъ хәбәра Былам кърьн кө зар'ед Исраел ль бәр
Ходан беә'сълийе бъкын, r'үие П'ынорда* бәла hatә сәре
щъвина Ходан. ¹⁷hыha, h'әму зар'ед цысьме нерин у h'әму
жынед кө сәре xwә мерар'a данинә бъкёжын, ¹⁸ле h'әму
лизед щаһылә кө сәре xwә мерар'a данәнинә, bona xwә
сах бъхельн. ¹⁹Ле hун h'әфт r'ожа жь зоме дәр бъминын.
hәр кәсе кө мәри көштийә, hәр кәсе кө щынийаз к'етийә, ль
r'ожа съсийа у r'ожа h'әфта xwә пацъж кын, hун у hesиред
wә. ²⁰h'әму к'ынщ, h'әму тыштед ч'эрмин, h'әму тыштед жь
пър'ч'a бъзыне чекъри у h'әму тыштед дарин пацъж кын».

²¹Елазаре к'aин готә әскәред кө чубунә шер': «Әв ә
qәйдә-дануна we hинкърьна кө Ходан ә'mыр ль Муса кър:

---

* 31:16 Бынъher'ә Жъмар 25:1-3.

²² «Т'энэ зер', зив, съфыр, h'эсьн, дъла у лънем, ²³ h'эр тышт чь кё агърда нашэвтэ гэрэке ль нава агърр'a дэрбазкын у эве пацъж бэ, ле диса гэрэ бь ава пацъжбуне жи бе пацъжкърье. Чь жи кё агърда дышэвтэ, гэрэ ль нава авер'a дэрбаз кын. ²⁴ У ль р'ожа h'эфта к'ынщед хвэ бышон, h'ын-ге хуне пацъж бын, пэйр'a хун дъкарьн бык'эвьнэ зоме»».

²⁵ Хёдан Мусар'a хэбэрда у гот: ²⁶ «Тö т'эви Елазаре к'а-хин у сэрперед малбэтед щьвине, йед несир h'ылдайи жь меръв h'эта h'эйшен бъжмърэ. ²⁷ У т'ален ль нава эскэрепд кё чубунэ шер' у т'эмамия щьвине п'арэвэкэ. ²⁸ Жь п'ара эскэрепд кё чубунэ шер' Хёданр'a хэрщ h'ылдэ: Жь пенсыд несири йэк, оса жи жь пез-дешер у жь к'эра. ²⁹ Жь п'ара wан h'ылдэ у бъдэ Елазаре к'а-хин чawa дийари Хёданр'a. ³⁰ Ле жь п'ара зар'ед Исраел, жь пенщи несири йэке, оса жи жь пез-дешер, жь к'эра жь h'эму h'эйшани h'ылдэ у wан бъдэ лешийе кё хвэйтития П'арьстгэха Хёдан дъкын».

³¹ Муса у Елазаре к'а-хин оса жи кърын, чawa кё Хёдан э'мьри Муса кърьбу. ³² Т'эмамия h'эсабе т'алан, awa готи чь кё эскэр зэфт кърьбу, эв бу: 675000 пэз, ³³ 72000 дэ-war, ³⁴ 61000 к'эр, ³⁵ 32000 жилизед кё сэре хвэ мерр'a данэнибун.

³⁶ Ниве we, awa готи п'ара йед кё чубунэ шер', эв бу: 337500 пэз, ³⁷ у жь ве 675 чawa хэрщ данэ Хёдан. ³⁸ 36000 дэ-war у жь wан 72 чawa хэрщ данэ Хёдан. ³⁹ 30500 к'эр у жь wан 61 чawa хэрщ данэ Хёдан. ⁴⁰ 16000 мэри у жь wан 32 чawa хэрщ данэ Хёдан. ⁴¹ Муса эв хэрщэ дийарийа Хёдан данэ Елазаре к'а-хин, чawa кё Хёдан э'мьри ль Муса кърьбу.

⁴² Ниве we п'ара зар'ед Исраел, к'ижан кё Муса жь п'ара йед чубунэ шер' дэрхьстбыу, ⁴³ haqас бу п'ара щьвине: 337000 пэз, ⁴⁴ 36000 дэ-war, ⁴⁵ 30500 к'эр, ⁴⁶ 16000 мэри бун. ⁴⁷ Муса жь п'ара зар'ед Исраел, awa готи йэк жь пенщийи, жь меръв у жь h'эйшен h'ылда у да лешийе кё хвэйтития П'арьстгэха Хёдан дъкын. Чawa кё Хёдан э'мьри ль Муса кър.

⁴⁸ Сәрәскәре сәр сәрһ'әзара у сәрсәда незики Муса бун ⁴⁹у готынә Муса: «Ә'вded тә әскәред кө әм сәршерийе ль wан дыкын, мә әw жъмырин у awa т'ö кәс жъ wан онда нәбуйә. ⁵⁰ Ва йә әм bona к'әшандына нәфса xwә ль бәр Хөдан ве дийарийе Хөданр'a дыдын, к'e чь тыштед зер'ин дит: Базыне сәр мъл, базын, гостил, гöhar у хышър бә». ⁵¹ Муса у Елазаре к'аин әв зер', h'әму тыштед нәфышанди жъ wан һылдан. ⁵² h'әму зер'e кө сәрһ'әзара у сәрсәда дийари Хөдан кырын, 16750 шекъл^{*} бу. ⁵³ Әскәра hәр кәси т'алане xwә һылда бу. ⁵⁴ Муса у Елазаре к'аин зер' жъ сәрһ'әзара у сәрсәда һылдан у аниң ль КонеФ Щывине, чава биранин bona зар'ед Исраел ль бәр Хөдан.

Warбуна ль ә'rde Гилә'de

32 h'әйшанед зар'ед P'убен у зар'ед Гад гәләк бун. Wана ә'rde Йазер у ә'rde Гилә'de дит ва йә әw ә'rдәки р'ынд бу bona h'әйшен. ² Ынгэ зар'ед P'убен у зар'ед Гад һатын ль щэм Муса, Елазаре к'аин^Ф у сәршеред щывине у готын: ³ «Ә'rde Ә't'әроте, Дибоне, Йазере, Нимрайе, h'әшбоне, Элалейе, Съваме, Нәбайе у Быноне ⁴кө Хөдан bona щывина Исраел зәфт кыр, әw ә'rдәки р'ынд ә bona h'әйшен у h'әйшанед ә'вded тә hәнә». ⁵ Wана диса got: «hәгәр мә ль бәр ч'ә'вед тә к'әрәм дит, быра әв ә'rde hanе ә'вded тәr'a чава мълк' бе дайине. Мә ль Урдөнер'a дәрбаз нәкә».

⁶ Муса gotә зар'ед P'убен у зар'ед Гад: «Бърайед wә hәр'ынә шер', һуне жи ль вър бъминьн? ⁷ Чъма һун дыле зар'ед Исраел съст дыкын кө дәрбаз нәбынә ль ә'rde кө Хөдан да wан? ⁸ Бавед wә öса кырын, гава мън әw жъ Qадеш-Барнеайе шандынә щә'сусийа vi ә'rди бъкын. ⁹ Әw гъништынә нәwала Әшк'оле, әw ә'rд dитын у дылед зар'ед

---

* 31:52 «Шекъл» незики 12 гърама бу.

Исраел съст кърън кё дәрбаз нәбынә ль ә'рде кё Хёдан дъдә wан. ¹⁰У we р'оже herса Хёдан р'абу, wi сонд xwar у got: ¹¹Т'ё кәсе жъ wан, йед кё жъ Мъсьре дәрк'әтънә, жъ бистсалийе жортър, wi ә'рде кё мън сонд xwar кё бъдымә Бъраһим, Ichaq у Aqub набинън. Чымки wана t'ам гёр'a мън нәкър. ¹²Хенщи К'алебе кёр'e Йыфунәнейе qънизи у Йешуйе кёр'e Нуn, чымки wана t'ам гёр'a Хёдан кър». ¹³hынгe herса Хёдан ль Исраел r'абу у Хёдан әш чыл сали бәр'ийеда гәр'андын, h'эта qъr'a т'эмамийа wi нъсьле кё хъраби ль бәр ч'ә've Хёдан кър нә hat. ¹⁴Ва йә, hун, нъсьле гёнәk'ap, дәwса бавед xwә r'абунә кё herса Хёдан he зә'f ль сәр Исраел r'акън! ¹⁵hәgәr hун жъ r'и-йа Хёдан дагәр'ын, hынгe әwe Исраел диса ль бәр'ийеда бънелә у hуне т'эмамийа vi мъләти öнда кън».

¹⁶Әw незики Musa бун у готyne: «Әме ль вyr ахъла бона h'әйшанед xwә у бажара bona зар'ед xwә чекън, ¹⁷әме xwәха жи ч'әкед xwә гъредын, назър бын кё пешийя зар'ед Исраельва hәr'ын, h'эта әм wан нәбынә ль щийед wан. Зар'ед мә жи бъра ль бажаред суркърида бъминын, bona бехофийе жъ бънәлийед vi ә'rди. ¹⁸Әм вәнагәr'ынә малед xwә, h'эта зар'ед Исраел hәr кәс ль мълк'e xwә war нәбә. ¹⁹Әм t'әви wан ль wi али Урдöне у weda щи war набын, чымки wape мә ль vi али Урдöне, алийе r'oһylate йә».

²⁰Musa gotә wан: «hәgәr hун ve йәке бъкън, бъ ч'әк пешийя Хёданва hәr'ынә шер', ²¹hәr кәс жъ wә ч'әк гъредайи ль бәр Хёдан Урдöner'a дәрбаз бә, h'эта Хёдан жъ бәр xwә дъжмынед xwә r'анәqәтинә ²²у ә'rд бъ xwәстъна Хёдан бе зәфткърыне, паши hынгe пашда вәгәr'ын. hуне hынгe ль бәр Хёдан у Исраел бе сущ бын у әв ә'rде ль бәр Хёдан бъбә wape wә. ²³Ле hәgәr hун öса нәкън hун ль бәр Хёдан гёнә дъкън. Бъзанъбын hуне bona vi гоне xwә бенә щәзакърыне. ²⁴Бажара bona зар'ед xwә у ахъла bona пәзед xwә чекън, ле чь жи кё жъ дәве wә дәрк'әтийә бъкън».

²⁵ Зар'ед Гад у зар'ед Р'убен Мусар'a хәбәрдан у готын: «Ә'вдед тә we ѡса бъкын чawa кö хwәйе мә ә'мър дыкә.

²⁶ Жын-зар'ед мә, пәз-дәваред мә у h'әму h'әйшанед мә we ль шыр бъминын, awa готи ль бажаред Гилә'дда, ²⁷ ле ә'вдед тә, h'әмуйед шер'r'a назыр, we ль бәр Хөдан bona шер' дәрбаз бын, чawa кö хwәйе мә дыбежә».

²⁸ Муса bona wан ә'мъри Елазаре к'анин, Йешуиye кöр'e Нун у сәршеред малбәтед qәбилед зар'ед Исраел кыр ²⁹ у Муса готә wан: «hәгәр зар'ед Гад у зар'ед Р'убен т'әви wә Урдөнер'a дәрбаз бын, h'әму ль бәр Хөдан шер'r'a назыр бын у әw ә'рд дәстед wәда бә, hынге ә'рде Гилә'д чawa мълк' бъдьнә wан. ³⁰ Ле hәгәр әw т'әви wә ч'екед хwә гъредайи дәрбаз нәбын, hынге әwe мълк' т'әви wә ль ә'рде Кәнане-да бъстинын». ³¹ Зар'ед Гад у зар'ед Р'убен вәгәр'андын у готын: «Чawa кö Хөдан готә ә'вдед тә әме ѡса жи бъкын. ³² Әме ль бәр Хөдан ч'ек гъредайи дәрбаз бынә ль ә'рде Кәнане, т'әне бъра wape мълк'e мә ви алийе Урдөне бә».

³³ Муса п'адшатийя Сихоне п'адше әморийа^Ф, п'адшатий Оге п'адше Башане, ә'рд, бажаред we синоре wанва awa готи h'әму ә'рд бажарава данә зар'ед Гад, зар'ед Р'убен у ниве qәбила Мышашәйе кöр'e Усьв. ³⁴ Зар'ед Гад Дибон, Ә't'әрот, Ә'роheр, ³⁵ Ә't'рот-Шофан, Йазер, Йогбона, ³⁶ Бет'-Нимра, Бет'-наран, бажаред суркъри чекърын, ѡса жи ахълед пез. ³⁷ Зар'ед Р'убен h'әшбон, Әлале, Qирятайим ³⁸ ѡса жи Нэбо у Баәл-Мынон, навед к'ижана натыбунә гöнастьне у Сивма чекърын. Навед ну данинә ль сәр бажаред кö чекърыбуn. ³⁹ Зар'ед Махире кöр'e Мышашә жи чунә Гилә'де, әw зәфт кърын у бәри әморийе кö ль шыр дыман, дан. ⁴⁰ hынге Муса Гилә'д да Махире кöр'e Мышашә у әw ль шыр щи-wap бу. ⁴¹ Йайре кöр'e Мышашә жи чу гондед we зәфт кърын у навед wан дани h'авот Йайр*. ⁴² Новah' чу Qынат гондед weva зәфт кър у наве хwә, Новah', дани сәр.

---

* 32:41 Бы зъмане ибрани «Wаргәнед Йайр».

Р'ешитийа Исраел жъ Мъсьре лъ Mowab^Ф

33 Эв ын фърариийед зар'ед Исраел кё ордийед хвэва жъ шэлате Мъсьре, бъ сэршерийа Муса у нарун дэрк'этън. ²Муса хэр щийед р'ек'этъна фърариийед шан анэгори хэбэра Хёдан ньвиси. Эв ын р'ешитийед шанэ анэгори щийед р'ек'этъна шан.

³Панздэхе мэха йэке, р'ожа Щэжъна Дэрбазбунейэ дёда, эш жъ Р'амсес р'ек'этън. Зар'ед Исраел бъ мерк'ими лъ бэр ч'э'вед т'эмамийа мъсьрийа дэрк'этън. ⁴Мъсьрийа жи һынгэ h'эму ныхорийед кё Хёдан զър' кърьбу, ч'э'л дъкърын. Хёдан дишана хвэдэйед шан кър. ⁵Һынгэ зар'ед Исраел жъ Р'амсесе р'ек'этън у лъ Сукоте зомед хвэ ледан. ⁶Жъ Сукоте р'ек'этън у лъ Ет'аме кё хълазийа бэр'ийе йэ, зомед хвэ ледан. ⁷Жъ Ет'аме р'ек'этън у вэгэр'ийанэ лъ Пи-һанирот'е кё пешбэри Баэ'л-Сыпоне йэ у пешбэри Мигдоле зомед хвэ ледан. ⁸Жъ Пи-һанирот'е р'ек'этън, лъ нава бэ'рер'a дэрбази бэр'ийе бун. Се р'ожа бэр'ийа Ет'амп'a чун у лъ Мараhe зомед хвэ ледан. ⁹Жъ Мараhe р'ек'этън, һатынэ Елиме. Лъ Елиме донздэх кани у h'эфте даред хёрма һэбун, шана лъ шыр зомед хвэ ледан. ¹⁰Жъ Елиме р'ек'этън у дэве Бэ'ра Сор зомед хвэ ледан. ¹¹Жъ Бэ'ра Сор р'ек'этън у лъ бэр'ийа Синеда зомед хвэ ледан. ¹²Жъ бэр'ийа Сине р'ек'этън у лъ Дофдайе зомед хвэ ледан. ¹³Жъ Дофдайе р'ек'этън у лъ Алуше зомед хвэ ледан. ¹⁴Жъ Алуше р'ек'этън у лъ Р'ьфидиме зомед хвэ ледан. ¹⁵Жъ Р'ьфидиме р'ек'этън у лъ бэр'ийа Синайеда зомед хвэ ледан. ¹⁶Жъ бэр'ийа Синайе р'ек'этън у лъ ҆иброт-һат'арайе зомед хвэ ледан. ¹⁷Жъ ҆иброт-һат'арайе р'ек'этън у лъ һ'асероте зомед хвэ ледан. ¹⁸Жъ һ'асероте р'ек'этън у лъ Р'этмайе зомед хвэ ледан. ¹⁹Жъ Р'этмайе р'ек'этън у лъ Р'иммон-Пэрэсе зомед хвэ ледан. ²⁰Жъ Р'иммон-Пэрэсе р'ек'этън у лъ Ливнайе зомед хвэ ледан. ²¹Жъ Ливнайе

р'ек'этын у ль Р'иссайе зомед хвэ ледан. ²²Жъ Р'иссайе р'ек'этын у ль Qынелат'айе зомед хвэ ледан. ²³Жъ Qынелат'айе р'ек'этын у ль ч'ийайе Шэфэр зомед хвэ ледан. ²⁴Жъ ч'ийайе Шэфэр р'ек'этын у ль h'арадайе зомед хвэ ледан. ²⁵Жъ h'арадайе р'ек'этын у ль Maqхелоте зомед хвэ ледан. ²⁶Жъ Maqхелоте р'ек'этын у ль T'ah'ате зомед хвэ ледан. ²⁷Жъ T'ah'ате р'ек'этын у ль Тераhe зомед хвэ ледан. ²⁸Жъ Тераhe р'ек'этын у ль Мит'qайе зомед хвэ ледан. ²⁹Жъ Мит'qайе р'ек'этын у ль hашмонайе зомед хвэ ледан. ³⁰Жъ hашмонайе р'ек'этын у ль Мосероте зомед хвэ ледан. ³¹Жъ Мосероте р'ек'этын у ль Быне-Йаhакане зомед хвэ ледан. ³²Жъ Быне-Йаhакане р'ек'этын у ль h'ор-hагидгаде зомед хвэ ледан. ³³Жъ h'ор-hагидгаде р'ек'этын у ль Йотбат'айе зомед хвэ ледан. ³⁴Жъ Йотбат'айе р'ек'этын у ль Э'вронайе зомед хвэ ледан. ³⁵Жъ Э'вронайе р'ек'этын у ль Эсйон-Гэбэрэ зомед хвэ ледан. ³⁶Жъ Эсйон-Гэбэрэ р'ек'этын у ль бэр'ийа Синда, awa готи Qадешда зомед хвэ ледан. ³⁷Жъ Qадеше р'ек'этын у ль ч'ийайе hope, хълазийа э'рде Эдоме^Ф, зомед хвэ ледан.

³⁸Чъл сале зар'ед Исраел бун кё жъ э'рде Мъсьре дэрк'этъбуун, йэке мэха пенща, hаруне к'аhин анэгори хэбэра Хёдан hылк'шийа ль сэр ч'ийайе hope у ль wър мър. ³⁹hарун сэд бист се сали бу гава ль сэр ч'ийайе hope мър.

⁴⁰П'адше Э'радейи кэнани кё ль Нэщэфе^Ф, э'рде кэнанийада^Ф дъма, bona hатьна зар'ед Исраел бынист*. ⁴¹Зар'ед Исраел жи жъ ч'ийайе hop р'ек'этын у ль Салмонайе зомед хвэ ледан. ⁴²Жъ Салмонайе р'ек'этын у ль Пуноне зомед хвэ ледан. ⁴³Жъ Пуноне р'ек'этын у ль Овот'е зомед хвэ ледан. ⁴⁴Жъ Овот'е р'ек'этын у ль Иие-hаhabариме ль сэр синоре Mowаб зомед хвэ ледан. ⁴⁵Жъ Иийиме* р'ек'этын у ль Дибон-Гаде зомед хвэ ледан. ⁴⁶Жъ

---

* 33:40 Быньhер'э Жъмар 21:1-3.

* 33:45 Awa готи «Иие-hаhabарим».

Дибон-Гаде р'ек'этын у ль Э'лмон-Дивлат'аймайе зомед хвә ледан. ⁴⁷Жъ Э'лмон-Дивлат'аймайе р'ек'этын у ль сәр ч'ийайед Абарим, пешбәри Нәбо зомед хвә ледан. ⁴⁸Жъ ч'ийайед Абарим р'ек'этын у ль дәштед Mowabeda, незики Урдöне, пешбәри Эриhайе зомед хвә ледан. ⁴⁹У ль бәр Урдöне, жъ Бет'-hашимот'e h'эта Abel-hашитиме ль дәштед Mowabda зомед хвә ледан.

Warбуна ль ә'rде Кәнане

⁵⁰Ль дәштед Mowabeda, бәр Урдöне, пешбәри Эриhайе Хöдан Musar'a хәбәрда уgot: ⁵¹«Зар'ед Исраел'r'a хәбәр дә у бежә wан: Гава hун Урдöнер'a дәrbази ә'rде Кәнане бын, ⁵²hынгә жъ бәр хвә бәри h'әму бынәлийед wi ә'rди дын у h'әму шыкълед h'әйкәлед wан у h'әму h'әйкәлед wани р'окъри hурдәхwәши кын, h'әму hеланедФ wанә жорын wеран кын. ⁵³Wi ә'rди хwәr'a быкънә мълк', ль wыр бъжин, чымки әз wi ә'rди дъдымә wә кö le war бын. ⁵⁴Бы p'ешк авитыне hуне жъ wi ә'rди, анәgorи малбәтед хwә, p'ар бъстинын. Малбәта мәзън we зә'ф бъстинә, ия бъч'ук we hындък бъстинә, k'er'a k'идәре бък'әвә әwe жи бъбә p'ара wi. Анәgorи qәбилед бавед хwә хwәr'a war hылдын. ⁵⁵Ле hәгәр hун жъ бәр хwә бәри бынәлийед wi ә'rди нәдън, hынгә әwed кö hун сах бънельн we бъбынә мина стъриyед ч'ә'вед wәda у мина дъреша ль тәnышта wәda. У әwe wә ль сәр ә'rде кö hуне бъжин, бъзеринын. ⁵⁶hынгә әзе öса биньмә сәре wә, чawa кö мън дъхwәст банийа сәре wан».

Синоред ә'rде создайи

34 Хöдан Musar'a хәбәрда уgot: ²«Э'mыр ль зар'ед Исраел кә у бежә wан: «В э ә'rде Кәнане кö синоред хwәва we p'ара wә k'әвә. Гава hун бък'әвнә ә'rде Кәнане, ³p'ара wәйә башуре we жъ бәр'ийа Сине p'эх Эдомева hәp'э. Алийе p'oňлата синоре wәйи башуре

we жъ хълазийа Бә'ра Мъри* дәстпекә. ⁴У синор we жъ башуре дагәр'ә hәвразе Әкрабиме, Синер'a дәрбаз бә у we лъ башура Қадеш-Барнеайева дәрк'әвә у бъгънижә h'асар-Аддаре у we дәрбази Әсмоне бә. ⁵Синор we жъ Әсмоне дагәр'ә h'әта селафа Мъсьре у бъгънижә бә're*.

⁶Синоре р'oавайе we Бә'ра Навбәре* бә. Эwe бъбә синоре wәйи r'oавайе. ⁷Эве жи бъбә синоре wәйи бакöре: Жъ Бә'ра Навбәре h'әта ч'ийайе hop к'ыфш кън. ⁸Жъ ч'ийайе hop h'әта Лъбо-hамате к'ыфш кън у жъ wър синоре бъгънижә Съдаде. ⁹Синор we h'әта Зифроне hәр'ә у лъ h'асар-Әйнане хълаз бә. Эwe бъбә синоре wәйи бакöре.

¹⁰Синоре xwәйи r'oнылате жъ h'асар-Әйнане h'әта Шъфаме к'ыфш кън, ¹¹жъ Шъфаме we бәржер hәр'ә h'әта Рибълаhe кö алийе r'oнылата Ә'йине йә, паше we бәржер hәр'ә у бъгънижә дәве Бә'ра Хъннерете*, алийе r'oнылатева, ¹²паше синоре бәржер hәр'ә Урдöне у Бә'ра Мърида* хълаз бә. Эве бъбә синоре дора ә'rде wә»».

¹³Муса ә'mъри зар'ед Исраел кър у got: «Әв ә, әw ә'rде kö hуне бъ p'әшкавитъне wap бън, k'ижан кö Хöдан ә'mър кър wәки nәhә у нив qәбилар'a бе дайине. ¹⁴Чымки qәбила зар'ед P'убен малбәтед xwәва у qәбила зар'ед Гад малбәтед xwәва у ѡса жи ниве qәбила Мънашә, wape xwә стандынә. ¹⁵Әw hәр dö qәбил у нив wi али Урдöне, пешбәри Әринайе, алийе r'oнылате, wape xwә стандын».

¹⁶Хöдан Мусар'a хәбәрда у got: ¹⁷«Әв ын наве меред кö we ә'rд bona wә p'арәвәкън: Елазаре k'аһин у Йешуйе кöр'e Нуn. ¹⁸Оса жи жъ hәр qәбиле сәршерәки bona ә'rд p'арәвәкърыне бъбъжерън. ¹⁹Әв ын навед wan мера: Бона

---

* 34:3 Бъ зъмане ибраниФ «Бә'ра Xwe» йә.

* 34:5 Awa готи «Бә'ра Навбәре».

* 34:6 Бъ зъмане ибрани «Бә'ра Мәзън» ә.

* 34:11 Пәйман Нуda наве we «Гола Щәлиле» йә.

* 34:12 Бъ зъмане ибрани «Бә'ра Xwe» йә.

qәбила Щынуда, К'алебе көр'e Йыфунәһ бә. ²⁰ Бона qәбила зар'ед Шымh'ун, Самуеле көр'e Э'mиңүд бә. ²¹ Бона qәбила Бынйамин, Элидаде көр'e К'ислон бә. ²² Бона qәбила зар'ед Дан, Буцийе көр'e Йогли сәрвөр бә. ²³ Бона зар'ед Усьв, лъ qәбила зар'ед Мынашә, h'анийеле көр'e Епод сәрвөр бә. ²⁴ Бона qәбила зар'ед Эфрайим, Qымуеле көр'e Шифтан сәрвөр бә. ²⁵ Бона qәбила зар'ед Зәбулон, Элисафане көр'e Парнах сәрвөр бә. ²⁶ Бона qәбила зар'ед Исахар, Палтийеле көр'e Э'зан сәрвөр бә. ²⁷ Бона qәбила зар'ед Ашер, Ахиңуде көр'e Шыломи сәрвөр бә. ²⁸ Бона qәбила зар'ед Нәфтәли, Пъданхеле көр'e Э'mиңүд сәрвөр бә». ²⁹ Эв ын ә渭ед кö Хöдан ә'myr кыр wәки зар'ед Исраел'r'a ә'rde Кәнане p'арәвәкъын.

Бажаред bona лешийа

35 Хöдан^Ф лъ дәштед Мowабеда, незики Урдöне, пешбәри Эриhайе, Musar'a хәбәрда у гот: ² «Ә'myrı зар'ед Исраел кә кö әw жь mylk'e wape xwә, бажара бъдьнә лешийа кö әw шанда бъжин. Öса жи ә'rде дора шан бажара бъдьнә лешийа. ³ Бажарада әwe бъжин, ә'rде дора шан жи we bona пәз-дәwаред шан, hәбука шан у h'әму h'әйшанед шан бә. ⁴ Эw ә'rded бажарайи кö hуне бъдьнә лешийа гәрә hәр чар алийава h'әзар зәнд бә, жь сура бажер дәр. ⁵ Жь бажер дәр* алийе р'oňлатева дö h'әзар зәнди, алийе башурева дö h'әзар зәнди, алийе r'oавайева дö h'әзар зәнди у алийе бакörва дö h'әзар зәнди чап кын, бажаре бък'әвә наве. Эве bona шан бъбынә ә'rded бажара. ⁶ Жь бажаред кö hуне бъдьнә лешийа, шәш бажара бъкънә бажаред сыт'арбуне, bona кö меркöж бър'әвә лъ wър. Хенщи ван бажара чыл дö бажара жи бъдьнә лешийа. ⁷ Т'емам т'әви hун гәрә чыл h'әйшт бажара т'әви ә'rде

* 35:5 «Жь бажер дәр», aha жи дъкаръын фә'm бъкъын «хенщи бажер».

wan бъдьнэ лешийа. ⁸ һуне wan бажара жъ ware зар'ед Исраел һылдын. һэр кэсе жъ бажаред хвэ анэгори ware хвэ, we бъдэ лешийа. Йед к'е зэ'ф ын, зэ'фи һылдын, йед к'е һындък ын, һындъки һылдын».

Бажаред сът'арбуне

⁹ Хёдан Мусар'a хэбэрда у гот: ¹⁰ «Зар'ед Исраелр'a хэбэр дэ у бежэ wan: Гава һун Урдёнер'a дэрбази э'рде Кэнане бын, ¹¹ хвэр'a бажара башqэ կын, эве bona wэ бъбынэ бажаред сът'арбуне, кё әw мэryve кё йэки бе h'эмде хвэ бъкёжэ бър'евэ wър. ¹² Эв бажаре bona wэ бъбынэ сът'ар жъ ие кё h'эйфа хуне we һылдэ, бь ви awайи меркёже бэри дишана щьвине нэйе кёштыне. ¹³ Жъ wan бажаред кё һуне бъдьн, шэш бажар бъра bona сът'аре бын. ¹⁴ Се бажара ль алийе р'онылата Урдёне бъдьн у се бажара жи ль э'рде Кэнанеда бъдьн. Эwe бъбынэ бажаре сът'арбуне. ¹⁵ Эв һэр шэш бажар bona зар'ед Исраел, bona хэриба у bona wan йед кё нава wэда дъжин we ле сът'ар бын. һэр кэсе кё бе h'эмде хвэ йэки бъкёжэ we бър'евэ ль wър.

¹⁶ Гава йэк бь h'эсънэки йэки дын хвэ бъкёжэ, әw меркёж э, әw меркёжа гэрэ бе кёштыне. ¹⁷ Гава йэк пе кэвьре дэсте хвэдайи дэрба кёштыне йэки хэ бъкёжэ, әw меркёж э, гэрэке бе кёштыне. ¹⁸ Йан гава йэк пе даре дэсте хвэдайи дэрба кёштыне йэки хэ бъкёжэ, әw меркёж э, гэрэке бе кёштыне. ¹⁹ Йе кё h'эйфа хуне we һылдэ, хвэха гэрэ меркёж бъкёжэ. Гава r'ости wi бе хвэха гэрэ wi бъкёжэ. ²⁰ һэгэр йэк жъ нэйартийе йэки дэ'ф дэ, йан тыштэки өиста бавежэ wi у әw бъмрэ, ²¹ йан һэгэр йэк бь дэсте хвэ йэки дын хэ бъкёжэ, чымки әw дъжмыне wi буйэ, ие лехьсти гэрэ бе кёштыне, әw меркёж э. Йе кё h'эйфа хуне we һылдэ гава r'ости wi бе, гэрэ wi бъкёжэ.

²² Ле һэгэр йэк нышкева йэки дын дэ'ф дэ, йан бе h'эмде хвэ тыштэки бавежэ wi, ле әw дъжмыне һэв нибуунэ, ²³ йан әw кэвьрэки дэрба кёштыне бавежэ wi, әw бъмрэ,

ле wi әw нәдитъбә, дъжмыне wi жи нибуйә у хърабийа wi нәхвәстийә, ²⁴һынгे бъра щъвин дишана меркёж у йе кö h'әйфа хуне we һылдә бъ ван қануна бъкә. ²⁵Щъвин бъра меркёж жъ дәсте йе кö h'әйфа хуне we һылдә хълаз кә у щъвин гәрә wi вәгәр'инә бажаре шийи сът'арбуне, кö әw р'еви буйе. Бъра әw ль wър h'әта мъръна сәрәкк'а-хинеф кö бъ р'уне пироз һатийә р'ункърыне, бъминә. ²⁶Ле һәгәр меркёж жъ wi синоре бажаре хвәйи ле сът'арбуне дәрк'әвә, ²⁷йе кö h'әйфа хуне we һылдә, wi жъ синоре бажаре шийи сът'арбуне дәр бъбинә у бъкёжә, йе кö h'әйфа хуне we һылдә, нә нәһәдә. ²⁸Чымки әw h'әта мъръна сәрәкк'а-хин гәрә ль бажаре хвәйи сът'арбунеда бъминә. Ль пәй мъръна сәрәкк'а-хинр'a меркёж дъкарә вәгәр'ә ә'rде wape xwә. ²⁹Бъра әв bona wә бъбә қайдә-қануна һәцийе ль нава нысьлед wәда, ль h'әму щи-warед wәда.

³⁰Гава йәк мәрики бъкёжә, меркёж гәрә анәгори хәбәра шә'dа бе кёштыне. Ле шә'dәк һындык ә кö мәри бе кёштыне. ³¹Жъ бәр ә'mыре меркёжва, йе кö гәрә бе кёштыне һәq нәстиньн. Чымки әw гәрә бе кёштыне. ³²Нә жи жъ мәръве кö р'евийә бажаре хвәйи сът'арбуне һәq бъсти-нын, кö әw бәри мъръна сәрәкк'а-хин вәгәр'ә ә'rде хвәда бъжи. ³³Ә'rде кö һун ль сәр дъжин, нәh'әр'ыминын, чымки һун ә'rде дъh'әр'ымина. Ә'rд nыкарә жъ хуна ль сәр р'ети бе афукърыне, хенци бъ хуна йе кö һун р'етийә. ³⁴Ә'rде кö һун ль сәр дъжин нәh'әр'иминын, нава к'ижанида кö әз дъминым. Чымки әз, Хёдан ль нава зар'ед Исраелда дъжим»».

Қануна bona қизед хвәйимълк'

36 Сәршеред олк'ед малбәта зар'ед Гилә'де Махире көр'e Мынашә жъ малбәта зар'ед Усьв, һатынә ль бәр Муса у сәршеред олк'ед зар'ед Исраел^Ф, хәбәрдан ²у готын: «Хёдан хвәйе мәр'a ә'mыр кър кö ә'rд чаша мълк', бъ п'әшк авитъне, бъдә зар'ед Исраел. Хёдан ѡса жи

эмьри хвэйе мэ кыр кё мълк'е Сълофh'аде быре мэ бъдэ
кизед wи. ³Ле hэгэр эw т'еви йэки жь qэбилэкэ дынэ
зар'ед Исраел мер кын, hынгэ мълк'е wah we жь мълк'е
кал-бавед мэ бе стандыне у ль мълк'е we qэбилер'a бе
дайине к'ижанеда эwe мер кын. Бы ви awайи мълк'е мэ-
йи бь п'эшк станди we кем бэ. ⁴У салаф p'awaстиийэ*
зар'ед Исраел, мълк'е wah we бъгынижэ мълк'е qэбила
к'ижанеда кё эwe меркын. Бы ви awайи жь qэбила кал-
бавед мэ мълк'е wah we бе стандыне».

⁵Муса анэгори хэбэра Хёдан эмьри зар'ед Исраел кыр
у гот: «Qэбила зар'ед Усьв p'аст дьбежэ. ⁶Awa Хёдан чь
эмър кыр bona кизед Сълофh'ад у гот: Эw дькарьн wah
мера бъстиньн, к'ижана кё эw бэгэм дыкын, ле т'энэ жь
qэбила малбэта баве хwэ. ⁷Bона кё мълк'е зар'ед Исра-
ел жь qэбилэке дэрбази qэбилэкэ дын нэбэ. Чымки hэр
кэсэ жь зар'ед Исраел гэрэке мълк'е qэбила кал-бавед
хwэва бе гьредане. ⁸hэр qиза хwэйимълк' ль нава qэ-
билед зар'ед Исраелда гэрэке т'еви йэки жь малбэта
qэбила баве хwэ мер кэ, bona кё зар'ед Исраел hэр кэс
мълк'е кал-бавед хwэ war бэ. ⁹Мълк'е qэбилэке дэрбази
qэбилэкэ дын нэбэ, чымки hэр qэбила зар'ед Исраел гэрэ
мълк'е хwэва гьредайи бэ».

¹⁰Чawa кё Хёдан эмьри Муса кыр, кизед Сълофh'ад
öса жи кырьн. ¹¹Mah'ла, T'ирса, h'огла, Милк'a у Hoha
кизед Сълофh'ад кёр'апед хwэ стандын. ¹²Wана меред
жь малбэтед зар'ед Мышашэйе кёр'e Усьв стандын. Бы ви
awайи мълк'е wah ль нава qэбила малбэта баве шанда ма.

¹³Эв ын эw данун у дишан кё Хёдан бы дэсте Муса ль
дэштед Mowабеда, незики Урдёне, пешбэри Эринайе
эмьри зар'ед Исраел кыр.

---

* ^{36:4} Бынъhер'э Qануна К'анинтийе 25:10.